

ЧАСОПИС ЗА ПОЕЗИЈУ
ПоезијаСРБ – Број 14.

Крушевац, јул 2020.

ЧАСОПИС ЗА ПОЕЗИЈУ

ПоезијаСРБ

Број 14.

Крушевац, јул 2020.

Издавач: Удружење песника Србије - ПоезијаСРБ, Крушевац

Портал: www.poezija.rs – поезија.срб – www.poezijasr.rs

Мејл: pesnik@poezija.rs

УМЕСТО УВОДА – Љ. Обрадовић

Сваки часопис ПоезијаСРБ је посебан. Ми заувек у Ваша срца уносимо лепоту поезије! Свака песма коју у Часопису за поезију - ПоезијаСРБ прочитате или је објавите, оплемениће и челичити Ваше тело и душу! Ево, и овај четрнаести број нашег часописа је посебан! Посебан је, јер после њега долази Часопис за поезију ПоезијаСРБ број 15., а сваки нови број, за све нас из Удружења песника Србије - ПоезијаСРБ је добар знак, јер сваки нови број означава сам живот. Значи живи смо, пишемо и објављујемо. Мало ли је?

Да поновимо, наш часопис је отворен за све песнике из Србије и расејања који пишу на српском језику (или другим ех-ју језицима), који своје поетско дело стварају управо сада, дакле савременим песницима и они су најзаступљенији у овом броју.

Овога пута одабрали смо да часопис "отвори", електронска књига кратких мисли Марине Адамовић, *ПЕТ ДО ДВАНЕСТ* - као **ЕКСКЛУЗИВНИ ДОДАТАК**.

У рубрици **У ОВОМ БРОЈУ ИЗДВАЈАМО** су: Марина Адамовић из Ниша (песникиња која у нашем Удружењу има чланску карту број 1.), Љубиша Бата Ђидић из Крушевца, затим песници Сава Илић из Сант Галена – Швајцарска и Борисав Бора Благојевић из Ћуприје и песникиње Слађана Бундало из Крушевца, Невена Татић Карајовић из Сиднеја - Аустралија и Ана Гинић из Торонта - Канада... Наравно, највише простора у часопису, одвојили смо за поезију бројних песника и песникиња у делу под називом **САВРЕМЕНИ ПЕСНИЦИ**.

Посебну пажњу и у овом броју, у делу часописа под називом **ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВЕ**, посвећујемо и песницима које су својом поезијом заслужили да се увек треба подсећати на њихово дело, то јест, да их никада и у ни у ком случају не смемо заборавити. Међу бројним таквим песницима су свакако: Милка Ижогин и Душан Матић из Ћуприје и Живадин Лукић из Крушевца.

У часопису и овог пута имамо и кутак за **ХУМОР И САТИРУ** и у том делу стандардно одбране афоризме и по први пут два епитафа.

Одлучили смо да од сада више пишемо о бројним активностима Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ. Зато је ту рубрике **МАНИФЕСТАЦИЈЕ** и **КЊИГЕ ПОЕЗИЈЕ**.

Наравно и у наредним бројевима часописа ћемо покушати да задржимо ову концепцију о деловима часописа, имајући увек на уму да је наша мисија да добру поезију приближимо читаоцима.

Поштовани песници, ауторски хонорар за објављивање у часопису нисмо у ситуацији да платимо! Ако сте са тим сагласни, пошаљите нам свој рад.

Наш мејл је: poezijasrb@poezija.rs

Добродошли!

ЕКСКЛУЗИВНИ ДОДАТАК

ПЕТ ДО ДВАНЕСТ - Електронска књига кратких мисли – Марина Адамовић

- Од навођења успеха по реду, лако се може унередити.
- Глупима ни Бог не узима ништа за зло. Шта ће му?
- Ко целог живота сања љубав, пробуди се на улици.
- На крају крајева, опет смо на почетку.
- После много година живота, схватиш да је важан само тренутак који се не заборавља.
- Увек је добродошло лоше искуство.
- Подилази ме језа од љупко исплетене играчке у облику јежа.
- Свануће дан када ће нам свима пасти мрак на очи.
- Не треба веровати онима који се куну да ти верују.
- Топла реч хлади преврућу главу детета.
- Време је дивно, људи насмејани, псићи трчкарају шеталиштем, неки оптимизам завладао градом... Не будите ме, још бих да сањам.
- Јасно нам је да друге нема! Сви у борбу против НАТО тумора!

- Сунце излази, јер се плаши мрака.
- Лаж има кратке ноге, али прсти расту и расту.
- Правопис за егоисте: ко се стално хвали, томе душа фали.
- Заклели су се да неће лагати. Тада је светом завладао мук.
- Размишљао је толико дубоко да ни рониоци нису били од помоћи.
- Губи јој се сваки траг од тренутка кад су јој рекли да је слатка - у посластичари.
- Заклели су се да неће лагати. Тада је светом завладао мук.
- Љутит човек је сличан времену - намршти се, разгалами, саспе сав бес на друге.
- Не знам како да се угледа на разведравање.
- Чувај зрнце мудрости да не би израсло стабло глупости.
- Не мораш доћи сасвим до циља, није ни Земља до Сунца.
- Никад не треба поверовати да никада постоји.
- Краљу Милану замерам што се борио против Турака, другу Титу због рата са Немцима. Сада плаћамо да бисмо се лечили и ту и тамо.
- Месец ће Сунцу: "Марш у п.м." Зато се оно без прекида рађа.
- Дала сам срце за срећу анђела, а добила прождрљивог ђавола што лиже крв из комора.
- Ко лаже, тај ни у сну не престаје; лаж му је и мајка и наследница.
- Ко нема пуно, пуно даје да би се испунио.
- Родиш се, започнеш живот - остало је у путној торби.
- Увијеш се у бело насмејана, погледаш огледало и заплачеш преликаној жени у црини.
- Светло на дну тунела шаргарепа је на крају штапа :(
- Ако си престао да се плашиш, пипни да л' још увек куца горе, горе, лево, ТО!
- Колико година прође док не сазриш тек за сат, откриће нам поуздано Обојана Смрт.
- Дрво од корена, а човек од главе – трули.
- Нисам знала шта је страх, док ми нису рекли: "Не брините, само опуштено".
- Српски народ неће више бити губитник! Давно је изгубио све.
- Посветила сам живот оном што је лепо, али то лепо не престаје бити и претужно.

- Сањала сам да сам на пустом острву док ме није пробудио Петко.
- Тема је била: "Написати пар речи о ономе чиме сте преокупирани". Победник је послао име и презиме, своје!
- ДА ЛИ СТЕ СПРЕМНИ ДА ДАТЕ ДОВОЉНО, НЕ БИСТЕ ЛИ НЕСРЕЋУ СВЕЛИ НА МИНИМАЛНО?
- Како су новинари слабог памћења! Више од двадесет пет година питају колико их имам, а ја понављам и понављам "Управо толико!"
- Пазим да не останем дужна: враћам све мило за драго.
- Ближи се нови дан! Ево, пет до дванаест је.
- Како смо јединствени када нам смрт закуца! Држимо врата чврсто! Не провуче јој се ни дах!
- Видиш да постојиш тек када те муња осветли.
- Живот је тежак да би нас подсећао како је терет у нашим рукама
- Ако мислиш да од тебе свет зависи, у праву си.
- Ретко отвара уста због страха од мисли која на језику чека.
- Изабрала сам: летим слободно без обзира на нишан који тај лет прати.
- Преварићете се ако помислите да сам особа са којом причате. Сама сам одавно преварена и мораћу да ћутим све до смрти.
- Најусамљенији си у гомили која пева о заједништву (под палицом диригента).
- Не схватам - ново је доба, а човек све старији.
- Уопште није духовит, али како га виде, људи пуцају од смеха.
- Епитаф: Човек умире, а нада – никада.
- Буди опрезан када причаш, али посебно када прећуткујеш.
- Помоћ није посебан квалитет; требало би да је урођена особина човека.
- Када завршиш причу о својим великим делима, погледај се са стране и искрено признај да ли верујеш тој особи у себи.
- Никада нећеш сазнати ко си док ти у мраку то не каже душа пред смрт.
- Као што се прерасту одела, прерастимо она прва, јако драга, свима важна, ипак мала - ДОБРА дела.
- Памет мирно прихвата да буде глупа.
- Грешком два нечовека, може настати и човек.
- Животиња трчи пољем, риба реком плива, птица небом лети, човек маше мислима док га земља дави.

- Познајемо се неколико дана, а написали смо поему о свом пријатељству.
- И слепи могу читати медитирајући.
- Колико случајности налик на давно замишљено и зато ћутке седим на речима смисленим или не.
- Одаћу ти тајну - ништа не може остати заувек скривено.
- Ћутимо и врашки разговарамо; речи су медитативна симбиоза.
- Толико бесмислица умом лети и тражи смислени кутак.
- Речи, речи, орлушине; ево гнезда посред срца.
- Алтернатива медитативној лирици је лирика без теме.
- Историја је неисцрпно богатство... Рудника из Пакла.
- Најјасније огледало је подсвесна мисао.
- Да бисмо били сигурни у оно што чујемо, имамо два ува на супротним странама света.
- Плач при рођењу умири се тихом смрћу.
- Најјача инспирација животу је смрт.
- Један лиз крезубог псића изазвао је оне са зубима. Ране, ране, ране, ране, љубав је псић са чељустима.
- Вулкан је природно откривање Земљиних тајни. Безбрижно ћути, сасвим спокојно.
- Топла реч некада опече јаче од ватре.
- Боље је плакати, него бити оплакиван.
- Живот не пролази, стоји непомичан од памтивека; ми смо ти који се опраштамо од њега заборављајући коју нам је срећу донео.
- Самоувереност има две стране - ја, па ја.
- Вапај родитеља болесног детета схватиће здраво дете болесног родитеља.
- Слепи виде боју твојих мисли.
- Не треба желети леп живот; треба га лепо живети.
- Жмури колико хоћеш, животу су увек очи отворене.
- Док ме има, ево ме; кад нестанем, заборавите (крај је почетак нечег сасвим другачијег)!
- Самим рођењем, осуђен си на смрт. Да ли то значи да је живот казна?
- Када ти се закуне да је сасвим искрен, тачан и поштен имаћеш част да упознаш лажова.
- Бог само речи љубави разуме.

- Нема оног ко није погрешно, а ретко ко би грешку признао.
- Ко се нађе човеку у невољи није херој, већ као и он, човек.
- Ако није добронамерна, истина се не може тумачити као искреност.
- Живот је кратак, а мисли бескрајне.
- Иако много старији, не значи да су мало зрелији.
- Вести о лошим делима не треба пратити; прети опасност да ћеш слично и сам учинити.
- У историји нађеш особу коју ћеш славити, у садашњости такву нећеш ни приметити.
- Ниси добар ученик ако сматраш да си савршени учитељ.
- Ако бисмо заћутали сви на трен истовремено, погледали равно у очи оног до себе, Земља би задрхтала грозничаво.
- Ако кажеш све што стварно мислиш, само смрт ти може затворити уста.
- Често се побегне богу иза ногу због значења ћутањем изреченог.
- Време је да добровољно дамо крв! Боље сами, него вене да нам секу одабрани.
- Живот јесте леп, али ослепећеш ако пред очима имаш само светлост.
- Живела Србија! А Срби? Е, ви бисте и јаре, и паре!
- Ако останеш без руке да би неко живот добио, мирне душе поверуј како си још увек цео.
- Ако смо још увек на дистанци, шаљем ти вирус брзом поштом.
- Лицима на положају не треба маска - не би стала једна преко друге.
- После много година живота, схватиш да је важан само тренутак који се не заборавља.
- После много година живота, схватиш да је важан само тренутак који се не заборавља.

АУТОБИОГРАФИЈА:

Ако иког занима ко сам – збирка песама је мој извод из матичне књиге рођених. Ако је битно чиме се бавим – између редова је извод из матичне књиге умрлих; заиста, не бих другачије могла представити себе... Извините... Не склапам руке – склапам странице и прелазим на ХИЉАДИТУ!

Марина Адамовић

Марина Адамовић, Ниш

[РТС](#)

АНЂЕО

Хтели су да помогну
да буду добротини
да живе као анђели
анђео је слетео
склопио крила
на земљу пао
илузија је свећу
упалила

ХАИКУ

Волите лето
Без њега би и срца
Била ледена
-
Сунце гледа
а ми њега не смемо
ливада блиста
-
Киша муња гром
Смирите се облаци
Знам да сте јачи
-
Овог тренутка
Видех драг живот кога
Више нема
-
Само један цвет
У миришљавој башти
Пупољка нема
-
Сећа се нечег
Тако лепог и милог -
Плакаће сутра
-
Киша и сузе
топе тело детета -
врба га гледа

Два су пролећа
Једно – с којим се ја смејем
Друго – с којим ти не мариш за смех
Ништа више није исто
А унапред знам - стижу и два лета
Једно, за слани суживот теби
Друго, за вечни заборав мени
Изузетак потврђује правило

ТИШИНА

Дуго ћутим дуго дуго дуго
а колико треба семену
да постане биљка?
А биљци да одлучи
дивља ил' питома?

Шта ако проговорим? Шта?
Бодље и ножеви
скочиће на мене
– давно сам никли
крон лузера
ево крви
и капи тишине.

А она?
нема нам сплава,
дакле песма се не изговара.
Ко ће са мном ћутати?
Мислим – са плочом од камена?

БОДЛЕРУ

очи причају без
престанка
небо је неисписана
страна
главу држим левом
а другом прецртавам
тачку
.
нема краја драми
о пауновом репу
не сме ме ни дотаћи
паперје на трону
и
ово
је
гот
ово
ars poetica i muza
furioseque sciunt

УПАМТИ ДОБРО

Данима је размишљала
шта би требало да предузме и
живи другачије.
Дуго је осећала маглу пред очима
и неки необјашњиви мук у грудима.

Одлазила и лекарима,
хранила се здраво,
шетала и одбацивала црне мисли
што даље из видокруга.
Ипак, ипак, мали црв сумње
погледао ју је право у очи
и отпевао:

“Дани су ти одбројани.”

То је било оно најтеже;
ма ко да је то рекао, али ОН?!
Лупила је врата свести,
затворила главу јаким оковима и...
спремила мали ранац
са најнеопходнијим стварима.

Одлучила је:
“Идем до мора!
Никада га нећу видети
ако сада то не учиним!”
Да, стопирала је,
возила се у запрежним колима...
сналазила се онако како јој никада
није било на памети
да је могуће.

Угледала је море!
Села је на плажу,
посматрала,
убрала, успут, коју смокву
или наранџу.
Плаветнило воде
и неба деловало је бајковито.

Заспала је
и пробудила се тек следећег дана.
Тада је кренула полако,
не обраћајући пажњу на време.
Опет би скидала коју воћку,
пила воду на градским чесмама,
Потопила би ноге до колена у море,
затим их угурала у песак,
легла и посматрала дугокриле птице.
Ништа јој није било
ни досадно, ни тешко.

Морам признати,
малчице се изненадила
када је схватила
да је и јесен на одласку.

Извукла је дебелу дуксерицу
из ранца и нашла удобну пећину.

Да не описујем даље:
ово је била најсрећнија година
њеног живота.

Да, година..
И још доста сличних након ње.
Само се једном усудила да потражи
црва у тамној страни мозга;
упитала га је опрезно:
“Рекао си да су ми дани одбројани...
када је задњи?”

Он је одговорио озбиљно:
“Упамти ово:
Свакоме јесу одбројани,
али колико их је,
ни претпоставити нико не може.
Збогом, драга,
ЖИВИШ ЗАИСТА!”

ТЕЛЕФОН

чујем телефон
приносим га мозгу
јављам се “жива”
нико не одговара
враћам телефон
он опет звони
ко се то игра?
креатор космоса?
слежем раменима
она такође слежу
самоћа самоћа
звони

ТИШИНА

Толико ћутим
Да су ми се усне
Слепиле за плућа
Из којих је до Месеца
Без капи крви
Страх вриштао.

Љубиша Бата Ћидић, Крушевац

ГРЧКО НЕБО

Грчко небо није као српско
на српском небу су зелене ливаде,
осим ако Ноје опет није
запевао ону о Морави:
кад си равно нек си водоплавно!

Грчко небо није као српско
оно има само море,
осим ако Ноје није зажелео
да се удави у лепоти једног таласа!

Ако хоћеш у Грчкој
да направиш своје копно
стави себи камен око врата
како су то чинили у Бојићевој
Плавој гробници
и кад се утопиш
доказаћеш да постоји копно
испод мора
додуше на српски начин.

Само немој још помињати
очи мог деде
моравски водоплавне
које се одоздо из мора
љубе са једном грчком звездом,
због чега би грчко небо било
најлепше небо на свету
да мој деда није имао
превише српске соли.

7.8.218, Вурвуроу

МАСЛИНА

Била је нежна и зелена
Живела је и пре Христа
Имала је више од 2000 година

Када је Исус
откинуо једну гранчицу
гранчицу мира
то је није заболело

Начин како су је други кидали
боли је
ево свих 2000 година!

Манастир Светог Нектарија, 19.6.2016.

ТАЈ АТОС

Кажу да има 2030 метара
баш некако толико
и мој Копаоник

Само што тај Атос није само грчки
на Светој Гори је власништво свих
уз Оног горе небеског

А овај на Копаонику
тек је власништво мог срца
па онда свих

са Оним горе небеским
где су све баш где су све
по вољи његовој и слике и прилике

Ал ако треба
негде умрети
ту нема никакве разлике

16.7.2017, Света Гора

Сава Илић, Сант Гален, Швајцарска

ЈЕСЕН ЖИВОТА

Док дани крај мене пролазе ко сене,
не марим за јесен свог животног доба,
још потоци хтења теку ми кроз вене
док на зrelu дуњу мирише ми соба.

Класје мог живота још сазрело није,
из бусења врелог још таласа трава,
док јесен живота своју битку бије
у дубини душе нежан дечак спава.

Пробуди га често глас мисли у зору,
шаренило вена, траг бесаних ноћи,
заголица осмех к`о кап кише гору
када га се такну несташлука моћи...

Затрепери вера, моћ дечијег' света
и маштом се вине до последњег даха,
под пазухом стиснем босонога лета
без иоле сумње, без имало страха.

Па се жеље сложе ко ђердани сјајни
- топлинама југа, несаница медних,
тад не прежем никад од исхода крајњи',
јер они су зрење свих мисли ми чедних...

ЉУБАВ ЈЕДНОГ ЦИВЦАНА

Слетео цивцан на циглу танку,
звиждуком позва` своју цивцанку.
Не прође мало, ето му среће,
вртећи главом крај њега слеће.

Што си ме звао, несрећо једна,
једва долетех гладна и жедна...
Не хули на ме`, лудице мала,
боље пољубац да си ми дала.

Не бунцај свашта, ко да си губав,
знаш да на уста улази љубав.
Нема од тог` за сад ни помак,
све док ми празан завија стомак.

Зато те позвах, малена моја,
погледај мрве, нема им броја...
Одакле желиш можеш да кренеш,
нећеш крај мене гладна да венеш.

Мрву, по мрву, стомак се пуни,
са њим и љубав, ко да се буни.
Уз цвркут сити одоше скупа,
за месец дана - биће их група...

РАПСОДИЈА ДУШЕ

Нечујно и тихо крај мене си стала
лепа, какву само драги Бог те створи,
све ми узе тада, ал` све си и дала
души, што те сада тетоши и двори.

Слушајући како вешто речи кројиш
угледах лепоту бистрога ти ока,
као да секунде тим речима бројиш
кад ће планут` љубав, тајна и дубока.

У тренутку томе, ко да време стаде
и све осим тебе поста ми далеко.
Док стојиш крај мене свака сумња паде
да смо од тог трена једно другом неко...

Пожелех да никад не прође то вече
док близина твоја господари мноме,
сви сати да стану, време да не тече,
да вечно се дивим битисању твоме.

Па онда, нек буде то што мора бити,
искушења многа животу се нуде...
Дал` раја, ил` пакла врата отворити,
кад мрети се мора - нек то задње буде!

Борисав Благојевић, Ћуприја

ШЉИВА МЕСТО СПОМЕНИКА

Добрици Ерићу

Знам да си отишао
У даљине плаве
Међу анђеле
У вечност и незабораве
На неко лепше
И боље место
Овде те и онако више
И не помињу тако често
Тек понеко ђаче прваче
Из твога села
У школу кад крене
Кад пише
Ћириличним словом
И твоји ближњи
Када свеће пале
На гробљу и цркви
Молитвом и благословом

Знам да за тебе
Није било места
У неком великом граду
Ни на једном гробљу
Великана
Ти си рођен у раздобљу
Међу завађеном браћом
Четника и Партизана
Као православац
Са хиљаду убода и рана
Што крсну славу слави
Са шајкачом на глави
И што од када знаш
Одувек сневаш пишеш
И певаш о Србији
У својој родној
И сада вечној кући
На гробљу изнад села
У Доњој Црнући

И знам да су те
После самртног часа
Уз последње збогом
Донели на гробље
Само да будеш мртав
И останеш пред Богом
Јер рођени песници
Не умиру никад
И ти умро ниси
И никад нећеш
Ти се само по сунчевом
Сату крећеш
Кроз месечеве мене
Заувек у бескрај и
безвреме
И како може
Да се заборави
То песничко умеће
Које се око Сунца окреће
Око цветних ливада и
шума
Зрелих воћњака и поља
И родних њива и башти
Из твога Калипоља

Знам да с` пролећем
Свратиш често
У предвечерје
Кад замукне жагор
Под старим брестом
Кад прве звезде
Затрепере
И све утихне
У млечни сутон
На крају села
Кад шљивици оцветају
И обуку руха бела
И стојиш дуго наслоњен
На своју сенку
Што с` месецом светли
Пред том завичајном
сликом
И прозбориш
Њива нас хлебом храни
А жена увек оре и плоди
Тупим раоником

Можда ћеш овога лета
Ако времена наћеш
Са гомилом света
Као и некад
Кад врућине
Опеку тешке
У ту бескрајну
Реку људи низ пут
Полако пешке

У ношњи шумадијског кроја
Са торбицом на леђима
Поред брата Добривоја
И у гужви и вреви
У друштву лепих
Девојака и жена
Да опет сретнеш
Чика Обрена
И будеш срећан
Тог свечарског дана
Свете недеље и славе
Ратара сељака и чобана
И оне девојке из града
Или ће у срцу рана
Да те жацне и заболи
Кад је спазиш са другим
На великом вашару
У Тополи

Знам да су муке
И све наше туге
Бруке и свађе
И речи преке
Ко` сузе и српске реке
За тобом потекле
И да сада не отичу никуд
Већ по Србији стално круже
И разливају се
До твоје Груже
И некуд даље
Да опет по Шумадији
Ко` кише пљуште
И шуште из небеса
Из даљине плаве
И слију се у вечне
Три Мораве

Знам да те сада чувају
Зриковци и мрави
Лептири и свици
И буба маре у трави
Маслачци и раде беле
И да си врежама везан
За шебој и калопере
И пољско шарено цвеће
И да се твоја песма вазда
Цвркутом птица чује
У плава раздања
И румена сванућа
И доловима одјекује
Поред друма и белих кућа
Јер песма је твоја Србија
Најлепша завичајна слика
Расцветала шљива
На гробљу
Место споменика

Слађана Бундало, Крушевац

СВИ МИ ДАНИ НА ТЕБЕ ЛИЧЕ

Сви ми дани на тебе личе
Сунце живи у свом
Препознатљивом ходу
Кад сам сама ја бројим птице
Исплачем се слатко
Кад од мене оду

Сви ми дани на тебе личе
Месец спава
Ту баш на мојем поду
И док корачам кроз празне улице
Чекам да И последњи свици
На починак оду

Несрећних је пуно
И то је истина
Кажу, увек има И од горег горе
Не, није то никаква утеха
Мене моје ране
Непрестано боле

Причам с облаком к'о с најбољим
другом
Разуме ме И уме да прашта
Понекад заједно
поскакујемо друмом
Прија ми његова неисцрпна машта

Сви ми дани на тебе личе
И сваки своју песму има
Да ме усреће, да ме утеше
кад буде хладно, И дође зима

ШАПУЋЕ ВЕТАР

Шапуће ветар
Кроз сломљена
прозорска стакла
Оронула кућа сања
Пределе далеке
И сва погнута од туге
Земљу је душом дотакла

Бела чипкана
Завеса лелуја
Као чин предаје
Пред зубом времена
Процвали маслачак
Одаје тајну живота:
"човек је копија
свог бремена"

Грање старе липе
Већ напукло
Од година
Стапа се
С песмом птица
И Као да се на све то оглушује
Радом једна уморна старица

Седи на клупи
И с' чежњом
Гледа у даљину...
Не губећи наду
Плате још увек џемпер
Свом никад
непрежаљеном
сину...

ТУ СИ

Ту си
Као тешка опомена
као чаша горког вина
Да подсећаш
Да опијаш
И да болиш
Ко истина
Ту си да ми отимаш
Откуцаје срца
Да кружиш око њега
Као умиљата птица
А ја се
И данас кајем
што нисам успела
Да упознам сва твоја лица
Сада
После свих изречених
И неизречених речи
Ми смо само две
Усамљене сенке у ноћи
Ти у својој тишини
А ја у мојој немоћи!

ТАЈНА

Ако хоћеш да
напишеш песму жени
мораш да имаш крила
и жеђ
неодољиву жеђ
за лепотом
како
твој мали живот
не би
постао играчка ветрова
Јер, једном се живи
и пише јесења песма
а срце не подноси
тај сутон у човеку
и захваљује Богу
за залазак сунца
и ћути
наслућујући
да лепи тренуци
тек долазе, али то
је тајна коју
јабланови доносе
под прозором
твоје зоре.

ЗАУВЕК БУДИ ДЕТЕ

На лицу видим трагове неке
Налик на две немирне реке
И док судбина своју причу плете
Ја се осећам као дете

Било је свега у животу
Године среће, године сете
Неке бих волела да ми се врате
Оне безазлене, кад сам
била дете..

Успомене никад не бледе
Неке су ружне а неке лепе
Све је то живот, осека и плима
Најлепше је кад си дете!

У мојим очима вечити сјај
У њима птице непрестано лете
Кад ти је тешко и кад си сам
Замисли да си још увек дете

Неке стазе ће бити заувек далеке
И ма колико ти на том путу прете
Ти иди смело, не одустај
Задржи осмех, буди дете!

ВАРКА

Кад се живот
сведе на
међусобне ћутње
кад изостану
оне слатке слутње
кад све жеђи
постану
сите
кад мале лажи
постану велике
тек онда
видиш
колико је
љубав
кратка
и да је
све у ствари
једна
велика
варка!

**Невена Татић Карајовић, Сиднеј -
Аустралија**

ПЛАМ

Запалише ми срце.
Растурише ми кости.
Расуше ми душу.
Разнесе ми ум.
Памћење ми разарају;
у Душана дирају,
Архангела,
Пресвету Љевишку,
у љубљеног Николу,
у свеце и звезде,
у сјај и век.

О, бездушници,
зашто ми скрнавите домове?
Зашто ми дирате у гробове?
То је моје име!
Моје сећање!

О, покривајмо спомење,
ушушкајмо Храмове,
поново их повијмо,
умивајмо, љуљајмо,
нежно их пригрлимо
ко што они нас грле!
И Светац и Храм и Бог,
у теби је.
Пронађи га!
Опевај га!
Заштити га!
Не дај га!

Без њега ни нас нема!

То неман зна!
Зато нам пали срце!
Зато нам расипа душу!
Зато нам растура кости;
ум нам разноси,
памћење нам разара.

О, немани стара опет си са нама!

О, под једно име ме стављаш
и поново ствараш!

Пробуди се, пробуди се Србине!

Пронађи своје на небу вазнето,
на земљи саздато,
у души вечито
и не дај, не дај!
Чувај и стварај!

О светињо,
саградићемо те поново,
од пепела вајамо, пољупцима
спајамо;
и гореће моја свећа међу вама!
Иједан камен значи Храм,
и једна душа плам,
и једно слово памћење!

Моја свећа гори
а пламен говори
да сам ту!
Да сам вечно ту!

март 2004.

СПАС

Запустеше манастири
утихнуше света звона
попадаше сви пастири,
поклекоше на сред трона.

И замуче народ славни
свежа руке, уста, очи
поста ступац заборавни
ђаво умал' да доскочи.

Зађуташе и пољане
свитац нежно склопи крила
полетеше црне вране,
на сред поља плаче вила.

И у страшном судњем трену
кад последњи паде човек
пуче гром и све нас прену
тад пробуди сужње довед.

Запеваше птице живе
заиграше деца, старци
оплодише лојза, њиве
осмех свако лице краси

У дан светог Васкрсења
глас је послат са небеса
српском роду задња жеља
да засветли пут чудеса.

Васкрснуће народ овај
ко што вазда васкрсава,
ускликнуо са свог трона
светли Србин, свети Сава.

Скрушимо се браћо, сестре
и покорни запевајмо
без крста се бити не сме
опрост Христу завапимо.

Пронесимо глас Исуса
ко предак нам сужањ негда,
вазнесимо сви изуста:
Србин не сме да се преда!

ХРИСТОВИ ВОЈНИЦИ

Вјечнаја памјат Христови војници,
ви што устадосте и узесте копља
што бесте храбри одважни и прави
грудима хватасте бесних гуја снопља.

Вјечнаја памјат Христови војници,
сви ви што пасте на бранику светом
до гроба хвала трагу вашем, крви
срцу што га душман проби бајонетом.

И за навек помен
ви, војници дични
у вечност одоше ваши славни дани
ви кренусте моћни против силе клете
За васкрс, спасење Христом одабрани.

И кличемо сада, ми потомци ваши
ма у којем боју, ма кад да сте били,
на част нам је, понос
што сте српске лозе
што сте за потомство крвцу своју лили.

Сад гробови ваши крај друмова стоје
неки по пољима и врлети пустој
ил' мору плаветном где с рибама зборе
ил' са птицом малом у тој шуми густој.

И шапућу тихо, опомињу стално
да је за част груде, вере и знамења
раб божји српски једном ту настрад'о,
и свој живот дао за спас поколења.

Опомиње данас и узвисло поје
сваки камен земље вољене нам наше
да некада давно одважно и храбро
војници пресвети за спас рода паше.

Зато стојте мирно децо новог века
на помен предака великих и светлих
ту где сад појете, играте радосно
некада је текла српске крвце река.

И нек је на уму свима понаособ,
сваком створу људском и мраву и птици,
до неба захвални,
до земљице наклон,
вјечнаја памјат Христови војници!

Ана Гинић, Торонто

ВИТРИНА

Поскидали се
Анђели
Разбацали крила

Свукли се
Кикоћу
Навијени

Гледају ме
Одасвуд
Својим покретним очима

Скупљам их
Порцелански
За витрину

Као шољу моје баке

КУЛА

Да су ме зидали
калдрмом
трошном
Турском.
Зазидали.

Да су ми камен
тежак
тужан
мајсторски узидали.
На место душе.

Да је ређао неко
стрпљиво
годинама
камен на камен.
Зидао мене
калдрмисану.
Плочу по плочу
уз мало Балканске траве
по пукотинама.

Не би се боље
грађевина
на овој Канадској зими
одржала.
Не би се мајстор родио
да стубове
на овом мразу
укопа.

А ја стојим.
Окамењена, али стојим.
Одолевам.

КАРДИНАЛ

У црвено
Да ме обучеш.

Прво ципеле
Руске
Мало црвеног
Да понесем
На стопалима.

Онда шнале и чешљеве
Трешње
Шешир
Да не заборавиш.
Црвеног
Још мало
Над челом и обрвама.

Прстење
Да ми се зацрвене руке.

Крила
Ми додај
На крају
Да могу да узлетим
Са мојим црвеним
птицама
По овој
Испражњеној соби.

СЕМЕНКЕ

Бацам их.
Као цигани
По неким смешним
Друмовима.

Као деца у бајци
Каменчиће.
Да забеле у мраку.

Покидала сам
Прво
Пажљиво
Светску мапу
Из атласа.

Савила правилно
У фишек
Свог детињства.

Сад бацам
Семенке
Куда год прођем.
Да опет нађем пут.

Да не заборавим
Стазу
Која води
Од Hudson Bay-а
До Neimara.

ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВЕ

Милка Ижогин, Ћуприја (1946. - 19.06.2020.)

Милка Ижогин – Биографија

Ако се не напише неће се ни знати. Милка, (рођена Ћурић), рођена је 1946. године у Параћину. Завршила је економску школу у Параћину. Није завршила студије права, али је завршила Новинарску школу на институту за политичке студије у Београду. Мајка је троје деце.

Прву књигу *ИСКРЕ* објавила је 1996. године. Своју другу књигу *КРОЗ ВЕТАР* издала је 2008. године. *ОЧИСТИ ЗЕНИЦЕ* је њена трећа књига. Живела је и стварала у Ћуприји.

Поезијом је заступљена у Јагодинском *ГОРОЦВЕТУ*, *ЋУРЋЕВКУ* из Ражња, у антологији песмом *ОСАМ ВЕКОВА ХИЛЕНДАРА* 1998. године, Антологији *МИРИС ПУПОЉКА И ЗРЕЛОСТИ*, у антологијском избору поетског стваралаштва почетком 21 века, *ПОЕТСКА ПЛЕТЕНИЦА*, у зборницима *НОЋ БОЕМА* (од првог до данас), *ГАРАВИ СОКАК* (неколико година), *СЕЋАЊЕ НА БРАНКА МИЉКОВИЋА*, *МЕЂУНАРОДНИ СУСРЕТИ*, *ЧЕГАРСКЕ ВАТРЕ* Ниш. Редовно објављивана и присутна у *НОЋ БОЕМА* из Инђије, као и у часопису за поезију *ПоезијаСРБ* из Крушевца.

Члан је Књижевног клуба *Душан Матић* из Ћуприје, затим *Мирослав Мика Антић* из Инђије, *Књижевне заједнице Југославије*, *СКОР-а* из Београда и члан је *Удружења писаца Србије* и новинар *Новог пута* из Јагодине. Члан је *Удружења књижевника Србије*.

За свој књижевни рад награђивана је са више диплома, повеља и захвалница, добитница је награде *ПОЕТА ПРИМУС*, културолошког пројекта *Јухорско око*, а за ликовну уметност и допринос на обнови свеколике српске духовности, додељена јој је *СТАТУА ОД БРОНЗЕ* 1999. године. Била је председник Књижевног клуба *Душан Матић* из Ћуприје.

У свом председничком раду имала је изузетну сарадњу са Удружењем песника Србије - *ПоезијаСРБ* са седиштем у Крушевцу. Та сарадња је била обострана и састојала се у безбројним дружењима на књижевним манифестацијама у Ћуприји и Крушевцу. На заједничкој манифестацији ова два удружења 2019. године Милка Ижогин је добила награду Кондир госпође Јелице.

ОСРЕЋЕНА СРЕЋА

Кад се најмање
Надаш
Она дође
И загрли Те
Снажно и бескрајно
То траје ...
Осрећена срећа је ту!

Од чега је саздана?
Од искрености
Од лепоте руку
Од искрених мисли
Од среће виђења

Осрећена срећа
То су моја деца
И њихова деца
Моје љубави
Мој следећи дан

Кад се најмање
Надаш
Она дође
И загрли те
Снажно и бескрајно
То траје ...
Осрећена срећа је ту!

ЉУБИЧАСТО

Сетила сам се мириса младости

Љубичасто гледам
Кроз љубичасти поглед
Љубичасто миришем
Кроз љубичасти мирис

Кад рођена бејаш
Љубичасти дан је био
Кад ме мајка узе у наручје
Љубичасто ме пољуби

Љубичасту снагу ми даде
да Љубичасто живим
а кад крену кроз живот
Љубичасту борбу заволах

Данас Љубичасто живим
Из љубичастог снагу црпим
И љубичасто гледам
И љубичасто живот миришем

Наташа Пајковић - МИЛКА ИЖОГИН

За једну дивну, посебну жену,
лице, које се искрено смеје,
за бескрајну доброту њену
и умилну реч што нам душу греје.

За сваку песму, сваки њен стих,
све што нам од срца даје,
за њен глас умилан и тих,
што у нама остаје да траје.

Овој мајци, дами, поетеси
коју сам, срећом, упознала,
за љубав што у себи носи,
једно искрено, велико ХВАЛА.

Наташа Пајковић - ПОСЛЕДЊИ ПОЗДРАВ

Нека свако искаже тугу
онако, како жели и зна,
ја сматрам да човеку
за живота треба да се да.

Ја сам јој песму поклонила,
и прегршт искрених рећи,
осмехе многе даривала
да јој рањено срце лечи.

Хвала јој што је постојала,
што је била посебна жена,
толико тога лепог нам дала
и остаје незаборављена.

Нек смирај нађе њена душа,
отишла је, ал' још увек ту је,
молитву драги Бог нека слуша,
нека види, нека ме чује.

Наташа Пајковић – НА КРАЈУ

МИЛКА ИЖОГИН рођена **ЂУРИЋ**,
1946. - 19.06.2020.

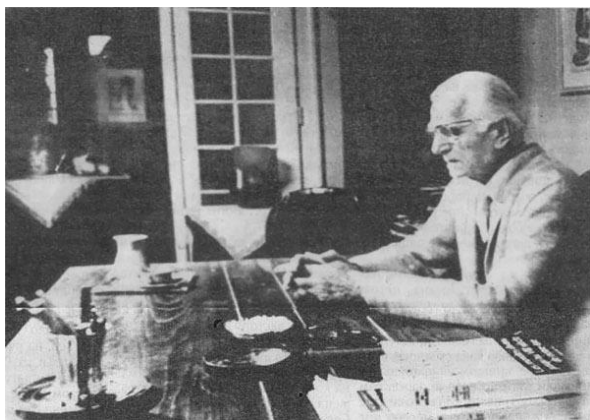
Прошла је кроз наше животе као добра вила, племените душе и великог срца, у којем је било места за све. Топлина њеног гласа, искре из њених очију, искрен осмех на њеним уснама, пружале су смирај, уливале сигурност, будиле жељу да казаљке на сату стану, када је она ту. Ништа није тражила, даривала нам је своје песме, бескрајну љубав, драгоцене сате. Поклонила нам је целу себе.

Остала је за вечност да се памти, да сећање на њу носимо кроз време. Стало је да куца једно велико срце. Њена се душа преселила са Анђелима у вечити спокој и мир.

Вечна јој Слава и хвала, што је међу нама постојала.

Наташа Пајковић

Душан Матић, Ћуприја

**Поезија Душана Матића - приредио
Ђорђе Петковић**

**1. Забележено после бомбардовања на
Ускр 1944.**

The milk of human kindness

Шекспир

Доћи ће једном дан под брестом на клупи да
причаш,

причаш о оном што је данас толико данас;
причаш

ко ружан сан да мину, ко покварени ужас,
на клупи да причаш.

Мртви ће опет бити само мртви,
само осмех неба,
ожиљак туге и опомена,
уздах кад си сам,
птица слеђена у лету;
не стиснути зуби ови одмазде и срџбе,
не море ово просуте, невинне крви,
кости разасуте од гора до мора.

Доћи ће опет дан да пролеће буде опет
пролеће,

ласта што пролеће,
меки, топли длан,
вијорна коса њена,
крај зида јоргован,
облак бео што мине;
пролеће ће опет бити млад месец,
бујна трава, и корак уморан,
на сунцу нема песма, лепши је сан.
Доћи ће опет дан да дан буде само дан,
да опет причаш на клупи, да причаш
ту над њеном руком, и длан јој драги уснама
својим принесеш ко некад кад си био млад.

Доћи ће дан кад куће неће више зјапит
овако срушене,
и деца разнесена, ни мајке ојађене
неће у дну ока ти стајат, овако скамењене.

Доћи ће опет дан под брестом на клупи да
причаш

како је некад било,
причаш о оном што је данас колико још
данас,
ко грозни сан само, ко несварени ужас
да је било.

Мртви ће опет бити само мртви,
ожиљак туге и опомена,
уздах кад си сам,
а не море ово просуте, невинне, младе крви,
бедем необорив стрељаних груди.

Нећеш веровати да се некад тако лако
убијало,
али и умирало,
верно и лако.

Доћи ће опет дан да цвеће буде само цвеће,
и голуб само голуб што на кров слеће,
да те прелије осмехом и заборавом,
ко што су биле речи њене,
кад пошли сте травом у корак један,
вечан и веран.

Отворићеш тад на клупи ко књигу
тајанствену срце своје,
што под тврдом кором мржње сада
кријеш,
ти што ћеш пролеће опет да видиш
на првој трави,
ти што ти чисте руке на машинки на готовс
стоје.

Дани су ко таласи,
носе те с очима упртим у озарену луку,
где би да спустиш руку,
тешку од праведног мача
(руку што лежи већ на њеном крилу),
и кажеш: "Ево ме..." и бациш преко свега
заборава свилу.

2. Да запишем

Да запишем тајну живота на пепелу и ове
вечери

на пуком жалу туге што ме
шчепа по њеном одласку
звери ове што се са њом бакћем
и што је снисмо да је заборавимо једном
не заборавимо никад
звери ове успомене
звери ове невидљиве ватре
ал чисте ал горке ал слатке
ватре од младости што је још остала
за јесен за ведру зиму за будућа наша
пролећа.

Да запишем
тајну живота ослоњена на руку
неблагодарно моју
тајну живота ослоњену на срце што ће
знам стати знам
што ће куцати ипак вечно таман толико
друго да опет буде моје
оно некада срце под руком што први пут
осетих да бурно куца кад
угледах између балвана на мосту воду
како јури некуд и светла и тавна
кад је први пут угледах обичну али
никад више заборављену
да запишем тајну на маховини њене
нежности
да запишем тајну на стени њене
немилости.

Да запишем тајну живота док она спава
ове ноћи далеко од мене
да је што пре запишем кад је не записах
док она спава а ја пишем
тајанствена као живот и живот тајанствен
као она,
а сад баратам по угљевљу успомена да
слушам ромор крви
да ме кљује и да је кљујем
не признајем тугу
чујем ветар у лишћу
на искап да испијем све речи што нисам
стигао да јој кажем
да знам да ће сутра рано запевати
у правцу испод прозора смешна Питија(?)
и да ће за трен пореметити патетично
и трајно устројство света.

3. Зарни влач

грлим те столно сан саноћниво те речим
аколим те овдујем или бескрајим
никадни вид увековни мар
тоцилим своје титање или твојење
ево твојујем или једним или скапало јадним
кровујем над ти неиспрекидано
веђам докујем лад или вече и докујем
пролажење
косам те косо и каоним косо косе сећања и
севања
и кончам кичменим зверим ломним зрим
јерим псим
каснујем срамом те срмим свим
и такујем такујем и вечним
својим својим те себим те сунцарања те
гроздују ноћно
зарнио сам те рамно и зорно загрезам горко
зazor
свудујем олујам лестедајим хумором уснам
уснивам

невесни

зaдир
београдам или нигдан без гора а онда осиан
жељан

циглан пламен сам

иглан
корим кореним коленим пољно чекања
каменим

водоскити сад
оконим околим јет и језгро заграњен муч
раменим тако болно цео смешан свет
пламним ипакања и нем неми вид
копним и капним кап капка златосузих
тамника
и пакле пакла пакленим и маглим у крв тај
гром слађен

у грцални зрцални бора и

бола вир
ја сан ја сен је сени
јасан јесен јесени

1. јул 1946.

4. Матићев сонет

ce coeur
cicatrice
putride
trou

noir
où meurent
les étoiles
coeur

mangé
par la lèpre
de vie

couvre ton
visage de cris
par la beauté inutile

Превод сонета

ово срце
ожиљак
труо
рупа

тама
где умиру
звезде
ово срце

изједено
губом
живота

скрива твоје
лице крика
лепотом узалудном

НАПОМЕНА: Ово је превод г-ђе Марије Богдановић, професорке француског језика у параћинској Гимназији. Приређивач (аутор прилога о Матићу) одабрао је од варијантних решења оне који, по његовом мишљењу, дају најбољу сонетну структуру у конкретном случају. Читалац може у његовом тексту да пронађе и варијантне изразе. Приређивач је одредио и насловна обележја.

ЉУБА У МАТИЋЕВОМ СЕНДВИЧУ – Ђорђе Петковић

*Триптих деконструисаних сонета
с репом и са обостраним
акростихом у огледалу.
У трећем је и Матићев сонет
преведен с француског.*

1.

До те тачке (ч)умне, у сонетни орнат,
Увучен у шах-мат безочне колумне,
Шило за огњило док повраћам у сан,
Анти песма ми дан за зумно цедило.

Нека играм попић, речи бацам у (с)трес;
Моја песма је бес на сонетни ослић.
Алегоријски сват у речјој поворци
Траже да му врапци исповрате инат.

И мада мрзим рам зумног неповрата
Ђириличног јата, морам да му се дам.
Сонетна ујдурма кад сиђе на екран,
Оправда дубок сан мајчина кавурма.
На ту ће опаску да олабави миш,
Емитоваће "иш" – безначајну ласку.

Тражи се речји след, ја уписујем труд,

То је за кремен смуд, кад деда буде блед.

Е, тад детиње "још" убацам у игру,
На смишљеном тигру клати се дедина брош.
Отпловио је чун иза паравана,

Сонетна је грана чврста као харпун.
Ћилим се са зида увлачи у мој драм,
Испоставља свој ам поетског привида.

То су изазови, уразумиће свет
Агресиван сонет свему протуслови.
Манијачки ме глас враћа на слово ћ,
Нађе тандара-броћ за избезумљен кас.

Анти песма ми дан за зумно цедило,
Шило за огњило док повраћам у сан,
Увучен у шах-мат безочне колумне,
До те тачке (ч)умне, у сонетни орнат.

Параћин, 9. октобра 2019.

2.

Зидам сонетни стуб, гњечим речју масу,
Анти сонет дасу, ређам му зуб по зуб!
Острвљен ми је муљ и по том сигналу
Бацам се у шалу, где ме дочека жуљ.

Расински другари изазивају ноћ,
А песма јесте соћ, да се лакше свари;
Дозовем ли слово, реч тражи да је стрв,
Одазива се мрв, па Јово наново!

Већ сам иза плота а још бих свежи сад,
Истресам бедан јад чемерног накота.
Ћирилични је стуб овде уграђен пар,

Љубав је као фар, вади се зуб по зуб.
У "СРБ поезија", то је праисконо
Буђење на звоно које душу шпија.
Укроћени пораз, у огледало слаз,
Уз реку сваки газ јесте зауман сказ.

Бачено предиво иза паравана:
Устајала храна, озрачено ткиво!
Љутња је само хир, једва дотиче руб;
Ћутња је пораз груб, не усмерава жир.
И мада нисам млад, грбава сам рага,
Врућ сам иза трага и осмишљавам жад.

Осмишљам сваки шав да слово по слово
Доживим за ново у откровењу јав.
Акростисни попић занесен у игри
Разрешава чигри онај минорни снић.

Бацих се у шалу, где ме дочека жуљ,
Острвљен беше муљ и по том сигналу!
Анти сонет дасу, поређан зуб по зуб,
Зазидах сонетни стуб гњечећи речју масу.

Параћин, 10. октобра 2019.

3.

Достојан суштине, улазим у сонет,
У ово срце - свет осмишљене глине.
Шта *ожиљак* шило да поврати у дан,
Ако *труо* орган брани недођило.
Није *рупа* на ић узвишени украс,
Мрак *тама* није спас – остварен уснић.
А где *умиру* мит и слични ортаци,
Ту су *звезде* знаци – богобојажљив штит.
И ово срце рам сложеног астрала,
Ћ *изједено* с тла и то с грама на грам.
С *губом* Ћ из снова као ратни екран,
Од *живота* у план: почетак изнова.
Не *скрива твоје* злу продато на рабош
Ех - *лице крика* кош на загонетном тлу.
То што *лепотом* склад *узалудном* је сад.
То што песников јад за мене лањски град.
Е тај *лепотом* куш *узалудном* на дну
Низ *лице крика* сну предато у скарабуш.
О, *скрива твоје*: дан искушан из пакла;
Срж *живота* стакла – огледало за сан.
Ћ *губом* лепота озрачена: дум-дум;
Изједено уз рум срце (ч)умног скота.
Ту ово срце спи а наше срце ат
Антејске *звезде* сват још увек сни ли сни.
Ма где *умиру* С, где *умиру* на ић,
Нека *тама* у снић да сутра биће плус.
А *рупа* црни џин, бар сам тако чуо,
Шестоперац *труо* – митопоетски сплин.
Уз *ожиљак* напет да сачува име,
Да ово срце сме и у галоп сапет.

Параћин, 13-14.10.2019.

Ђорђе Петковић, књижевник, Параћин - МАТИЋ ДАНАС И ОВДЕ

(БЕОГРАД, ЋУПРИЈА, ПАРАЋИН И КРУШЕВАЦ): УЗГРЕДИЦЕ НА ПАР АСОЦИЈАТИВА У ВИЗУРИ ЈЕДНОГ ЗАВИЧАЈЦА

МОТО-РОЛА:

*Душан Матић, овде, данас,
узбуркаће речју масу,
док с висине гледа на нас:
И ови ће о мом пасу,
распојасу,
о мом гласу,
расталасу,
о мом кресу,
умотресу...?!*

Апстракт: Општа тема је у наслову конкретизована и сведена на неколико асоцијатива и узгредица које су се наметнуле по основу четири топонима, три Матићева и једна аутора прилога. У том четвороуглу Матић се појављује као високо актуелизован и модеран интелектуалац, довољно савремен да изазива широку пажњу јавности: Београд са урбанистичким обновама и прекрајањима; Ћуприја са преуређењем Матићеве причаонице у округли сто; Параћин са покушајем да се нешто ново и необично каже о Матићевим песмама, а Крушевац једним својим необичним јубилејом с позивом на Матића.

Кључне речи: Душан Матић, Београд, урбанизација, Матићева причаоница – округли сто, манифест "Синтезе", Матићев сонет (?).

I Уводне напомене. - Најпре нешто о *Мото-роли* која је у неку руку ауто-мото, ауто-епиграм - пошалица, узет као мото за овај прилог, а садржи информацију на коју Душан Матић може да буде јако поносан. О њему је крајем прошле и почетком ове године у Београду, у организацији Института за књижевност, одржан међународни научни скуп чији се зборник очекује идуће године. Он ће, верујем, пуно помоћи да и наш округли сто буде садржајнији, и по броју учесника и по разноврсности тема. Ја сам се определио да нешто кажем о три асоцијатива из теме „Матић данас“ и, узгред, о пар његових песама које су ми се матићевски, што значи мало искоса, наметнуле, данас и овде. Ово „данас“ нашао сам у насловима његових дела („Надреализам данас и овде“; „На тапету дана“). Уз данас, у наслову је конкретизација „овде“, даље прецизирана на три локације: Београд, где се, као и у свакој престоници, одржавају кључне ствари, па и када је Матић у питању јер је најзначајније стваралачке године у њему провео; Ћуприју, његово родно место, где му се скоро четврт века налази Спомен-соба и где се континуирано у оквиру Матићевих дана одвијају бројне активности Песнику у част; Крушевац, град његовог детињства, одакле је пре педесет година (1969.) у свет послат један значајан књижевни манифест, ут то, где ће, верујем, бити објављен овај мој прилог; Параћин, као локал патриотски чин писца ових редова који је један од све мало бројнијих још увек живих људи који су имали част да га виде за живота, макар и узгредно. Уз то, имао сам част да у три наврата, по више година будем најпре пасивни па активни учесник у остваривању програма Матићевих дана у Ћуприји и Параћину, јер годинама је у овај програм Параћин био обавезно укључиван.

II Матић реалиста и надреалиста. - Поћи ћу тим путем у остваривању своје идеје о презентацији актуелног Матића, на три нивоа. Представићу га као човека са визијама, најпре оног који је у свом *Писму урбанисти Београда* опоетизовао престоницу али и назначио нека конкретна решења београдских урбаних проблема. Утолико пре што су управо завршене или ће се ускоро завршити/реализовати пројекти за решавање и неких проблема које је он регистровао и на које је указивао. Потом ћу представити једну од првих београдских надреалистичких причаоница. На крају, показаћу како (можда узалуд) трагам за Матићевим сонетом а он ми је можда пред очима али на француском језику, те „празну полемику“ између двојице истраживача у озбиљним годинама о томе ко је аутор *Зарног влача*, култне надреалистичке песме, Вучо или Матић. Ту је и Матићева песма о бомбардовању Београда 1944. која се наметнула својим јубилејом, а потребна ми је и због већ устаљене праксе да текст прође код Љубе Обрадовића, уредника крушевачког часописа "Поезија СРБ".

1. Визија о урбанизацији Београда. - У осамдесетој сам и не сналазим се на друштвеним мрежама нити у садржајима који су користљиви са интернета, те ћу их цитирати само по наслову и аутору. Не знам када је портал „Време“ окачио текст *Мислим, дакле постојиш* Бранка Кукића са јасним надсловом *Подсећање – Душан Матић (1898-1980)*. Вероватно прошле године о Матићевом јубилеју, 120 година од рођења. Текст

започиње питањем: *Зашто смо заборавили Душана Матића*, а завршава се речима: *Ви данашњи, који имате још заноса у себи, који сте жељни смисла и којима је жудња за сазнањем барем трунка од тог смисла – узмите Матића за претечу и верног пратиоца*. У прилогу је дат текст Душана Матића *Писмо урбанисти Београда*, преузет из Матићеве књиге *На тапет дана*, издање Матице Српске из Новог Сада 1981. Исто тако, тамо негде се налази и текст на исту тему Љубомира Глигоријевића, који као напомену наводи поменуто Матићево писмо, објављено и у листу Време бр. 1220 од 22. маја 2014. Вероватно је негде објављено и пре уласка у поменуту књигу. Има га, дакле, широко распрострањеног. Тако да га знатижељни читалац може лако наћи. Ове Матићеве књиге нема у поморавским библиотекама, што ме онемогућава да га исправније обележим при цитирању.

Матићево писмо садржи неколико конкретних али визионарских питања у вези са тренутним (ондашњим) стањем и перспективом даље урбанизације града у којем је радио, у којем је највећи део свога живота провео и који је надасве волео. Ја сам одабрао два питања, једно чија је реализација ових дана увелико у току и друго које је прекјуче, 1. септембра 2019. године, како је изјавио актуелни заменик градоначелника Београда, окончано.

Учинио ми се најприкладнијим да овај преглед започнем овим Матићевим цитатом: „Зашто се хитније не затворе разјапљени простори у Београду? Мислим на тргове... Ако је заиста тежак проблем трг код Славије и на железничкој станици и тешко их је решити, јер су у тесној вези са другим проблемима изградње Београда и саобраћајних тежишта, Трг код Народног позоришта тражи само да се затвори.“ (Матић 1961) Ово је једно од низа принципијелних Матићевих опаски. Но, отом-потом. Ево најпре оног најважнијег, његовог *трећег* питања: „Зашто нас онда што пре не пустите до Саве и Дунава? Зашто да нам доњи Калемегдан, чак и кад смо на његовој тераси, изгледа даљи од Кошутњака и Топчидера. Познате су ми примедбе, наша железничка станица, пристаниште и пруге одвајају од Саве и Дунава, те док се не реше ти основни крупни проблеми итд., и ово питање, ја бих га назвао, људско питање, не може да се реши. Мене чуди тај естетицизам. Нико од нас, верујем, није толико естета и заборавља нужности, тешкоће, велике проблеме Београда. Ко би могао да замери једном граду, што су му прече од естетских питања, и важнија, железничка станица и пристаниште.“ (Матић 1961)

Питање је, као што је речено, у књизи из 1961. године, вероватно и раније јавности представљено. Међутим, после низа година, после више деценија, оно добија свој одговор. Трг Славија је добио своје ново обличје, да ли баш каквим га је у својој визији имао Матић, друго је питање и ван мојих стручних компетенција и духовних домашаја. Што се пак силаска на Саву и Дунав тиче, ту простор, уз бурне контраверзе, добија постепено своје ново обличје. „Град на води“ се увелико подиже. Прокоп, као нова железничка станица, почео је да функционише, стара железничка станица се припрема за Железнички музеј. Не знам колико се у Матићеве замисли о лепшем и функционалнијем београдском урбанистичком простору уклапа она гондола у изградњи на Калемегдану. И није моје да о томе медитирам. Ствари теку даље, било по естетским, било по урбанистичким или политичким замислима, с тим што се фактички, у стварности, приоритети остварују обрнутим редом. Али, то је живот, зар не?

На Матићево *четврто* питање, као што сам напред већ рекао, стављена је прекјуче тачка. Оно је гласило: „...Трг код Народног позоришта (Трг Републике – Ђ.П.) тражи само да се затвори. Трг код споменика (наши потомци га сада зову „код коња“ – Ђ.П.) има своје заглавље, време и историја су га већ поставили, зашто не бисмо нешто већ примили што је живот граду урадио, и то правилно, прилично складно заглавље, правим линијама само завршили: повући од позоришта и од палате Јадран на Коларчеву и Македонску

улицу. Свако компликованије решење, проширивање трга, свако такозвано оригинално решење за овај трг чини ми се излишним и непотребним, помало хамлетовским. Нешто од наше најновије историје нашло је одјека на овом тргу, па чак и из далеке прошлости Београда. Могу се извући успомене које су везане за њега. Ту је Стамбол капија, на њему је сазидана наша прва велика културна установа, Народно позориште, на њему је објављено убиство Александра и Драге, на њему је Нушић кренуо на коњу предводећи демонстранте противу Аустрије у доба анексије Босне и Херцеговине, на њему је 27. марта спаљена Хитлерова слика, на њему је одржан први велики митинг после ослобођења. Можда ће неко, сутра, кроз педесет година или сто, написати драму или трагедију у вези са догађајима који су се одиграли на тргу, и зар, не би било узбудљиво за будуће Београђане да једне вечери под ведрим небом виде њихово приказивање, као што ми данас у Дубровнику гледамо комаде на истим оним пјацама на којима су се они одигравали. Зашто не би пред нашим Народним позориштем био један трг, нека врста позоришта под отвореним небом, чија је сцена већ унапред оцртана, и зашто не бисмо једнога дана, зауставивши саобраћај, на њему могли да чујемо какав монстр-оркестар или хор из целе земље? Сем тога, у том центру града где доминирају вијугаве линије на Теразијама, један миран четвороугаоник добро би дошао као смирење и као освежење." (Матић 1991)

Ево вести са интернета од недеље, 1. септембра 2019. године: „Радови на Тргу републике завршени су 55 дана пре рока. У питању је реконструкција која је обављена на простору од 2,5 хектара. Подлога је урађена од најквалитетнијег гранита, што важи за део Трга који је намењен за саобраћај, али и за пешаке, рекао је за РТС заменик градоначелника Београда Горан Весић. ... Нагласио је да је преко две трећине трга намењено пешацима, као и да сада централни градски трг има 50 стабала, од чега је 27 нових.

Постоји, каже се даље, бесплатна вај-фај зона како би посетиоци и пролазници могли да користе интернет, а ту је и 27 камених и шест паметних клупа, које имају соларне пуњаче, односно раде на соларну енергију. На клупама се могу допунити батерије за мобилне телефоне, могу се добити информације о загађености ваздуха, температури... То му дође као неки изазов садашњости ка будућности.

Према његовим речима, наредне недеље - 9. септембра, на Тргу републике, ће бити одржана прва оперска представа у организацији Народног позоришта, који ће овај простор користити као своју трећу сцену и имати представе на отвореном. Током децембра ће овде бити клизалиште за децу и ово је сада трг који служи за такве ствари. Трг је простор који служи култури, да се људи окупљају јер сви велики градови у свету имају такве тргове. Готово 150 година након формирања овог трга, он је добио овакав изглед и намену, рекао је Весић. (РТС на интернету)

Мада те ствари нисам континуирано пратио, и узгредне информације су довољне да се констатује да све ово што се дешава са урбанистичким преуређењима наше престонице не иде без реаговања незадовољних, оних који имају другачије мишљење, који би га другачије преуређивали да су на власти. Ни Славија, поготово око споменика Димитрију Туцовићу, посебно око „Града на води“, па ни око Трга републике, нису радови пролазили без отпора. Ево последњег, пред сам завршни чин: „У суботу, 31. августа у 11 часова, председник општине Стари град Марко Бастаћ је са присталицама опозиције извршио последњу блокаду на Тргу републике, реагујући на бројне пропусте и малверзације.“ (Скинута са интернета)

Моја намера је била да покажем на овом примеру, како је филозофски или песнички, како хоћете, Матићев геније указао на потребу да се ствари око даље урбанизације Београда решавају, на неке могуће потребе грађана, на естетску страну

престоничних простора. Нова генерација се прихватила тог подухвата и резултати се постепено показују и показиваће се у будућности, уз све своје позитивне стране и пропусте о којима ће ова али и будуће генерације расправљати.

2. *Прва надреалистичка причаоница.* - Кад из Матићеве биографије, мени је при руци она у хронолошком облику (Гвозденовић 1983: 5-7), извучем два податка, онај о упознавању са Бретоном из 1925. и онај о хапшењима 1932. због „припадања напредном покрету“, увиђа се, на први поглед бар, извесна празнина. Једна од тих година, 1931. година, садржи нешто што би вукло неком другачијем животу, породичном и професорском смирењу, пошто се тада оженио ћерком директора гимназије чији је био професор. Међутим, ту, нешто даље, налази се још један значајан податак, Матићева сарадња у часопису „Надреализма данас и овде“ (1931-1932) која кореспондира са Бретоном. Та ситуација из четворогодишта 1929, (1930, 1931, 1932), код којег прва означава извесну почетну кохезију надреалистичке књижевне-уметничке групе, постала ми је много јаснија тек пошто сам прочитао књигу „У средишту надреализма“ Ђорђа Костића, једног од њих. Она ми је дала одговоре не само на суштинско питање, прелаз од надреалистичког „откровења“ на страну социјалне литературе, односно „комунистичке левице“, тада у илегалу, него и на једно чисто формално питање, питање окупљања и кохезије, без обзира на сукобе, односно на међусобне разлике у гледиштима. Наш округли сто је произашао из *Матићеве причаонице*, она је симболисала дугогодишња послератна окупљања у стану код Матићевих. Испоставило се да је таквих окупљања било и раније, па и у времену које је мене сада заинтересовало. Да то ближе објасним.

Доскорашња причаоница, заједно са оном негдашњом у Матићевом београдском стану, одлази у историју, може већ и сама да буде предмет историографског истраживања. Ако су преостали трагови и духовни утицаји довољно снажни да изазову такву потребу, наравно. Ја ћу покушати да приближим један такав нуклеус окупљања надреалиста у њиховој међуратној прошлости, од пре скоро 90 година. На то ме је позвао један од наслова из тог времена. Вероватно, досећате се, ради се о напред поменутом часопису „Надреализам данас и овде“, који значајно кореспондира са нама задатом темом „Матић данас“. Дакле, трагајући за тим, дошао сам до поменуте Костићеве књиге, са поднасловом „Сукоби“. У питању су његови студијско-мемоарски записи, објављени тек пре нешто више од четврт века. Она је пуна Матићевог присуства, чак и када га непосредно не помиње. Његов дух служи Костићу као оријентација, као мисао водиља у сналажењу на повратном путу кроз надреалистичку прошлост. Кључно питање је било куда и како даље, лево (у друштвену акцију) или десно (увући се искључиво у литературу):

„Целог лета и јесени, те 1930. године, ми смо код Вуча у винограду на Топчидерском брду одлучивали своје 'бити или не бити'. У разговору са Нојем (Живановић), а после и са Ђорђем (Јовановић), дошао сам до закључка да се мора прићи акцији која неће бити искључиво књижевно оријентисана. Давичо, Јовановић и ја смо предложили Матићу да се формулишу наши ставови, не само света ради, већ пре свега ради нас самих. Из тих састанака требало је да изађе наша заједничка декларација коју бисмо поставили као **позицију надреализма**. То је било потребно не само због деснице која се устремила на нас већ и због левице која нас је будно посматрала.“ (Костић 1991: 19)

Најављена „Декларација надреализма“ је написана за једно слепоподне, опет код Вуча, сазнајемо од Костића, и носи датум 23. децембар 1930. године. Ево њених почетних ставова: „Цео један свет против целог једног света. Свет бесконачне дијалектике и конкретизације против света мртвачке метафизике и апстрактне статичности. Свет ослобођења човека и несводљивости духа против света репресије, свођења, моралне и

друге кастрације. Свет неодољивог контролисања противу света репресије, конфора и конформизма, кукавне личне среће, осредње себичности, свих компромиса." (Костић 1991: 20). Лева оријентација је неспорна, не само по садржини већ и по дикцији, сетимо се „Комунистичког манифеста“. Зато тада није ни допрла до читалаца јер је њено објављивање било забрањено. Отуда потреба за новим појашњењима:

„Већ на првим странама новопокренутог часописа *Надреализам данас и овде*, као разрада *Позиције надреализма* појавиће се чланак *Декланширање морала* (Давичо, Костић, Матић). Тим текстом смо покушали да се ослободимо шема и приближимо самој бити свог истраживања како бисмо могли да се оријентишемо у врло мутном времену за које смо осећали да ће имати далекосежних последица. И наредне расправе, као што је био *Нацрт за једну феноменологију ирационалног* Марка Ристића и Коче Поповића, као и наша књига *Положај надреализма у друштвеном процесу* (Матић, Давичо, Костић) биле су даља разрада основних поставки *Позиције надреализма*." (Костић 1991: 21) У наставку Костић разлаже пут надреалистичке групе према левици и закључује: „Упуштали смо се у вратоломне скокове који су морали да нас одведу у екстреме свакидашњице, све до затвора и самице." (Костић 1991: 26)

Наишла је зима па се престали са окупљањима у топчидерском винограду Александра Вуча и прешли су у стан Душана Матића. Ђорђе Костић не каже када али је забележио припрему часописа *Надреализам данас и овде* и вишедневни разговор о томе априла 1931. године. По тој белешци, у разговору о часопису су, поред њих тројице (Оскар Давичо, Ђорђе Јовановић и Ђорђе Костић), учествовали Коча Поповић, Ноје Живановић, Петар Поповић и Душан Матић, као домаћин. Ово је први састанак надреалистичке групе са два нова момента, имали су полазни материјал, основу уводника за часопис, и, што је за нас још важније, сачувана је белешка са разговора која је у Костићевој студији дата доста прегледно. Она показује да је дебата била веома интригантна али је требала да их води ка конкретном циљу, да пређу са разговора на дело, „и то на дело које смо звали *активном мишљу*." (Костић 1991: 80) Ево, како је текла та прва расправа код Матићевих, по Костићевој белешци – интерпретацији, овде и сада сажета у три тачке:

2.а. *Иницијално питање*.- По претходном договору, прво питање је формулисао Ђорђе Јовановић и поставио га Матићу: ***Шта значи бити социјалан?*** Матић одговара уопштено, наводећи познате чињенице да човек без друштва не може опстати, да би одједном прешао на став са којим се није слагао: *Човек постаје социјалан у позитивном смислу речи када занемарује да мисли и да дела кроз своје личне категорије и преокупира се односом човека и човека*. Оваква Матићева поставка водила је управо ка негацији појединца и супремацији друштвене целине, што није било Матићево интимно мишљење, коментарише Костић и наставља: Све треба да се потчини друштву у интересу појединца, али тако да интерес појединца не може да дође у колизију са интересом друштва. Костић објашњава зашто им је то било важно: *Нама је било потребно ово питање да бисмо се јасније одредили према тадашњој левици која је такође безусловно стављала појединца у службу друштвене целине. Али и да испољимо свој став према друштву у интересу управо тог појединца. Желели смо да нагласимо да је друштво у служби појединца а не обротно*.

Јовановић на овакав Матићев одговор реплицира поставком да је човек човеку непријатељ (вук), па чак и онда када је принуђен да постане социјалан. Јовановић на драстичан начин жели да одвоји питање појединца од питања друштва. Јовановић на драстичан начин жели да одвоји питање појединца од питања друштва, закључује Костић и наставља: „У том тренутку ја улазим у дискусију са намером да поларизујем два

мишљења која су и раније постојала у нашим разговорима. Питам да ли се у том случају друштво не своди на озакоњен, административан однос људи.”

Давичо жели те две ствари да помири, да их посматра као јединствену чињеницу, ма колико она била сложена. Не, каже Давичо, од тренутка када човек увиди да његов лични проблем није само његов, пошто је генералан, он мора, да би га на неки начин решио, да би тај проблем добио једно адекватније решење, да се обрати другима. Тиме Давичо покушава да помири однос личности према друштву и обрнуто, па се враћа на основну Матићеву претпоставку да су људи већ сазнали да један без другог не могу да опстану. Зато ја, каже Костић, поново питам: „То значи?“, на шта Давичо одговара: „Ја говорим овде о дијалектици, уколико она значи развој и само постајање света, где моменти индивидуе одговарају моментима самог тог развоја.“ Тиме Давичо опет поставља поларизацију овог питања у центар пажње, закључује Костић. (Костић 1991: 80-81)

Анализирајући изложене ставове првих учесника у расправи, Костић налази следећу синтезу:

„Тако смо добили три гледишта. Једно, које заступа Матић, и које само констатује да је појединац нужно саставни део целине друштва; друго, да су појединац и друштво у таквом међусобном односу да могу бити у перманентном сукобу; и треће, да је све то само једна општа нужност која се манифестује кроз дијалектички развојни ток опстанка. У сва три случаја стојимо окренути левици која недвосмислено ставља друштво изнад појединца, а појединца потчињава себи. Са Дединчевим ставом о 'милитантима' Партије, где је појединац извршилац директива друштва које представља партијско руководство, ми нисмо могли да се помиримо.

Колебање које се у првим реченицама овог нашег разговора испољава, коментарише Костић, колебање је између нашег личног става и става према левици са којом не бисмо хтели да дођемо у сукоб. Истовремено, нисмо желели да избегавањем сукоба да изневеримо себе тако што бисмо прихватили компромисно решење које би се могло негативно одразити на наш стваралачки чин.“ (Костић 1991: 81)

2.6. Из досадашњег прегледа априлске надреалистичке расправе, јасно је само то да постоје још увек неусаглашена мишљења око онога што је својим питањем покренуо Ђорђе Јовановић. Зато се, бележи Костић, Јовановић обраћа Давичу новим питањем: *То, дакле, значи да кроз индивидуалну мисао говори општа, а Давичо одговара: Да. Индивидуална мисао не постоји.* Тиме се Давичо на изглед слаже са Дединцем, који није присуствовао овом разговору јер је сматрао да су сва питања већ решена, и да је само потребно прећи на илегалан рад у оквиру КПЈ. Давичо жели да буде недвосмислен. Он настоји да питање не расплиће јер свако његово даље развијање може да одведе у јалову дискусију или да замути наше ставове непотребним колебањима кроз која смо већ прошли и која су дефинитивно стајала иза нас. Ту се, по Костићу, појавила дилема, да ли расправу о односу појединца и друштва, односно шта значи бити социјалан, по ономе како се категорички изразио Давичо, прекинути као рашчишћено питање, или га оставити и даље отвореним, што је он овако формулисао:

„Нисам могао да поднесем шематизовање или свођење на одлуке које су толико дефинитивне да одбацују сваки разговор. Изгледало ми је да управо од исхода изграђивања става о овом питању наша акција добија своју садржину. Или ћемо поћи ка постављеном циљу по директиви, као најамници, или ћемо поћи по сопственом уверењу. Нисам био у стању да своју мисао раздвојим на приватну и јавну, приказујући се с једне стране као присталица левце, а с друге стране да осећам нелагодност у вези са њом. Та неискреност би се могла отклонити само премошћавањем постојеће несагласности ради остваривања циља, ради узимања власти од стране пролетаријата који би, тек пошто освоји власт, завео друштвени поредак који би својом демократичношћу омогућио трајно

стваралаштво управо оног појединца кога у овом тренутку негирамо. Нисам могао да прихватим став о непостојању индивидуалне мисли као стваралачке, ма колико она била саткана из различитих мишљења безбројних појединаца. „ (Костић 1991: 82)

Костић се тада у разговор укључио дајући свој одговор на кључно питање односа појединца и друштва: „Човек је, дакле, приморан да решава своје животне проблеме, чијим би се решењима, ношен не помиреношћу, остваривао. Њему је ради тога наметнут, у најширем значењу, један социјални реципрочан активитет, преко кога би својим решењима, односно решеношћу, утицао на кретање целокупног друштва. Ово још не значи неко издвајање индивидуе, нити је њено супротстављање људству, већ је поставка са које се не може одређивати потенција индивидуалних решења, односно решености, на општи ток друштвених проблема.“ Ту је поставио принципијелно питање, „...да ли сваки људски акт са моралним захтевом има увек адекватну вредност по резултату своје негације са сваким другим актом ма које индивидуе стављене пред исти захтев морала? Или се ту јавља као пресудан фактор неки индивидуални количник који врши дејство пресудног значења?“ Овим питањем, каже Костић, хтео сам да наведем дискусију на питање улоге појединца, личности у друштвеној заједници и да искажем став који је био супротан оним који су у нашим претходним разговорима почели све отвореније да се јављају; ставовима да је друштвена целина снага која може индивидуални став или мишљење да оствари или угуши. Она, као целина, а не као збир појединаца, или сажети количник тог збира, не може бити стваралачка снага по себи, Или, једноставније речено, појединац је стваралац а друштво је реализатор појединачног стварања. Дакле, видети друштво не изнад појединца, већ у интересу појединца. Друштво је заштита и реализатор појединачних стваралачких моћи. Па чак и када се у свом стварању појединац служи резултатима рада свих других појединаца, а свако стварање је у крајњој линији и колективно, његов допринос као ствараоца не сме се превидети ни потценити. Ако би се та стваралачка особина човека превидела, и ако би се друштву као целини дало преимућство над појединачним мишљењем и стварањем, дошло би до губљења простора за појединачна стварања и до стваралачког самоубиства. Друштво сада губи своју функцију и постаје штетно за појединца због којег и постоји.“ (Костић 1991: 83)

2.6. *Повратак на почетак.* - За ову нашу прилику, од посебног је интереса оно што је из овога произашло, јер је дошло до, како сам Костић каже, „драматичног сукоба између Ђорђа Јовановића и Матића.“ Као да је, после толико расправа, ствар враћена на почетак, као да расправе дотле није ни било. Међутим, ако се ствар мало дубље погледа, приметитиће се значајне промене на путу ка материјалистичкој дијалектици. Душан Матић је започео своје излагање одговарајући на Костићеву, напред цитирану, реплику следећим тврдњама, које је забележио сам Костић:

„Решавање овог проблема јесте, у ствари, његова сопствена историја: хоћу да кажем да у сваком тренутку, однос једне индивидуе према људству одређен је увек и конкретан, и они се реципрочно условљавају. Ту, улога појединца зависна је од свега догађања и решености њихове да из једне ситуације изиђу. Улога једне индивидуе, у тим приликама, није зависна толико од способности индивидуа, негирајућих или стваралачких. Већ од компонената и слагања осталих индивидуа спремних да решавају своју судбину.“ (Костић 1991: 83-84)

Ако се избаце Костићеви коментари уз Забележену Јовановићеву реплику на Матићеве речи, он је рекао најпре неколико уопштених принципијелних ствари у вези са темом, али са полазишта сопствене личности, износећи разлоге за њену (своју) побуну, виде се поводи и образложења његовог опредељења за политичку акцију тадашње левице, а она се сводила на промену према друштвеном уређењу и на оправдање те побуне:

„Ја верујем непоколебљиво у централност индивидуе. Несумњиво је и веома добро познат процес историјских, односно економско-психолошких условљености индивидуе. Човек несумњиво значи само као чињеница, као резултат те условљености, па ипак, то је само генеза индивидуе.“ Пошто му, каже Костић, на оваквој поставци нико са званичне леве не може замерити, Ђорђе иде слободније и износи своје лично становиште: „Индивидуа је, међутим, јединствена, сама и увек преокупирана само својим тежњама. Али, пошто је човек неминовно и неповратно живећи у заједници – људству – то индивидуа све оне сукобе или притиске, дакле, све оно што значи њено живљење, црпи из те заједнице. Она ипак то прерађује у **своја**, и само своја признања и не признања.

Мене не занима, каже даље Ђорђе, и сматрам да је апсурдно говорити о оном шематичном или ако хоћете апстрактном човеку и цео проблем преносим на садашњицу и на место и околину у којој живим. Један човек значи само по својим побунама и по свом непристајању на све оно што га окружује. Реч је о његовој акцији. Нас се сада овде не тиче његова метафизика или митологија духа. За нас је само важан акт његовог рушења, превратништва или бар провокације садашњег и овдашњег. Сложили смо се да је друштво непокретно и да је човек онај који га креће, па било да то објашњавамо феноменологијом његовог секса или ма којим, хришћанским или плахи сунђерским идеализмом. Констатујем да је друштво покретно.“ (Костић 1991: 85)

Костић овако коментарише оно што се чуло од Ђорђа Јовановића, који је почетним питањем покретно ту расправу и после учешћа у њој више писаца, укључујући и Матића, коме је питање у старту упућено:

„Оваква изјава може да личи на фројдо-марксизам, како би рекао Малро. То је било ондашње Ђорђево опредељење. Био је спреман на акцију и очигледно је схватио овај разговор као неку врсту оправдања за већ унапред одређену акцију. Занимљиво је да је и за Ђорђа улога појединца у тој предстојећој политичкој акцији била реализација личности. Није тешко открити шта је он подразумевао под реализацијом човека: то је остварење његових жеља. Дакле, није у питању стварање услова за сазнавање света, за стварање тог сазнања, већ је у питању да се свет 'промени' и да се том променом омогући 'човеково остваривање'. Ђорђе је увек говорио о свом остварењу. То му је била нека врста опсесије која га је прогонила и због које је упадао час у депресије, час у еуфорије. Док је његова депресија водила ка очајању, дотле је његова еуфорија водила ка деструкцији, ка рушењу 'садашњег' и 'овдашњег', тачније, свега што му је сметало да се 'оствари'. Дакле, заиста фројдо-марксизам.“ У наставку, Костић бележи да је тада Матић упитао, и то „са извесном присенком хумора: *Зашто се индивида буни, кад је јединствена и сама? У овом питању било је скривено нешто што нас је мучило. С једне стране осећање да си сам на свету, а са друге да си члан друштвене заједнице. Човек има породицу, ширу заједницу са којом живи, друштво у коме постоји. Па ипак, осећа се сам. Потпуно сам. То је можда због тога што умире сам и што је његов живот ипак само његов. Он је рођен, он га живи и у њему тај живот нестаје. Човек је сам иако није сам. Судбина је заједничка за све појединце. Али у сваком од њих усамљеност и друштвеност стоје једна крај друге, и никако да се усагласе и споје.*“ (Костић 1991: 85-86)

2.в. *Завршни ток расправе.* - Пошто се опет јавио Ђорђе Јовановић и појашњавао своје мишљење, Костић констатује да су се опет „нашли у безизлазном простору“. У том тренутку Душан Матић пита Ноја „како то да је са субјективног плана, где је била пласирана његова побуна, прешао на конкретну и објективну акцију, тј. на план опште друштвене акције. Ноје се овом питању зачудио. Почео је да се смеши, да се осећа нелагодно. Овакво питање представља целу историју Нојевог опредељења за друштвену акцију и за његов излазак из усамљености, из друштвене изолованости у коју је био

затворен оквирима бохемије." Ноје је дао занимљив одговор и Костић га је прибележио скоро у целини:

„Некад сам веровао да сам сам себи довољан и покушавао сам да од спољњег света начиним, у најширем значењу, чист материјал за своје субјективно остварење. Једног дана, сазнао сам да на тај начин стварно нисам себе задовољио. Разумео сам да тај материјал не може бити за мене само реквизита мојих стварања, већ да је тај материјал постао субстанционалан, односно човек. Тако сам изашао из своје усамљености. Постављен овако према личностима које мора да реагују на све оно што хоћу да учиним на њима ја сам дошао до једне реалности да за сваки свој акт примим пуну одговорност. И ако се читав један друштвени систем, можда с правом буни, полазећи од себе, и чак хоће да предузме 'казнену експедицију' против мене, то ме ни у колико неће и не може спречити, да баш ту реализујем све што једнога момента желим да чиним. Ако се говори о социјалности – за мене она постоји само као таква." (Костић 1991: 86-87)

Расправа је настављена око питања интелектуалног рада као специфичне робе, коју није забележио или није била инспиративна за белешке које је водио, па ју је Душан Матић вратио на почетак, али на специфичан начин:

„Овога пута, међутим, поставља проблем који чини основу раније постављеног питања донекле конфузним. Матић истиче питање 'социјалности и човекољубља'. То је учињено по ранијем договору. Било је потребно објаснити разлику између 'хуманитарности' и 'социјалности', и односа појединца према друштвеној заједници дати димензију која не би била директно повезана са његовим непосредним интересима, као што је то случај са хуманизмом који носи и осећање друштвености појединца. Матић полази од претпоставке да човекољубље држи људе заједно, па предлаже да се објасни настанак те појаве. *Зашто се човекољубље повлачи увек када је у питању социјалност*, пита Матић, и додаје – *Да ли је човекољубље инстинкт?*" (Костић 1991: 87)

Пошто је Ване Бор на то питање кратко одговорио, да је човекољубље продукт цивилизације, Костић закључује: *Поново се враћамо на односе појединца према заједници, као да смо у зачараном кругу*, те Ване Бор у наставку истиче „да је човекољубље моћно средство да се спољни став господара одржи. Али и средство њихове супремације. Дакле, не ради се о човекољубљу, већ о средству за одржање господаревог сјаја и његове супремације. То је господару потребно да би слуге могле рећи: *Ипак су они добри!* Међу онима који то човекољубље носе јавља се и осећање кривице за латентну мржњу и 'универзалну љубомору човека према човеку'. Опет се враћамо на то да је човек човеку вук, закључује Костић.

Тада се у дискусију укључује Коча Поповић који у „Ванетовом ставу види два става; један, који назива психоаналитичким и други, историјско- материјалистички. Поповић то објашњава тиме што сматра да не може постојати психолошко тумачење које би било независно од социјалног 'пошто се у индивидуи понавља оно што се одиграва и у социјалним односима'. Поповић настоји да психолошко потчини социолошком, док Живановић настоји да ова два става помири, посматрајући их као две релативно самосталне групе. У оваквим размишљањима спонтано се јавља фројдомарксизам кога ми у оно време нисмо били свесни. Код Матића се стално понавља мисао о инстинкту који не можемо превидети кад је у питању човекољубље: *Ако човекољубље није један првобитни инстинкт, да ли оно није зависно од неког примарног инстинкта човековог?* Коча Поповић оповргава овакву сумњу и враћа питање на друштвену условљеност. Он мисли да у примарном инстинкту не постоји одређена садржина: *Ту садржина, не толико колико подстицај инстинкта, индивидуа добија преко реализације социјалних односа.* Социјални односи су ти који дају садржину инстинкту и подстичу у овом или оном смеру." (Костић 1991: 88)

Костић оцењује да је ту наступио, како он каже, „кратак спој који смо у оно време јасно осетили. Из Кочиног одговора се недвосмислено види да је све, апсолутно све што се дешава у човеку, па и његова појава човекољубља, дериват социјалних односа. Дакле, не фројдомарксизам, већ чисти Маркс. Матић се обраћа Поповићу и поставља му питање могуће обмане или заблуде: *При свему томе треба тражити постанак ове лажи* (Али се одмах повлачи и своју тврдњу ставља под знак питања)... *ако је ово лаж*. Коча Поповић одговара хитро али и збуњујуће: То није лаж. *Не може да постоји разлика између осећаја и симулације истог*. Бор, сматрајући да разлика између симулације и самог чина ипак постоји, упада са следећом примедбом: *Треба ипак специјализовати разлику*.”

У том тренутку опет наступа Коча Поповић и „стаје на позиције које се у целости поклапају са раније установљеним схватањима у овој дискусији да је човекољубље одбрана власти: *Разлика је пре у резултату акције, не толико у изразу. Постоји привилегован човек у друштву и он жели да одржи свој положај. Он не може да пристане да објасни стваран постанак свог привилегованог положаја. Он полази од датог стања и труди се да теоретски објасни и потчињеном човеку то стање. Ако су сада неједнаки, они су једнаки пред неким апстрактним бићем. Човекољубље произилази нужно из једног таквог објашњења*. На ово, пише даље Костић, Ђорђе Јовановић даје чудан закључак, у облику питања, додајем ја: *Пошто смо утврдили да је осећај човекољубља вештачки, да ли је то и осећај мржње према човечанству?* (Костић 1991: 88-89)

У том тренутку, како то коментарише Костић, учинило му се и да се приближавају и да се разилазе, бар се тако мени чини док ишчитавам ову Костићеву белешку која је могла да настане у фази припреме његове књиге мемоарско-аналитичких записа:

„Ништа нисмо утврдили. Само смо разговарали и износили своје мишљење. Ване се труди да остане и на позицијама психоанализе и на позицијама марксизма. Коча се не задржава на позицијама психологије, већ се опредељује за тумачење 'човекољубља' са становишта друштвене заједнице и међуљудских, односно класних односа у њој. Ми остали смо сматрали да је ово питање недоречено, још увек неразјашњено и да се не би требало затварати. Ђорђе, међутим, показује жељу да отвори питање мржње које би се односило на супротности човекољубљу. Ми нисмо имали намеру да покрећемо питање мржње као супротности човекољубљу, нити смо желели да човекољубље одвојимо од односа појединца према целокупности људске заједнице, већ смо желели да рашчланимо однос појединац – људска заједница. Овим одступањем питање је остало нерасветљено, а тиме је и основно питање, које је и било повод овог разговора, остало без закључка.

Имао сам утисак да се догађа нешто што раније нисам примећивао. Међу нама се наслућивала подвојеност која није имала видљиву форму. Почели смо у себи да се раздвајамо на оне код којих све мора да буде јасно и чисто и на оне код којих је све под великим знаком питања. Тај расцеп је почео да се испољава у нашим све одлучнијим изјавама.” (Костић 1991: 89-90)

Костић у наставку овог одељка своје студије – мемоара који се односи на један од првих састанака, можда и први, каже:

„Матић неће да затвара питање које је покренуо Ђорђе Јовановић, па се још једном враћа на сам почетак дискусије. „Вештачка страна осећања човекољубља потиче од уопштавања и од обеспредмећивања једног конкретног осећаја.” Матић и овога пута покушава да сруши Ђорђеву поставку називајући осећање 'човекољубља' вештачким. Истовремено сматра да човекољубље исход класног односа међу људима, истичући не вештачку, већ стварну, непосредну, истиниту страну човекољубља, са кога се враћа на појединца, где човекољубље има своје обитавалиште. Ако је илузорно волети или мрзети људе уопште, то не искључује осећање љубави или мржње према конкретном појединцу јер 'осећање без једног конкретног садржаја не постоји'. Дакле, ако човекољубље није

уопштено већ конкретно усмерено ка појединцу, тада Ђорђева поставка остаје апстрактна шема која не настаје на основу непосредне реалности, већ на основу конструкције којој би требало наћи повода. Ђорђе увиђа смер Матићевог размишљања, па додаје: 'Дакле, човек је према људству равнодушан.' Ако је човекољубље уопштена шема, ако оно не постоји изнад појединца, онда је човек (опет једна апстракција!) према човекољубљу равнодушан. Он је изван човечанства, па самим тим и човекољубље мора остати изван домаћаја.

На овој скали од конкретног до апстрактног није било лако одредити где престаје апстрактно и почиње конкретно, или, где се завршава појединачност у друштву а где његова општост. Дате су само поларне тачке – с једне стране појединац а са друге друштво. А то ипак није одговарало правом стању ствари. Није постојао прелаз од појединца према заједници, и преко заједнице према човечанству, као и осећање љубави појединца према појединцу, и прелаз љубави према заједници и преко ње човечанству. Ишло се од непосредног и конкретног појединца ка уопштеном човекољубљу и уопштеном човечанству. А да смо постепено пошли корак по корак од појединца према заједници, тада бисмо имали сасвим другу слику стварности. (Костић 1991: 90)

(Јутрос, 5. септембра, нешто после 7 часова, укључих ТВ екран и затекох код Марића на Хепи-телевизији као госта већ помињаног Горана Весића, хвали се урбанистичким потезима у Београду чији је заменик градоначелника. Затекло сам га управо у најави културних догађања, па и излазак Народног позоришта испред своје зграде у недељу, 18. септембра, под геслом „Позориште на Тргу – портал ка вековима“. Ово бележим овде где ме је у писању затекла та информација а не тамо где му је по суштини место, на крају првог одељка овог прилога. Тиме потенцирам оно „данас“ из наслова. Истина, прочитано је и једно писмо неког лекара, објављеног у листу „Данас“, у коме се критикује преуређење, будућа културно-уметничка функција Трга републике.)

3. *Актуелизација Матићевих песама.* – Једном сам се у Ћуприји опекао и отишао на разговор о песнику а говорио сам о његовом публицистичком раду, као културолошки значајнијем од његове поезије, али је то код организатора лоше прошло, те су разговор о песнику следеће године поновили и организовали га без мене, мада сам био уредник или сам се старао о његовим књигама. Није реч о Матићу. Међутим, управо тиме поучен, морам да нешто кажем и о Матићевим песмама, наравно, морам водити рачуна о оном „данас“ и „овде“ из наслова теме. Одабрао сам три асоцијативе из поетске матићевски оријентисане сфере, мало искоса, како је он то својевремено назначио пишући о свом идолу, Бретону.

3.а. *Матићев сонет(?)*. – У Матићевој постхумно објављеној књизи *Коначна јесен* коју је приредио недавно преминули Драшко Ређеп, постоји одељак *Терет сутрашњице* са бројним и данас актуелним културолошким белешкама на разноразне теме, па и у вези са поезијом. Ево најпре мисли из које је узет наслов поменутог одељка: „Да, терет сутрашњице. Иначе, човек би као луфт балон напуњен лакшим г(л)асом данашњице (ово л ми је упало аутоматски, матићевски) брзо нестао, високо, високо, у далеким просторствима небеса.“ (Матић 1988: 117) Пишући овде о надреализму, Матић се дотиче дефиниције неке појаве (неке ствари, једног бића), и сматра да су вредне само такозване 'динамичне дефиниције': „Уместо да посматрамо један предмет статично, ми га гледамо, видимо, доживљавамо, у кретању, као што се то види код оне познате дефиниције 'човјека' код Његоша, где се у једном једином десетерцу непрекидни дотле ланац човекових слабости, сажима у једном једином питању – крику: *Што је човјек?* – до прекида, цезуре, четвртог слога, десетерца, да у другој половини (дужој за два слога) искаже неизбежни задатак и највиши чин, дело човека: *а мора бит' човјек!* Како блед, административан изгледа Кантов 'категорички императив' према овом смелом бацању на

коња спремног већ за прву битку." (Матић 1988: 121-122) Ту одмах, до ове белешке, дато је нешто што ја нисам одмах разумео као Матићев сонет пошто су стихови исписани на француском језику па из укупног контекста нисам га видео кад ми је својевремено затребао као увод за писање сонетног венца посвећеног Матићу. Узео сам тада једну његову песму од 14 стихова (*Изгубљени рај*), мада је сада, када је имам преведену на српски, она далеко ближа сонету од оне коју сам прогласио за сонет, истина и код ње сам у назнаци да је сонет тада ставио знак питања као што сам га и сада у садашњем међунаслову ставио. Пре тих четрнаест стихова неједнаке дужине, распоређених по традиционалном сонетном систему (4-4-3-3), Матић је забележио кратко: „Сажети израз?// *Сажети израз*, у крајњем случају, може се само сажето и изразити и описати. Иначе, објашњењу никад краја." (Матић 1988: 122) Следе стихови без икакве интерпункције, чак и без почетног велико слова и тачке на крају, огољеног сонета до сржи: *se coeur/ cicatrice/ putride/ trou// noir/ où meurent/ les étoiles/ se coeur// mangé/ par la lèpre/ de vie// couvre ton/ visage de cris/ par la beauté inutile*. У преводу на српски језик: ово срце/ ожиљак/ труп/ рупа (јама)// црнило (тама)// где умиру/ звезде/ ово срце// изједено/ губом (лепром)/ живота// прекрива (покрива, скрива) твоје/ лице крика/ лепотом узалудном (бескорисном). Ово је превод г-ђе Марије Богдановић, професорке француског језика у параћинској Гимназији. Хвала јој. Следи у књизи посебна Матићева белешка: „Вероватно, због сажетости, француски језик. Читаве моје младости, убеђивали су ме, и *овде*, и *тамо*, да је француски језик најсажетији, па ваљда да се не бих мучио да тражим решење за једну нерешиву загонетку изабрао сам најлакши пут." (Матић 1988: 123) Дакле, посегао је за француским језиком али је оставио нову загонетку: зашто је посегао баш за сонетом којим се дичи сва европска књижевност? Верујем да је то учинио, можда једини пут, што га је строга форма сонета обавезивала на неприкосновени крај. Хвале је вредно што је пре тога похвалио народни десетерац, ону српску епску форму у којој је Његош издигао народну мудрост на ниво европске филозофије, али је прећутао (вероватно је то било ван надреалистичког, што значи и његовог интересовања!) јапанску поетску сажетост у форми хаику стихова (песама). Још је Матић био жив када сам за хаику сазнао од Девидеа а десетак година касније и за ову причу – легенду о настанку јапанске хаику песме из европског сонета. Нашао сам је код Коље Мићевића, у предговору за песнички преглед *Сонет и хаику*, овде ћу је сажето интерпретирати: У 13. веку из далеког Јапана стиже у Европу лађа пуна умних људи, међу којима и један стручњак за поетска искуства. Послати су да прикупе све оно из науке, технологије, занатства, уметности, што се може искористити у њиховој домовини. Њихов долазак подударао се са откривањем и освајањем сонета (италијанска творевина), уз свеопште одушевљење овом песничком формом, која је обузела и поменутог Јапанца. Рационалног духа, он је сонет анализирао у повратку за домовину. Учинило му се да су катрени сувишни, а да сваки терцет (терцина) може да егзистира сам за себе, односно да је сонет право европско расипништво. Тако је приказао ову ствар своме цару при повратку за Јапан. Цар, и сам песник, прихватио је објашњење свога саветника, али је сматрао да је и то (терцет, терцина) расипништво и приступио скраћивању стихова слева надесно на примерима јапанске ваку поезије. Тако је, каже легенда, настао хаику, у класичној форми са три стиха у 17 слогова (5-7-5) И вратио се у Европу, да би обе форме трајале и биле упражњаване до данашњих дана, па и на овом нашем, балканском, српском, па и поморавском простору. (Петковић 1994: 30)

3.6. *Зарни влач*.- Недавно сам се сетио студентских дана, када сам из Историје теорија о друштву и друштвеном развоју, сазнао да су се схоластичари у средњем веку расправљали о томе колико анђела могу истовремено да играју на врху исте игле. Пишући о једној збирци песама Николе Цветковића (*О, граде мој*), када је било речи о њиховој

творби, поменуо сам познати надреалистички пример, *Зарни влач*, као Матићеву песму. Јавио ми се потом професор Цветковић, затражио да му одобрим извесна скраћивања мог текста и, као узгред, поменуо да ме је исправио када је *Зарни влач* у питању, да та песма није Матићева већ Александра Вуча. Одговорио сам му, да немам ништа против скраћивања мога текста, а, што се тиче ауторства *Зарног влача*, рекао сам му кратко: *Ту ствар ћу расправити са својом главом*. Знао сам да сам вероватно ту песму прочитао као Матићеву али нисам искључио ни ауторство Александра Вуча, пошто су њих двојице више пута писали у коауторству, у духу надреалистичке поетике. Обишао сам пре пар дана Библиотеку „Душан Матић“ и љубазне библиотекарке су ми презентирале бројне Матићеве књиге. Једну сам раније већ имао у рукама, била је то „Прометејева“ *Антологија Матић*. У њој сам нашао *Зарни влач* као Матићеву песму. Истовремено, у једном антологијском избору надреалистичке поезије, пронашао сам је у коауторству Вучо-Матић. Заједнички је наслов, „зарни“ узето од Матића а „влач“ од Вуча, с тим што је свако потписао свој део нове творевине. Свако у свом делу, настоји да напише што више речи које су непознате српском језику. Остају питања за даља истраживања: да ли су се такмичили ко ће и колико нових речи употребити у својој песми за одређено време или је у питању нешто сасвим друго, тешко је без тих продубљених истраживања било шта сувисло рећи. Могуће је да се неко тиме већ бавио, штета што то не знам. Када сам то пренео Цветковићу, објаснио ми је да то није знао. Знао је само за Вучоову песму. Ето, тако се завшила наша мини полемика.

З.в. Крушевац: јубилеји 1944. и 1968. - Овде ћу поменути две ствари, повезане Матићем и мојом маленкошћу. При поменутој посети Библиотеци „Душан Матић“, приметио сам у његовој „Багдали“ песму која је посвећена бомбардовању Београда 1944. године. У октобру ће бити прослављен јубилеј, 75. годишњица ослобођења Београда у Другом светском рату. Вероватно ће се неко сетити да помене то бомбардовање, а можда га се већ сетио на већ поменутом научном скупу о животу и делу Душана Матића, ако ју је анализирао. Саставни део нашег прилога биће и та песма, пошто је то пракса тамо где имам намеру да га понудим на објављивање (електронски часопис „Поезија СРБ“ Љубе Обрадовића, Крушевац). Ја сам прошле године у једном свом прилогу указао на скроман јубилеј једне матићевски интониране акције. На Скупштини крушевачке асоцијације писаца „Багдала“, група писаца је прочитала свој манифест којим се издваја у самосталну групу. У свом манифесту указују на естетске разлике који их издвајају од осталих писаца окупљених око „Багдале“. Манифест је наредне године (1969), дакле пре педесет година, објављен најпре у иностранству па тек 1970. године у свом новопокренутом часопису „Синтеза“. На челу те групе је био славни крушевачки писац Антоније Маринковић. За нас је битно овде и данас, да овим обележавамо јубилеј овог вишеструког крушевачког књижевног искорака, који је и Матић на свој начин подржао, јер га има у првом броју „Синтезе“. Што се бомбардовања тиче, бомбардовали су нас ти исти и 1999. године. Тада и Ћуприју. Сада на Велики петак. Зато нам на научни скуп није дошао др Раде Михаљчић али су нам двојица крушевачких археолога, од којих је један са мном председавао. Скуп је био посвећен Петрушкој области из Лазаревог времена. И то је наш дводеценијски јубилеј.

III Уместо закључака.- Поштујући насловно одређење задате теме (*Матић данас*), коју сам у наслову прилога конкретизовао оним „овде“, учинио сам покушај да одаберем неколико актуелних асоцијатива и представим их као почасни триптих Матићу у част. Теме су изабране, не случајно, из Београда, Ћуприје, Крушевца и Параћина. Из Београда је узето, истина контрадикторно, интезивно урбанистичко преуређење града са историјски значајним потезима. Када се то буде једном озбиљније упорђивало са Матићевим *Писмом урбанисти Београда* од пре неколико деценија, видеће се колико је

на то оно утицало, колико је било визионарско, колико рационално а колико надреалистичко (надреално). Из Ћуприје је узета од скора установљена пракса да се уместо традиционалне *Матићеве причаонице* у оквиру *Матићевих дана*, организују скромни округли столови о животу и књижевном раду Душана Матића, с тим што је томе у част обрађено једно од првих састанака београдских надреалиста у Матићевом стану 1931. године, када су припремали први број часописа „Надреализам данас и овде“. Што се Крушевца и Параћина тиче, одабрано је неколико песама које су ми се тематиком учиниле прикладним за ову прилику. Указано је на јубилеј једне Матићеве песме (1944.) и манифеста крушевачке „Синтезе“ (1968/1969/1970.) Колико да се огласи и мој локал патриотизам, да се види да и неко из ћупријског суседства промишља Матићево дело и то матићевски, ја макар и у покушају. Следи триптих акродексона „Љуба у Матићевом сендвичу“. У трећем је уграђен превод са француског јединог Матићевог сонета. Саставни део овог прилога су и три приложене Матићеве песме, уз сонет на француском са преводом Марије Богдановић.

Параћин, 5. септембра 2019.

Ћуприја, 12. септембра 2019.

ИЗВОРИ И ЛИТЕРАТУРА:

Антологија 1989: *Антологија Матић*, уредник Зоран Колунџија, Београд.

Гвозденовић 1983: *Матићеве дани*, уредник Димитрије Гвозденовић, СИЗ културе, Ћуприја.

Костић 1991: Ђорђе Костић, *У средишту надреализма, Сукоби*, Библиотека града Београда, Београд.

Матић 1988: Душан Матић, *Коначна јесен*, приредио, поговор и коментаре написао Драшко Ређеп, Просвета Београд, Глобус Загреб.

Петковић 1994: Ђорђе Петковић, Уз „Поточник“, у: Исти, *Поточник*, Књижевна келија „Свети Сава“, Параћин.

Ређеп 1985: Драшко Ређеп, *Све руже Србије*, Напредак, Аранђеловац.

*УКРЦАЛИ СМО СЕ

Живадин Лукић, Крушевац

Укрцали смо се на један брод
и путовали, путовали до очајања
и нисмо нашли ништа.
Укрцали смо се на други брод
и путовали, путовали до сазнања
да је све исто и да су само
облици различити.
Укрцали смо се на трећи брод
и путовали, путовали до рођења воде
кад је све вода и било
и нисмо нашли ништа.
Укрцали смо се на пети, шести
седми, десети и опет ништа.
И рекли смо: то су уклету,
то су слепи бродови и више
нећемо путовати никуда.
И опет, када је требало поново
укрцати се за далеки пут
укрцали смо се у сутра и сад
се збуњени питамо: добро,
а шта је то што ми тражимо?
Ћутимо и укрцавамо се
на уклету слепо бродове без
одговора.

**ПОЕЗИЈА ЖИВАДИНА ЛУКИЋА –
Приредила Светлана Ђурђевић**

*ДАН ЈЕ

*НИСМО МОГЛИ

Нисмо могли још само три, замислите,
Још само три корака да направимо до
врха
Немоћно смо гледали како силази ноћ
како се лепи за његову пешчану
површину
која светли
Немоћно смо гледали доле у долину
која тоне као палуба једног брода
где смо некада били
добри морнари
Немоћно смо стајали за три,
замислите,
само за три корака до циља
Немоћни за хиљаду за долину
и гледали ка врху у бели цвет месеца
као у бело острво
без храбрости да доле испод нас
гледамо у црнину

Дан је бело острво
и мојом се тугом разутује
Осећам како даљине
као праље
стресају капи светлости
са себе
Ноће је моје велико тамно срце
и страх ме је
што н ико не зна
да од таме
може да озебе

***СУМРАК**

Сумрак од своје смрти подиже
шатор ноћи
на зеленим острвима
уморан силази у ноћ
и тоне све дубље
све док се стамни у крик
залутале птице
између данас и сутра
СУТРА ЈЕ ДАЛЕКО
А ДАНАС ЈОШ ТРАЈЕ
птицо куда ћеш
потамнела су острва
и потамнеле очи
шатор ноћи се подигао високо
и звезде се гасе на броду
као очи
полако
полако

***МОРЕ**

Море се уселило у обале
Један светионик
не дочекује бродове
Једна стена се ослонила
на острво
Један човек слуша
неухватљиву музику
воде
Празнина је животом
испуњена
а смрт се ипак истиче

***ЗАМИСЛИХ**

Замислих живот као игру

и почех да играм дете

РАНИ МЕ

рекох

ништа игра је то

и не осврнух се за собом

Продужих да играм

на светионик

човека

ЖИВОТ МЕ ЗАБОЛЕ

Не рекох ништа

Побелех само од игре

у души

и уозбиљих се

Живот више није игра

Живот никада није ни био игра

Наставих да живим

старца

И сад ћутим

НЕ ИГРАМ СЕ

и не смејем се више

***КО СИ ТИ**

Ко си ти што претураш

по мојим ноћима

мојим сопственим мислима?

Шта тражиш то?

Зашто спајаш време и време

да саставиш два супротна сна?

Коме је још потребна та игра живота

Зар не видиш да сунце и онако

улази у свет као ухода?

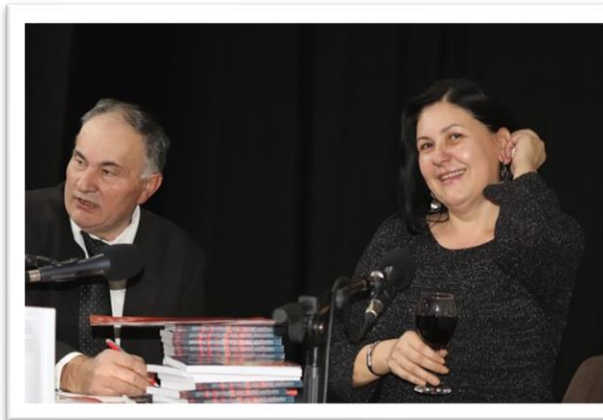
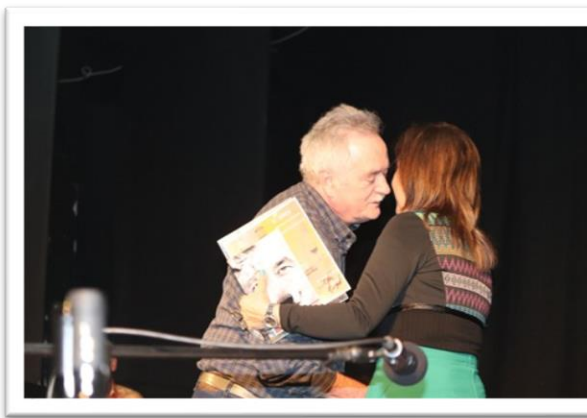
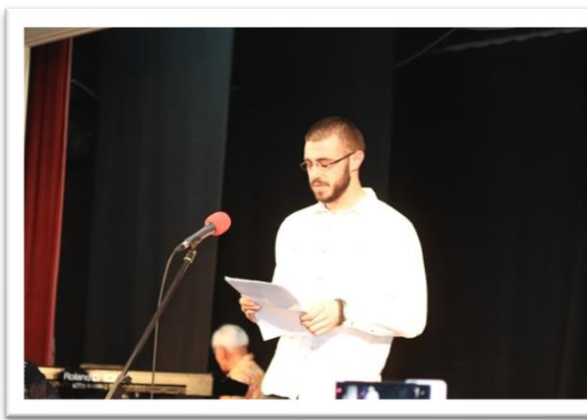
НАПОМЕНА: Све песме су без наслова. Уредник часописа је због садржаја ставио наслове по почетним речима у песмама.

МАНИФЕСТАЦИЈЕ

ЉУБАВ И ВИНО – ВЕЧИТА ИНСПИРАЦИЈА 2020, Крушевац

Поводом Дана заљубљених и Светог Трифуна, 14. фебруара 2020. године у Белој сали КЦК у Крушевцу одржана је, сада већ традиционална, манифестација „ЉУБАВ И ВИНО – ВЕЧИТА ИНСПИРАЦИЈА“. У пригодном поетско-музичко-фолклорном програму представљени су најбољи радови са дванаестог међународног конкурса „ЉУБАВ И ВИНО – ВЕЧИТА ИНСПИРАЦИЈА“, за музички тренутак у програму побринуо се оркестар Душана Дуце Пејчића и вокални солиста Иван Станковић, као и младе талентоване вокалне солисткиње из КУД-а Вук Караџић, а за фолклорни део програма био је задужен Горан Тодосијевић и фолклорна секција КУД-а „Вук Караџић“ из Треботина, Жабара и Мале Врбнице. Програм су организовали и реализовали Удружење песника Србије – Поезија СРБ и Арт-галерија МАКИ из Крушевца, уз подршку Културног центра Крушевац. Програм су осмислили и водили Светлана Ђурђевић – заменик председника Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ и Љубодрог Обрадовић – председник Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ. Своју поезију говорили су поред песника који су учествовали на конкурс „ЉУБАВ И ВИНО ВЕЧИТА ИНСПИРАЦИЈА“ и добили награде и чланови жирија, као и Снежана Поповић – један од оснивача хуманитарне организације “ЧАРАПАНСКО СРЦЕ”, а своје афоризме говорио је Михајло Ћирковић Ћира. Присутне посетиоце у Белој Сали КЦК поздравио је Живорад Милановић Маки – идејни оснивач манифестације и власник Атељеа-галерије МАКИ из Крушевца, а награде је уручила Весна Лазаревић, заменица градоначелнице града Крушевца.

Одлуке жирија на конкурс **ЉУБАВ И ВИНО – ВЕЧИТА ИНСПИРАЦИЈА 2020**

На седници одржаној 11.02.2020. године у Крушевцу, жири конкурса ЉУБАВ И ВИНО – ВЕЧИТА ИНСПИРАЦИЈА, у саставу: Светлана Ђурђевић, песник – председник; Живорад Милановић Маки, академски сликар – члан; Мирослав Живановић, песник – члан; мр Ратко Тодосијевић, сликар и песник – члан; Саша Милетић, песник – члан; Данијела Јевремовић, професор разредне наставе и песник – члан и Дејан Петровић Кенац – песник – члан донео је следеће одлуке:

Основне школе:

1. Ахмед Халилбашић из Живинице – БИХ за песму *А ЈА ЈЕ ЈОШ УВЕК ЧЕКАМ*,
2. Харис Халилбашић из Живинице – БИХ за песму *ЗАЉУБЉЕН СИ, СХВАТАШ*.

Средње школе:

1. – Јована Марковић из Љубаве за песму *ТЕБИ*,
2. – Ина Хинић из Крушевца за песму *РАСТАНАК*,
3. – Јована Живковић из Крушевца за песму *ТРАГОМ БЕСКРАЈА*.

Студенти:

1. – Ана Бабић из Крушевца за песму *СВЕТ У ОСМЕХУ*,
2. – Милан Марковић из Семедража код Горњег Милановца за песму *МОСТ ЉУБАВИ*,
3. – место равноправно деле: Никола Вукоје из Сечња за песму *ГРЛИМ ТЕ ЧАШОМ* и Алекса Јаџић из Раковице за песму *НЕБРАНО ГРОЖЂЕ*.

Одрасли у категорији песме о вину:

1. – Живојин Манојловић из Крушевца за песму *УКРОЂЕН*,
2. – Милко Стојковић из Смедеревске Паланке за песму *ПОЈАЊЕ О ВИНУ*,
3. – Биљана Станисављевић из Параћина за песму *ВИНОГРАДЕ РОДЕ*.

Одрасли у категорији песме о љубави:

1. – награду равноправно деле: Слађана Бундало из Крушевца за песму *ТУ СИ* и Срећко Симић за песму *ДА МИ ЈЕ ДА СЕ ЗАЉУБИМ*,
2. – Стеван Милошевић из Врања за песму *БЕЗБОЛНИ СОНЕТ*,
3. – награду равноправно деле: Дејан Милошевић из Крушевца за песму *ПИСМО*, Горан Арсић из Крушевца за песму *ИСКРА ЉУБАВИ* и Хаџи Иван Милановић из Јасике за песму *ЗВЕЗДАНИ СЈАЈ*.

Похвалу ПоезијаСРБ за квалитет поезије добили су:

Мирјана Ранђеловић из Прокупља, Миона Димитријевић из Крушевца, Марина Крстић из Крушевца, Миле Лисица из Бања Луке, Мирослава Миљковић из Ниша, Радмила Миладиновић из Велике Ломнице, Нада Милутиновић из Велике Планае, Љиљана Тамбурић из Крушевца, Јован Н. Бундало из Београда, Снежана Гагулић Обрадовић из Шапца, Аида Ораховац из Куча, Јасмина Томић Теи из Лесковца, Александра Соколовић из Ћуприје, Владислав Влаховић из Подгорице, Звездана Милосављевић из Ћуприје, Томислав Милутиновић из Велике Планае, Стефан Кнежевић из Крушевца и Тихомир Јанићијевић из Куршумлије

Одлуке донео жири

- Светлана Ђурђевић, песник – председник;
- Живорад Милановић Маки, академски сликар – члан;
 - Мирослав Живановић, песник – члан;
- мр Ратко Тодосијевић, сликар и песник – члан;
 - Саша Милетић, песник – члан;
- Данијела Јевремовић, професор разредне наставе – члан и
 - Дејан Петровић Кенац – песник – члан

Погледајте видео и слике на сајту:

<https://www.poezija.rs/a-knjizevni-konkursi/ljubav-i-vino-vecita-inspiracija-2020-krusevac/>

РЕАЛИЗОВАНИ ПРВИ СУСРЕТИ ПЕСНИКА ПОЕЗИЈАСЦГ

Datum: - 27. October 2007. g. @ 18:27:17 CEST – Погледајте:

<https://www.poezijasgc.com/PHP-Nuke/modules.php?name=News&file=article&sid=2199>

Први, сада већ култни, сусрети песника *ПОЕЗИЈАСЦГ* догодили су се 28.10.2007. године у Београду, на сплаву "ОЛИМПИК". У срдечној атмосфери песници су провели незаборавне тренутке од 8.00 до 17.00 часова у дружењу, читању поезије и ћаскању. На првим сусретима је одлучено да се у наредним месецима припреми и одштампа прва књига песника који своју поезију објављују и на www.poezijasgc.com, у којој би сваки од песника добио по 5 страна. Погледајте део атмосфере са сусрета. Уживајте!

Песници слушају песнике

РЕЗИМЕ

Састала се дружина мала
у топлини новобеоградског сплава,
да се коначно упознају
и понешто о сваком дознају.

Биће ту изненађења, рецитала ...
на обали Саве, од јутра рана,
овог обичног, а тако посебног,
јесењег дана.

Стихови су много дражи
када се лично подаре,
две године хвалисмо једни друге,
али кроз коментаре.

Можда је неко лепши на слици,
можда у природи дражи...
Али да не би Љубе,
"криво седи - али право кажи",

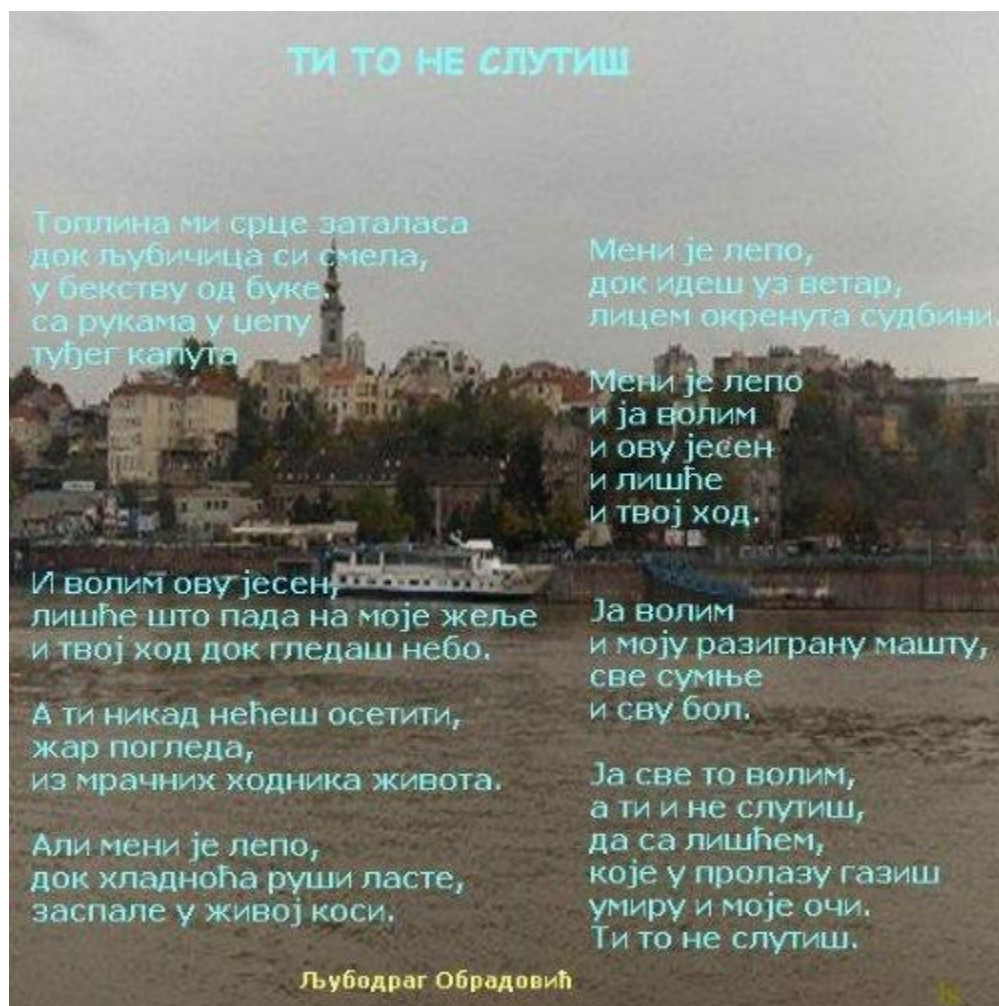
не би ни овог друштва било,
не би се познанство проширило
ван граница Србије
у земље неке далеке,
где носталгија уме да боли
као кад пресуше реке.

Поезија не зна за границе.
Ви који сте тамо - као да сте овде,
а ми - као да смо тамо,
стихове поклонимо
руку земљаку дајмо.

Ово је необичан јубилеј сајта поезије.
Да ли је случајност или не - не знам ни
сама!

Али данас је тачно:
две године, два месеца и два дана.
Живели!

РЕЗИМЕ - Зорица ЗОЦА Бркић
28. октобар 2007. године

Поглед са сплава Поглед са сплава "ОЛИМПИК"

Миљојко Милојевић, добитник награде
за најбољег песника првих Сусрета

Зорица Бркић, добитник прве награде у категорији
љубавна поезија

ПОЗДРАВНА РЕЧ – Миљојко Биле Милојевић

Мени, као, по годинама најстаријем члану, Организационог одбора указана је част да поздравим поетесе и песнике првог сусрета књижевних стваралаца "Поезијасцг". Нажалост, тај поздравни говор нисам унапред написао и сада сам у прилици само да га парафразирам:

„Поштоване поетесе и песници сајта „Поезијасцг“, поздрављам вас у име организационог одбора и власника сајта, поете и нашег мецене Љубодрага Обрадовића. ДОБРО ДОШЛИ НА ПРВИ СУСРЕТ! Сви ви мени драги, талентовани, испрени, тако млади и лепи... Жао ми је што и многи други нису данас овде са нама, али се искрено надам да ће нас на наредним сусретима бити много више него данас.

Вама желим лепо дружење, лепе тренутке на сплаву "Олимпик" и да у такмичењу у песништву освојите пуно, пуно, награда. Живели! А сада дајем реч господину Љуби Обрадовићу.*

Ваљда је баш тако било, верујем да Наталија и моји други сарадници на припреми Првог сусрета, као и остали учесници могу да се присете тог најкраћег поздравног говора, који је икад игде, ико, тако кратко одржао, као сто сам ја.

А шта је после било говоре вам слике са сајта, а желео бих и да остали учесници изнесу своје утиске о овом, првом, прелепом Сусрету песника. Поздрав свима, свима, свима и припремајте се за следећи Сусрет.

Миљојко Милојевић

Сања Петровић добитник прве награде
у категорији рефлексивна поезија

Душан Војновић, добитник прве награде у
категирији родољубива поезија

СИНОПСИС ДЕШАВАЊА

1. Поздравна реч организатора - кратко (- Биле Милојевић поздравља и даје реч Љуби; - Љуба Обрадовић - добродошлица; - Наталија Јаковљевић - кратко поздравља; -Сања Петровић - кратко поздравља; - Зоран Матић - кратко поздравља

2. Поезија гостију: У наставку је читана поезија чланова сајта Поезијасцг: -Миљојко Милојевић је прочитао Лепину „ПОЗДРАВНУ ПЕСМУ, Сања Петровић је прочитала песму Лепе Симић – „ИСПУНИ МИ ЖЕЉУ“, Љубодраг Обрадовић је прочитао песму Латинке Ђорђевић – „ПОТРАЖИ МЕ“ Миљојко Милојевић је прочитао песму Невена Милаковића – „АНЂЕО“, Сања Петровић је прочитала песму Светлане Пољак „ШАХ - МАТ и на крају је Спасоје Ж. Миловановић прочитао песму Ненада Стакића – „ВЕЛИКА ВАТРА СЈА“.

3. У наставку су изабрана два жирија и то: Званични жири сусрета: Спасоје Ж. Миловановић - председник; Наталија Јаковљевић - члан и Миљојко Милојевић - члан;

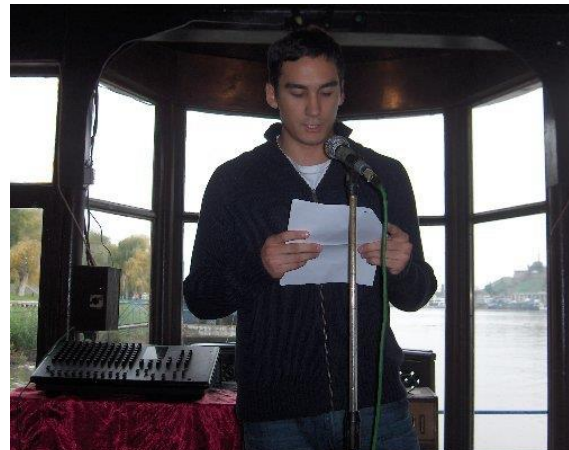

и Жири "ГЛАС НАРОДА": Љубодраг Обрадовић -председник, Сања Петровић -члан, Зоран Матић -члан; Зоран Јовановић -Христов и Драган Тодосијевић -члан.

4. Затим је програм водио Спасоје Ж. Миловановић, а песници су по азбучном реду говорили своје стихове:

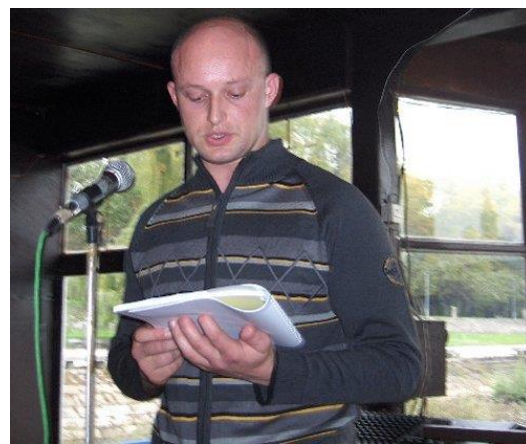
Зорица Бркић

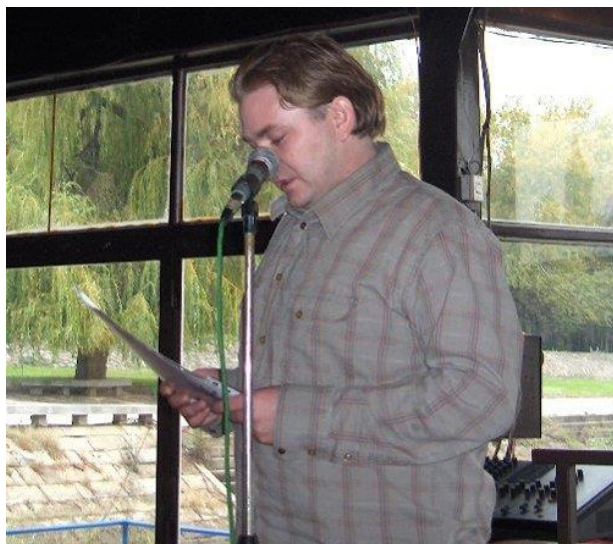
Душан Војновић

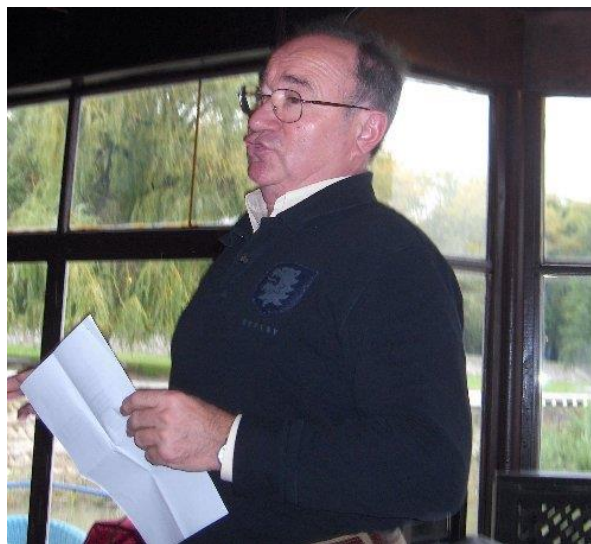
Наталија Јаковљевић

Кнежевић Златко

Дарко Колар

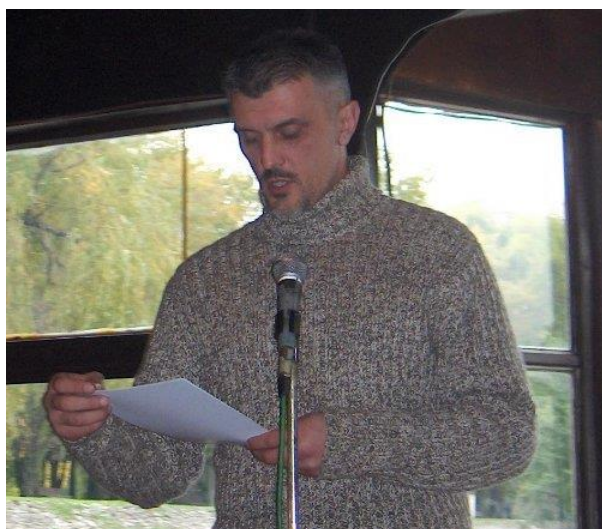
Илија Катана

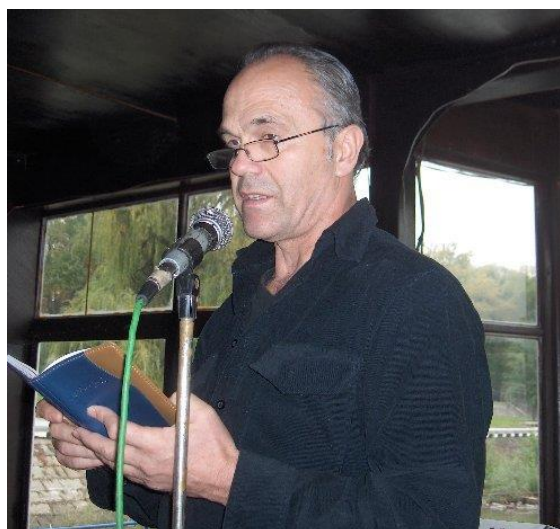
Зоран Матић

Миљојко Милојевић Биле

Спасоје Ж. Мировановић

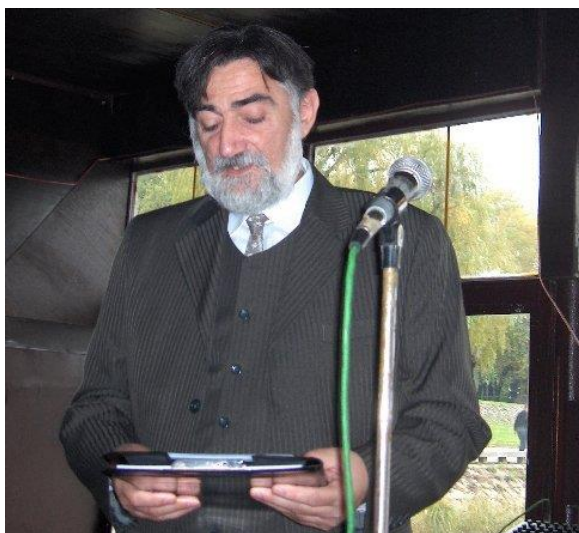
Радован Недовић

Љубодраг Обрадовић

Сања Петровић

Раде Тодоровић

Драган Тодосијевић

Зоран Јовановић - Христов

Било је и шампањца

4. После читања поезије свих присутних песника, оба жирија су донела одлуке о наградама. Званични Жири је донео следеће одлуке:

Љубавна:

1. Бркић Зорица
2. Сања Петровић
3. Зоран Матић

Рефлексивна:

1. Сања Петровић
2. Зорица Бркић
3. Раде Тодоровић

Родољубива:

1. Душан Војновић
2. Љубодраг Обрадовић
3. Златко Кнежевић

Жири *ГЛАС НАРОДА* је за песника Првог сусрета песника *ПОЕЗИЈАСЦГ* прогласио Миљојка Милојевића и доделио низ пригодних награда за разноразне поводе као што су: дуг пут, леп изглед, рођендан, шарм, дружељубивост и сл.

Сви награђени песници поред диплома добили су и по једну књигу.

Љубодраг Обрадовић и Зорица Бркић

Зоран Јовановић - Христов, Илија Катана, Наталија Јаковљевић,
Златко Кнежевић, Зоран Матић, Миљојко Милојевић

Љубодраг Обрадовић и Сања Петровић - Поезија на Сави

ТИ ТО НЕ СЛУТИШ – Љубодраг Обрадовић

Топлина ми срце заталаса
док љубичица си смела,
у бекству од буке.
са рукама у џепу
туђег капута.

И волим ову јесен,
лишће што пада на моје жеље
и твој ход док гледаш небо.

А ти никад нећеш осетити,
жар погледа,
из мрачних ходника живота.

Али мени је лепо,
док хладноћа руши ласте,
заспале у живој коси.

Мени је лепо,
док идеш уз ветар,
лицем окренута судбини.

© Љубодраг Обрадовић

Мени је лепо
и ја волим
и ову јесен
и лишће
и твој ход.

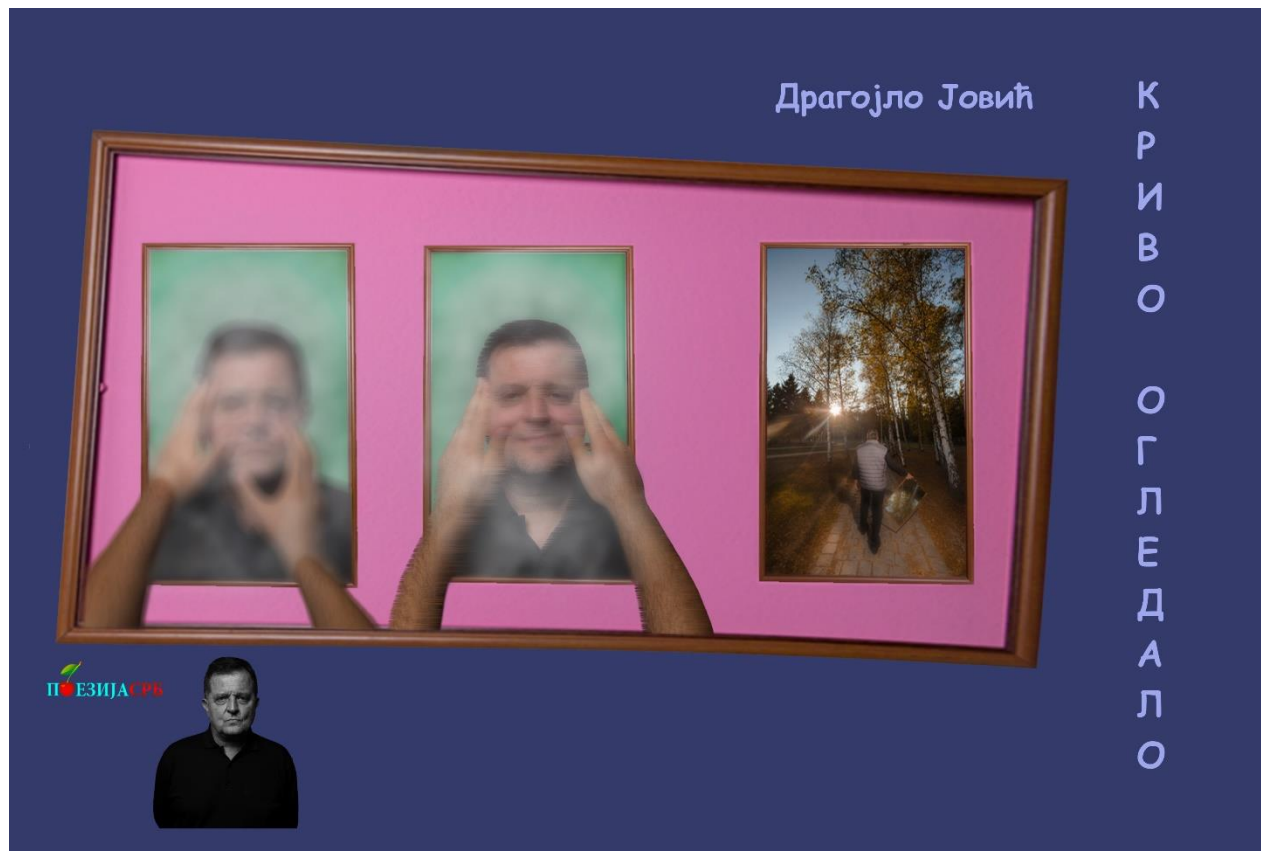
Ја волим
и моју
разиграну машту,
све сумње
и сву бол.

Ја све то волим,
а ти
и не слудиш,
да са лишћем,
које у пролазу
газиш
умиру и моје очи.
Ти то не слудиш.

ПОГЛЕДАЈТЕ оригинални чланке из 2007. године. Видећете још слика и видео:

<https://www.poezijasgc.com/PHP-Nuke/modules.php?name=News&file=article&sid=2199>

<https://www.poezija.rs/a-a-video/ljubavni-recepat-poezijasgc-video/>

КРИВО ОГЛЕДАЛО – Драгојло Јовић

Криво је огледало – Љубодраг Обрадовић

Филозофску нит поезије Драгојла Јовића, треба ухватити и схватити...

Јер, поезија је у Драгојлово биће закорачила одавно, још од првих дана његове младости, са првим лахором, којим га је мирис девојака у пролазу дотакао, а пратила га је кроз цео живот, све до данас, а ево и сад је ту, у њему посебна и јасна, иако прву књигу објављује, тек сада.

Дакле поезија се у њему дуго свлачила и пресвлачила, огледала у разним огледалима, пратила његов пут, његове љубави, његове кривине и странпутице, пратила и кротила сав чемер, којим живот по правилу обилује и горда одлучила да сад исплива и Јовићев поетски и животни брод, проведе кроз сциле и харидбе и усидри у мирној луци...

Од прошлости корак боли,
пожутеле године, патина по њима...
Шибали их хладни ветрови и зиме,
а сад све што боли, има своје име .

.....
Али ко још види и ко још гледа,
у давно поломљено огледало?
За лица сува и бледа,
што их глођу белосветски вуци,
у кожи „добротворца“.

.....
Мудре главе ушушкано седе,
у векове вазда, гледају далеко.
Па сањају шта ће некад бити, јер
ко би уместо њих на толику даљину,
могао да схвати визију, истину... /КРИВО ОГЛЕДАЛО /страна5./

Дакле, ово су изводи из песме *КРИВО ОГЛЕДАЛО*, по којој је и књига добила име. И ја ту нећу додати ништа, само савет...

Једном, кад будете сами у соби у којој се чује пуцкетање старог грамофона са музиком Баха, прочитајте баш ову песму, целу и полако и схватићете сву филозофску нит Јовићеве поезије. Схватити и прихватити. Ући ће и Вама под кожу...

Ако се занесете и наставите са читањем до краја, схватићете сав тај колорит стихова, све теме и дилеме садржане у њима, а сам писац ће вам постати некако познат, иако га пре књиге нисте срели...

Осврнућу се кратко и на последњу песму у књизи *ЕХ ДА МИ ЈЕ ДА ЈОШ ЈЕДНОМ* у којој се Драгојло враћа на почетак свог живота. И као што то у животу сваког човека бива, покушава још једном да сагледа филм у ком се његов живот врти као зврчак на затегнутој жици. Заиста, лепа, носталгична песма, о пролазности свега, али и о лепотама завичаја, које се носе у срцу заувек.

Ех, да ми је да још једном
Имам снаге да узлетим,
Да с врлетних мојих брда
Оком орла све облетим.

У овој књизи има различитих врста поезије: од елесије до родољубивих песама, од љубавне до бoемске лирике, од описне до рефлексивне поезије. Ту је описан читав један живот кроз различите периоде и визије, кроз свест о окружењу и кроз сопствена сазнања о правди и поштењу...

Ја сам одувек мислио да је неко ко пише поезију песник, ако има бар једну добру песму, али то моје правило кад је у питању поезија Драгојла Јовића напросто не важи. У овој књизи су све песме добре, јер је Драгојло Јовић прави и потпуни песник из старе проверене поетске школе, у којој се свака песму пажљиво пише и дотерује све док сам аутор не буде њом задовољан. Зато ће Вам се његове песме прилепити за срце, чим их прочитате.

Ја Вам, на крају топло препоручујем да књигу пажљиво прочитате и узлетите у чаробни свет поезије... Најбоље се лети на крилима поезије. Осећај је готово исти, као да сте на крилима орла из Јовићеве песме.

Љубодраг Обрадовић

Погледај се у огледало, анђеле – Вељко Стамболија

Стварност и вријеме у којима живимо нису наклоњени савременом човјеку. Учестало укљештење између ратова и економских криза захтјева перманентну борбу за голу егзистенцију и опстанак. Страдају највише они појединци и народи који се не уклапају у опште прихваћене идеје и поступке великих и јаких сила. На такве појединце и народе примијењује се агресија која има широку лепезу – медијску, санкције, бомбардовање, одузимање вјековних територија...Нико није поштеђен уколико не љуби скуте самопрозваних нових господара свијета. Варварски и бескомпромисно ударају на непослушне по свим нивоима. Уцјењују, пријете, сатанизују, разарају, подмићују слабе, мијењају историју, туђа културна наслеђа приписују својим послушним сљедбеницима и још стотину разних неподопштина. Када се све сабере, тешко је бити свој на своме, слободан да свој живот уређујеш по својој памети, наслоњен на своје традиционалне вриједности, не занемарујући културне и цивилизацијске помаке у свијету. Све у свему, тешко је издржати притисак наметљиваца који признају само силу, голу и сирову до те мјере да је и не прикривају. Предаторски нападају мале и незаштићене народе и појединце до потпуног уништења. Једноставно речено, ко не игра како они свирају, испада из игре са сиротињском торбом бременитом проблемима.

Умјетничко обликовање овакве стварности, у којој сила и пријетња попут Дамокловог мача виси над главом, налази се пред великим изазовом. Ком се царству приклонити, или боље речено, да ли се умјетност, уопште узевши, смије било коме или било чему приклањати? Или, колико умјетност има снаге да исправи *криво огледало* стварности? Свако онај ко преферира да се бави умјетношћу, мора се суочити са овим чињеницама без обзира ком народу или којој вјери припада. Најгоре је зло вријеме прећутати и чекати да се зло вријеме примири.

Драгојло Јовић у својој првој збирци под називом "Криво огледало" није могао ћутати. У највећем дијелу збирке српски инатљиво брани свој род, апострофирајући Косово и Метохију, највећу српску муку која се кроз вјекове протеже до данашњих дана. Симбол те трагедије је, као и код већине пјесника који пјевају на ову тему, цвијет. Препознатљива метафора још од Косовске битке. Легенда за овај цвијет, који назваше божур, каже да је изникао из крви јунака који су погинули, бранећи Србију, Европу и хришћанство од исмаилићана. Јовићева родољубива осјећања се расцвјетавају баш кроз овај специфични српски архетипски мотив, тако својствен српским пјесницима, који и у новије вријеме постаје опште мјесто. Тиме, и не само тиме, аутор ове збирке се наслања на традиционалну поезију старијих времена, исписујући и неке новије и једнако драматичне сцене као што је бомбардовање Србије на крају 20. вијека.

Збирка "Криво огледало" је тематски разнолика јер се на родољубље наслања још низ тема које су у фокусу овог времена. Евидентно је да је аутор под утјецајем Шантићеве поезије и да његови стихови извиру из добро познатог стиха из пјесме "Моја отаџбина" *Мене све ране мога рода боле*. Вријеме у којем живимо просто је помело сеоска имања и куће. Пјесме које су мотивски везане за умирање и нестанак пасторалне сеоске идиле су јесињиновски тугаљиве. Жал за некадашњим сеоским животом који је био пун као кошница, за раскошним сеоским вашарима на којима се окупљао силни народ, обичајима, посебно онима за вријеме славе. Носталгично сјећање на дјетињство и прошла времена у којем свето мјесто заузима лик мајке по узору на Сергеја Јесењина.

Носталгична сјећања на некадашњу сеоску идилу преливају се на поље интимних исповјести које се блиске ликовима Боре Станковића. Миткеовска *жал за младост* можда данас звучи мелодрамски, али у дубини сваке душе бубре сјећања на младалачке заносе и љубави. Драгојло Јовић их не крије и поклања им нови живот у пјесмама. А тамо гдје има љубави, срећних или несрећних, остварених и неостварених, има и кафана, вина и виолина. Нажалост, нестале су и старе кафане, нема више ни кафанских свирача. Урушена је и кафанска боемија коју је некад, на њему само својствен начин, опјевао Раде Драинац, пјесник коме је веома склон и аутор збирке пјесама "Криво огледало".

Искривљену слику стварности нам стално подмећу они који би хтјели да буду господари наших живота, односно подмећу нам лажно огледало. Драгојло Јовић покушава да у својим пјесмама исправи неправедно искривљену слику о свом народу и да поручи лажним месијама да није криво огледало што им је лице ружно. А лице поружни од нанесеног зла према онима који страдају на правди Бога. Умјесто истине и правде нуде лаж и неправду. Умјесто морала и емпатије нуде неморал и мржњу.

Пјеснички првенац Драгојла Јовића засјекао је дубоко у једно антицивизацијско раздобље којим без милости управљају људи без осјећаја за хуманост. Спремни су на све само да задовоље своје егоистичне апетите. Ауторова порука сасвим се хармонично уклапа у наслов и садржај романа Томаса Вулфа „Погледај дом свој, анђеле“, или како сам аутор каже „није криво огледало што вам је лице ружно“.

Вељко Стамболија

JA – Светлана Ђурђевић Ђурђа

О трагању за истином и проналажењу људске суштине – Невена Симић

Збирка поезије JA Светлане Ђурђевић

Када је Ујевић у „Свакидашњој јадиковки“ завапио „ јер мени треба моћна ријеч, јер мени треба одговор“ није слутио да ће се после много година појавити књига у којој се моћна реч сама намеће, чак иако нисмо били свесни својих питања. Збирка поезије Светлане Ђурђевић „JA“ обилује одговорима, решењима за нашу запитаност, али и отвара нова питања о темама о којима смо мислили да већ све знамо. Тако ова књига, пуна дубоких мисли и искрених осећања, постаје у исто време лавиринт, али и наш штит од трауматичне свакодневице. А њене теме су бројне, од љубави и међуљудских односа до родољубља, од само запитаности до самопоштовања, од Бога до човека, од тајне до искренности... Све оне су дубоко мотивски развијене, промишљене до детаља, а све ношене једном идејом, да се досегне животна истина. Песникиња, попут Клеона из песме Војислава Илића, знајући да је све што је окружује само симбол онога што се налази у људској души и да је поента живота трагање за суштином ствари, покушава да одгонетне те симболе и да се суочи са истином, иако се по Клеоновим речима „истина цела не даје сваком“. Она разголићује пред читаоцем своју душу и за узврат добија дубоко поштовање јер он постаје свестан универзалности њених речи које се зачињу већ на корицама, као мото читаве збирке:

„У сиво свитање
Стојимо голе
Једна наспрам друге
Истина и JA“.

Мотив свитања нам овде метафорично наговештава да је она иста, од прве до последње речи, чиста и искрена. Већ са првом песмом „Епилог“, чини се читаоцу да

се песникиња потпуно отворила, окренула кожу наопако да сви могу о њој да одједном сазнају све. Да је иста на почетку као и на крају, и даје се у свој својој појавности, кроз свест и подсвест, стварно и нестварно:

„Ето, то сам ЈА.
Ја СВА...!“

Пронашавши СЕБЕ у „нестварном и непостојаном делу ЊЕГА, она кличе:

„Хвала што си, макар и тако,/ Био са мном,/ Што си ми помогао да нађем себе...“

Иако ово није психолошки приручник, читалац се може ослонити на текст у коме ће пронаћи заправо помало себе. И ту свако постаје оно ЈА из имена збирке. А то је, заправо, само увод у царство женске душе и тајни које се крију испод тананог вела сигурности лирског субјекта, који је, судећи по начину казивања, заправо сама песникиња. Читалац онда остаје запитан ко је „ОН“, тај у коме се она пронашла. Да ли је то само човек, мушкарац, или све помало, све што њој значи, што је инспирише, што је покреће и што поштује? И опет се срећемо са тајном. Ђурђа као да се натпевава са Васком Попом, који у песми „Пре игре“ даје „упутство“ за сусрет са сопственом душом:

„Зажмури се на једно око/Завири се у себе у сваки угао.../...Скочи се високо високо високо/До наврх самог себе.../ Одатле се падне свом тежином.../Ко остане читав и читав устане /Тај игра...“

Она одговара:

„Људска је душа чудно начињена: завириш у њу, ништа не сазнаш, А опет, другачијим очима гледаш свет...“

Тај свет је део сваке Светланине песме, а цела збирка је, иако подељена у неколико мањих циклуса од којих сваки има по један овакав мото, у ствари, саткана од свевремених елемената, који уједињени нису ништа друго до метафора живота самог. Она се нуди читаоцу као алтер его, а за узврат не тражи много, само, како каже њен лирски субјект: „Ако ти напишем песму/ Једноставну/ У којој ћеш се као у огледалу/Препознати без страха/Хоћеш ли ми дати парче душе“.

Овај захтев бисмо могли да протумачимо на много начина, али некако се, пошто се налази при почетку збирке, намеће закључак, да само тако, када се уједине душе, прималац њене истине може да је разуме и прихвати. Ипак она схвата и неопходност тога да треба „остати свој“, те каже у песми са таквим насловом:

„Ипак и даље стојим на бедемима /неких старих измрцварених и давно/ заборављених појмова/Правда и Истина“.

Обе ове суштинске премисе живота исписала је са великим почетним словом, што доказује речи са почетка овог текста о томе да је основна идеја ове збирке суочавање са истином и самим собом. А без искрености, тога не бива стварно. По песникињиним речима, грешне и бесмислене визије среће, и давно покопана исконска осећања припадају неком другом ја, а овде се смисао налази баш у томе да човек остане свој. Како ће у томе успети, показује ова поезија. „Живим живот пуним плућима/ Живим живот измаштани/ Јер САДА је једина истина/ за сутра и јуче ја не марим.../....Свакога јутра кад отворим очи/Молим се Богу јединоме/ И славим Сунце до доласка ноћи...“

А живот заиста треба прослављати. Један од начина за то је стварање. Оно чини да и после нас останемо ми. И не треба се одрицати себе и чекати да тај живот уместо нас сада живи неко други, и мислити да за нас има времена. Зато песникиња каже:

„И када једном заувек истиснемо сан/ Из себе.../...И постанемо крвници сопственог свемогућег идеала/ УБИЛИ СМО СЕБЕ“.

Истрајати у томе, међутим, није лако. Као и многи други, и она понекад наилази на отпор и неразумевање, али храбро се томе одупире: „Шибају ме немилосрдно бесмисленим/ речима без завршетака./ Газе ме и ломе машине смрти свести, / а ипак се не дам!/ Постојим и даље. Није ми лако....“

О тој својој постојаности посведочила је поезијом за коју је добила безброј похвала и награда. Њен лирски субјект са поносом каже: „Покушај да ме схватиш/ Видећеш, и није тако тешко/ Само остани са мном у мислима и осећањима./ Преболећеш све страшне тренутке несна. / Само, / ПОКУШАЈ ДА МЕ СХВАТИШ.“

Разумевање доприноси прихватању, а оно трајању. Поезије без прималаца нема, а само читалац који покуша да разуме, шириће лепу реч која му је дата на дар. Реч о срећи, као и о тузи, самоћи и најбољој другарици, телесном и духовном, пијанству и болу, изгубљености и зову природе... Све ово нам Ђурђа дарује у збирци ЈА, отворено, исконски чисто, иако свесна да може бити повређена у тој огољености. Зато она моли: „Не парај ми душу /као поцепану блузу.“

Јер не уме другачије. Своје идеале потврђује и у песми Живот, у којој се подсмева судбини, говорећи да је то гнусна лаж и градацијски сведочи о истини: Слутим, Желим, Наређујем, Заступам Истину, а лирски субјект се изједначаује са том и таквом истином: „И кажем вам свима – Ја сам Истина! / Презрите ме, одбаците, али ја сам / ту – никада ме у потпуности не можете изгнати“ и закључује „Јер, остајем човек“ доказујући тако да је поезија уметникова истина, а самим тим ништа друго до његов субјективни став према животу. И том поистовећивању краја нема.

О томе се заклиње у песми „Моја Морава“: „Тако ми овога дана/И мога имена Светлана“, а наставља да сведочи и у песми „Искон“: „На почетку беше реч... На почетку беше вода“... Као метафора протицања и трајања, вода је најближа животу, који се вазда обнавља. А одржава га човек, без обзира на то што „Човек никада није / слободан и свој“, како каже у истоименој песми, јер његово је да се непрекидно труди и да прашта. Јер он је у исто време и слаб и грешни. Све због тога што не познаје себе самога. Онда не може познавати ни друге: „Познам те и осећам/ као себе саму... Али си, опет, незнанац за мене./ Јер, не познам саму себе!“

Спас се, ипак, може наћи међу корицама ове књиге. Она остаје „Позитивна“ док јој је „душа потопљена болом и док живи имитацију живота“ и свесна да није сама јер око себе има пријатеље: „И то смо МИ... /...одважни, јединствени и храбри.../....несаломиви и горди...“. И како каже у Поговору: „И памте нас. Кроз трагове које остављамо. Кроз речи које изговарамо. Кроз дела која чинимо и она која не чинимо...“ Ово је свакако збирка за памћење. А памћење води у вечност, као што су вечне и ове, на изглед обичне и свакодневне, теме са којима се у књизи ЈА, Светлане Ђурђевић, срећемо.

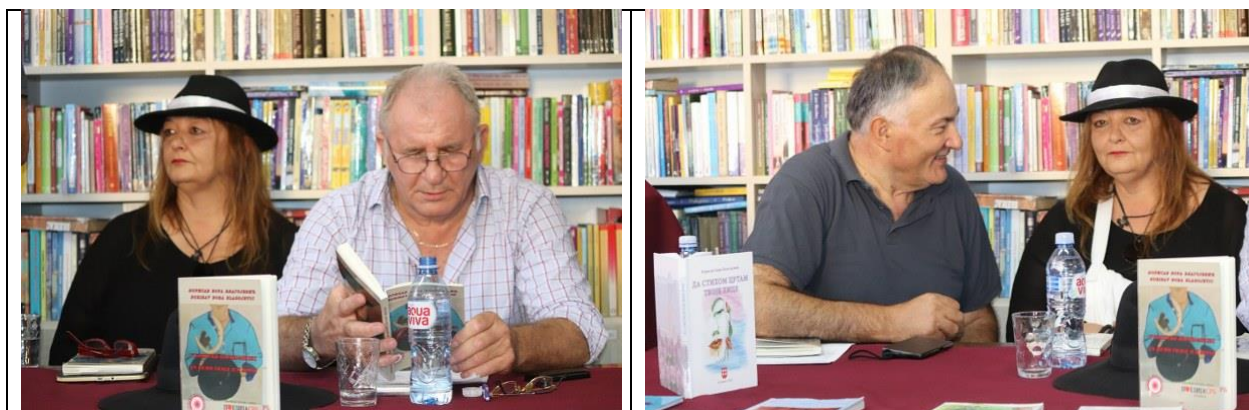
Невена Симић

Борисав Бора Благојевић - IN HEMD TRAGE ICH MOND - У КОШУЉИ НОСИМ МЕСЕЦ

Промоција у библиотеци Душан Матић у Ћуприји, Љ. Обрадовић

У четвртак, 15. августа 2019. године у Народној библиотеци "Душан Матић" у Ћуприји, одржана је промоција збирке љубавних песама Борислава Боре Благојевића "У кошуљи носим месец... A Hend trage ich Mond" у издању Удружења Ромских Књижевника, Београд и Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ, Крушевац. Програм промоције је осмислила и водила Љиљана Ђорђевић – директорка библиотеке Душан Матић у Ћуприји. Ради се о двојезичној књизи, на српском и немачком језику, а поред аутора, о књизи су говорили: Љубодрог Обрадовић – песник и председник Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу, Миле Г. Лазаревић – песник и председник подружнице Удружења књижевника Србије у Ћуприји, Бранко Ћировић Ћиро, песник и гуслар из Ћићевца и Наташа Пајковић из Ћуприје, која је превела књигу на немачки језик. Поезију Борисава Боре Благојевића говорили су Светлана Ђурђевић, Мирослав Мића Живановић и Ратко Тодосијевић Баћо – песници из Крушевца.

Погледајте слике, преслушајте аудио запис промоције и уживајте...

<https://www.poezija.rs/a-promocije-knjiga/u-kosulji-nosim-mesec-borisava-bore-bлагоjevica/>

„У кошуљи носим месец" Борисава Благојевића – Милош Ристић

Песме Борисава Благојевића су љубавне игре, љубавна дозивања, љубавна магновења. Исто тако љубавне чежње:

„срешћемо се ми,
доћи ће дан."

Песник је везао љубав за егзистенцију. Искрено, нисам до сада читао књигу која је више љубавна! Сви њени мотиви су љубавни. Долазак-одлазак, састанак-растанак. Песма која у љубави види све. А љубав као врховни принцип живота. За њега су љубав и песме исто. Оне су као две сестре. „Не замери песми, опрости-извини". Да је за њега љубав егзистенција најбоље говори стих:

„И да сам поред тебе опет жив".

Минимални делић егзистенције је довољан и песник га види као благодет:

„допусти ми у твојој близини ја да ћутим".

Или, слично:

„само да те држим за руку".

Песма „Сродне душе" једна је права апотеоза љубави.

Песника просто не може да заузда љубав:

„како жељу обуздати".

Љубав је бескрајна за њега:

„чекам те у небеском бескрају".

Та љубав за њега је разнородна, увек нова:

„волим у теби и то што ти није волео нико".

Љубав попут монумента, скулптуре:

„као да си од стакла".

Мотив чежње је јако присутан код њега:

„Опет те тражим".

Песник признаје да је:

„болестан од снова, болестан од јаве".

Мало је рећи да је поезија Борисава Благојевића љубавна. Она је сва саткана од љубави. Љубав је за њега егзистенцијално одредиште. Полазећи к љубави, он се љубави увек и враћа. Она је свеприсутна. Права љубавна поезија. Пуна уздаха и чежње, маштања и снова. Љубав је читав његов космос. Чини се да песник сем у љубави, нигде другде и не живи. Љубав је његова лична карта.

Милош Ристић

НЕКА ВРЕМЕ ГОВОРИ – Даница Рајковић

Промоција у Крушевачком позоришту, Љубодраг Обрадовић

У Крушевачком позоришту 3.3.2020. године у 18:00 сати одржана је промоција књиге Данице Рајковић „НЕКА ВРЕМЕ ГОВОРИ“. Програм промоције осмислили су и водили Светлана Ђурђевић и Љубодраг Обрадовић. О књизи су говорили: рецензент мр Ратко Тодосијевић Баћо и Љубодраг Обрадовић – председник Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ, а поезију из књиге, поред аутора казивали су колеге песници из Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ: Јована Марковић, Аријана Хинић, Мирослав Живановић, Драган Тодосијевић, Драгојло Јовић, Живота Трифуновић, Градимир Карајовић, Дејан Милошевић, Милосав Ђукић Ђука, Дејан Петровић Кенац, Драгана Марковић. Музиком је ово изузетно поетско вече обојила и оплеменила Сања Ивановић. У другом делу овог традиционалног програма ПЕСНИЧКА СУСРЕТАЊА наступили су: Горан Арсић, Драгиша Павловић Расински, Олга Раденковић, Стефан Кнежевић, Михајло Ћирковић Ћира, Првослав Пендић Пенда, Мирко Стојадиновић и Светлана Ђурђевић.

<https://poezija.rs/pesnici/susreti-pesnika/pesnicka-susretanja-i-promocija-knjige-neka-vreme-govori-danice-rajkovic/>

О књизи НЕКА ВРЕМЕ ГОВОРИ Данице Рајковић, Ратко Тодосијевић Баћо

Књижевница Даница Рајковић демантује да се песник постаје објављивањем једне или више збирки песама. Наиме, Даница је написала дванаест књига, а њене песме су објављиване у разним часописима, збиркама и антологијама широм Србије, Балкана, Европе...

До објаве прве збирке песама "Остао је траг", која је проткана рођењем, стасањем, живљењем, првим корацима, падању па поновном устајању, топонимима села Рлице подно Јастрепца. То време никад није напуштало звезду водиљу у њеном стваралаштву.

Убрзо излази друга књига "Живот је светлост", па "У пламену ветра", па романи "У сновима дуге" и "Јутро под звездама"...

Ово је дванаеста књига по реду и биће их још, како нам поетеса и романописац обећава. Књига "Нека време говори" је, могло би се рећи, путопис од прве до најновије књиге, у којој се плете низ путовања. Путује Даница од Рлице до Крушевца, Ниша, Београда и носи своју прву ђачку торбу са таблицом и писаљком за писање о искрзаним успоменама дечјих радости "стваран живот."

*Желим само да оставим прошлост
И започнем нови живот...*

Болно је било то одлажење – прво путовање у непознато, а прошлост се треба заборавити. Даница храбри себе, држећи чврсто мајчину руку, која је испраћа у то ново, непознато у песми:

Не желим прошлост
Вечерњи поветарац
Има свој свет.
Желела бих да уђем
У твоју сферу
И постанем један цвет...

Путује она и успут среће људе разних ћуди, посматра своју Рлицу и попут врсног сликара осликава и њу и збивања у њој.

И око ње кроз стихове: "расцветали цвет" и "сањам", "пусти ме да одем", "поља зелена", "чежња те зове"...

Завичајни топоними јесу Лајт мотиви Даничиног песништва, праћени љубавним и душевним збивањима прате тај по многима "најбитнији део живота – живљења уопште".

Незаобилазно и радо опевано завичајно огњиште и одрастање које подно Јастрепца, чаробне планине светли попут сазвежђа неке далеке галаксије. У песми "Нека време говори"

Плодне оранице
Преломљена брда
Посипана стенама,
Радост у завичају мом...

Заиста написана слика завичајна. Даница иде и даље описивањем – сликањем завичајног времена...

Густе шуме,
Мирис четинара,
Топле мајске кише,
Хладне зиме и
Игранке којих нема више...
Мале лампе
Из којих вијуга дим,
А гас мирише...

Даница нам својим песмама, испричаним аутобиографски, слика одрастање, живот и светлост сеоске идиле Рлице, слика одрастање, љубав, успоне и падове, и оставља нам да читамо књигу, а "ВРЕМЕ НЕКА ГОВОРИ".

Сигурно има о чему, а има и потребе да говори када је у питању књижевно стваралаштво Данице Рајковић.

Мр. Ратко Тодосијевић Баћо

Нека време проговори, Љубодраг Обрадовић

Пред нама је дванаеста књига Данице Рајковић *НЕКА ВРЕМЕ ГОВОРИ*. И то је довољно да ми се пред очима заврти календарско претходно објављених једанаест, од којих свака за себе говори о Даничином животу и стваралаштву. И свака доноси неку другу боју, неки други угао гледања на живот и пролазност, која је најбитнија карактеристика живота садашњег. А време које долази (и пролази) испричаће нам причу, која је аутора покренула да нам дарује своје романе, приче и песме. Па прилика је да се подсетимо целокупног Даничиног опуса који је пред нама почев од 2009. године, па ево, све до данас кад је 2020. година... А време које тако неумитно долази (и пролази) имаће шта да нам говори...

ИЗАЗОВ – ОСТАО ЈЕ ТРАГ

Сваки почетак је тежак, али изазов! Даница Рајковић је рођена 03.03.1949. године у селу Рлици, (општина, односно град Крушевац), које се сместило у самом подножју Јастрепца и та чињеница је оставила дубок траг у њеном сећању и подстакла је да прихвати изазов и да своје песме, чуване годинама у разним фијокама, у пожутелим ђачким свескама, а највише у души и срцу, изнесе пред суд јавности. Поезија Данице Рајковић је препуна слика, са све четири стране света око Рлице и њеног срца, препуна је пејзажа душе и нежних боја танано изнијансираних да све неспокоје отклоне и склад у живот унесу као гесло којем треба тежити.

ПОСЛЕ ИЗАЗОВА, ОТКРОВЕЊЕ – ЖИВОТ ЈЕ СВЕЛОСТ

Почети није било лако, било је изазовно, а изазов је донео и плодове - наставак започете мисије, коју је Даница сама себи поставила! Богата за утиске из сусрета

са својим пријатељима и пријатељима поезије, Даница се пуна полета као у двадесетим, латила пера, и оно што је душом рудело, дала папиру и читаоцима. Љубав као изазов тиња у њеним венама и у срце чемерно уноси зрачак да је срећа могућа и доступна, да је ту иза ћошка Рличке чатмаре и да борови њен мирис доносе у дамаре и сва ишчекивања... У песми ТЕБИ, осликана је сва њена чежња, сва топлина, сав немир, који машту покреће...

ШТО СЕ ИСКРЕНО ЖЕЛИ, ПОСТАЈЕ СТВАРНОСТ – У ПЛАМЕНУ ВЕТРА

Одувек сам знао да поезија проклија у сваком људском бићу које машта о љубави, и ту дубоко спава, чекајући прави трен да ко бујица исклија и разлије се светом, до сродних душа, које у поезији налазе потпору за јад живота дневног. Знала је то и Даница и није могла да се смири док све те непреспаване ноћи, сву стрепњу и чежњу које су је годинама водиле откровењу, није спаковала у три обимне књиге поезије и даривала их свима који трепере у заносу стихова...

МИРЈАМ ИЗ РЛИЦЕ - У СНОВИМА ДУГЕ

У овој животној причи, коју Даница прича са љубављу којом је очекивала срећу у тој вези, која ју је само понекад узносила у рајске висине, сазнаћете неумитну истину да је бол већа ако је и сањана срећа недостижна. "Маштала је о великој и правој љубави. Да ли ће једног дана срести искреног и правог човека. Тога дана као да јој је нешто говорило да ће срести човека који ће јој поклонити љубав и срећу." А онда... "Био је задивљен њеном фризуром и црвеном траком, са којом је везала косу, била је у тону са кошуљом коју је носила. Изгледала је сва грациозна, сви њени покрети, пробудили су код њега нову чежњу."

ИЗАЗОВ ЗА НЕКОГ НОВОГ ШОТРУ – ЈУТРО ПОД ЗВЕЗДАМА

Дакле, пред нама је поетска прича о девојци Милени модерних схватања која сања своју срећу са бићем супротног пола, младићем из својих снова. Али као што то обично у животу бива судбина увек исплете чудни троугао и докаже да је живот непоновљиво чудо, које своје игре игра. Пред нама је прича о девојци која својом вољом успева да преброди све те Сциле и Харибде које пред њом стоје и на крају дочека својих пет минута. Многи ће помислити да се звезде ујутру гасе и да у овој причи срећног краја нема. И биће у праву јер жена често у срцу носи два света и понекад не зна који да изабере... Али биће у праву и сви они коју књигу ишчитају до краја и схвате да се за срећу треба изборити... Даница се својим писањем изборила да њене тајне фантазије допру до читалаца и тако за себе изградила спокој, а изазов за снимање филма по овој књизи препустила времену и неком новом Шотри.

НА ДРУГОЈ АДРЕСИ – У СРЦУ ЧИТАОЦА

Шта рећи као поенту? Читајући ову шесту поетску књигу Данице Рајковић, (и њена два романа убрајам у поетска остварења, јер то и јесу) ја се не могу отети утиску да књигу треба читати и да у њој није само Даничина судбина. Сличне судбине и инспирације станују и у сваком од нас, који смо је листали и у сваком од Вас које ћете то тек учинити. И знајте, срећа не постоји, она нас само понекад додирне, а тај трен је свакако и читање ове књиге... Уживајте јер друга адреса за Даничине стихове је Ваше срце...

СУЗЕ НА СМАРГДНОЈ ЛЕПЕЗИ - КАПИ КИШЕ НА СМАРГДНОЈ ЛЕПЕЗИ

У свом седмом књижевном остварењу Даница нам пише о једној породици у Србији која следи свој животни пут и све лепо и чемерно на том путу. Он, Петар је млади образовани ауто електричар, среће на једном туристичком путовању у Индији младу, лепу и образовану девојку Лени, избеглицу из Сирије и симпатије заискре. "Осмех јој је блистао, очи су биле пуне сјаја. Изгледала је као жена из снова, а сновима никад краја. И сунце јој је завидело на лепоти."

ОЖИЉЦИ ДУШЕ КОЈЕ ПОЕЗИЈА БРИШЕ – ОЖИЉАК НА ЛЕВОЈ РУЦИ

Понекад се време не мери, понекад време застане у трену и ти тренуци док чекамо да сване зора рана су вечност, оно што ће заувек премрежити мозак и остати у сећању, поготово ако смо за тај трен живели цео свој младалачки живот и чекали га данима. Сад кад је тај час стигао и усрећио нас, запамтићемо га заувек и записати у свести и песми, која је ту да све лепо у нашим животима за вечност упамти, а да ожиљке на души што пре заборавимо... А може ли поезија то? Код Данице може! У њеној поезији свака песма је у ствари њен покушај да се лепотом стихова све лепо заувек сачува, а да се бројни ожиљци на души избришу.

СВАКИ ЈЕ ЧОВЕК ЈЕДАН ЦВЕТ – ТАМО СИ ТИ

Сваки је човек један цвет и у себи носи читав свет... И жели да га сачува за вечност, за поколења која долазе... Даница својим стваралаштвом даје путоказ како у томе успети, а ако Вас занима та тајна морате прочитати свих девет њених објављених књига, (закључно са овом). Ја ћу покушати да Вам бар делић те тајне откријем. Многи кажу да писац пишући, измишља стварност, креира неки свет који није проживео, а који је желео. Ја знам да то није тако. Сваки писац не може написати ни реч која није његова, јер и машта и снови су увек његови главни покретачи.

ДЕСЕТКА - ДА САМ ТВОЈА ЗВЕЗДА МАЛА

Студент кад добије десетку, зна да нема боље оцене и да је постигао изузетан успех. Писац кад објави 10. књига нада се да је то подухват достојан пажње... А Даници Рајковић је књига *ДА САМ ТВОЈА ЗВЕЗДА МАЛА* десета (по реду) књига и по мом мишљењу она заслужује све похвале за истрајност у објављивању свог обимног стваралаштва. Данас није лако објавити ни макар једну књигу, а сваки писац који објави 10 књига, може бити сигуран да је на путу да заталаса јавност...

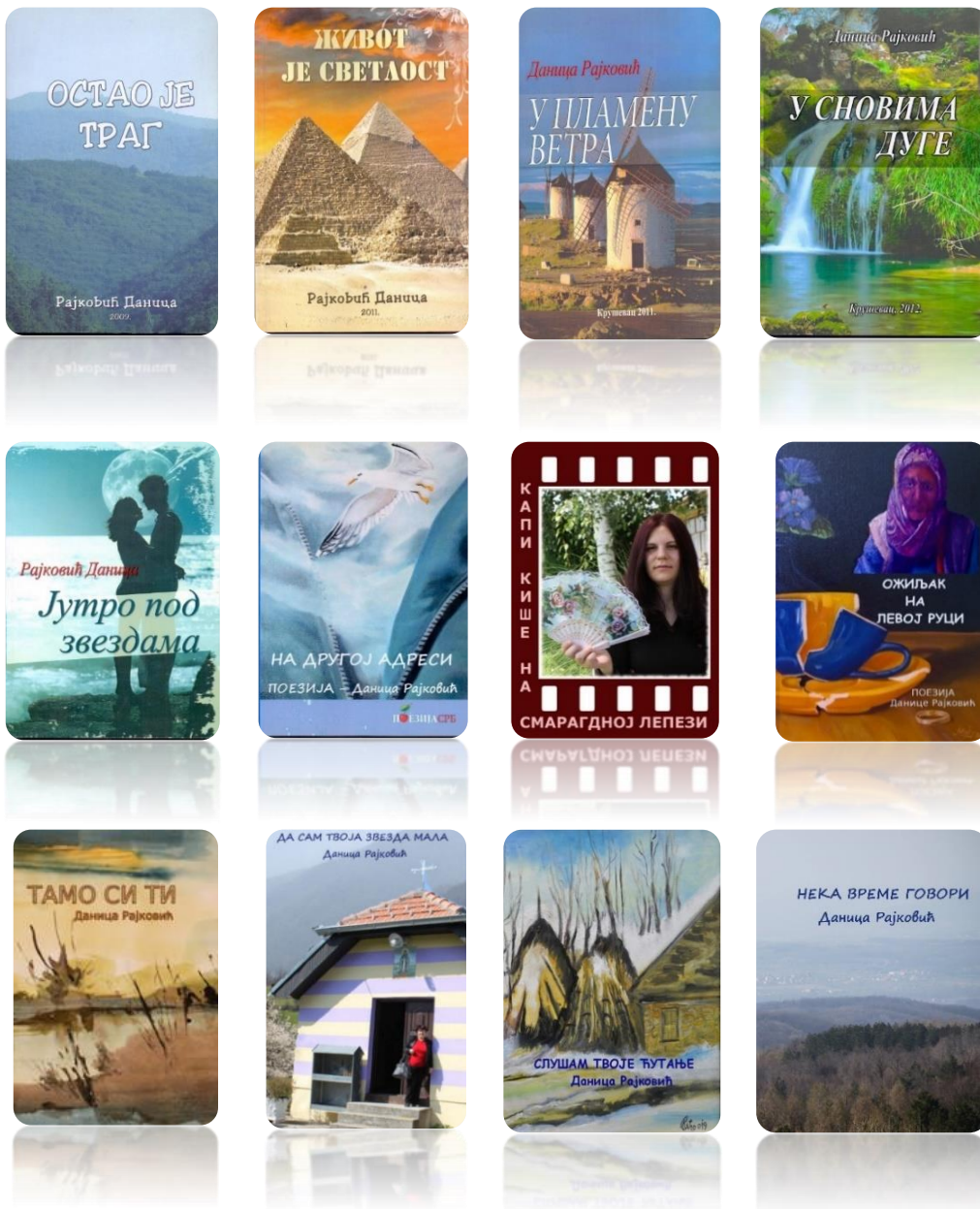
ЋУТАЊЕ ЈЕ ЗЛАТО - СЛУШАМ ТВОЈЕ ЋУТАЊЕ

Зна Даница, добро зна да је свако корачање кроз живот у ствари корачање кроз лавиринт. А односи између свесних бића, су одувек енигма. И кад се чини да су добри, да су чиста срећа, мед и млеко, увек у позадини крчка неки сасвим лични интерес, па је због тога и потребно пажљиво саслушати ћутање. Ћутање понекад каже више од оног што је изговорено. Живот неумитно и веома брзо пролази... И то Даница зна. Увек наиђе час кад се запитамо шта смо то у животу постигли, кад нам се учини да своје снове нисмо остварили, да је могло боље. Али Даница добро зна да човек увек жуди за новим, за неоствареним, да увек жуди оно што нема.

АКО СЕ ЖЕЛИ ИСТИНА - НЕКА ВРЕМЕ ГОВОРИ

Пролазност живота је константа, од кад је света и века и не може се никако избећи. Зато је пред нама дванаеста књига Данице Рајковић **НЕКА ВРЕМЕ ГОВОРИ** да нам допуни причу о њој испричану у претходних једанаест. У свим тим књигама су песме, романи и приче, који садрже многе Даничине тајне, сазнања и хтења, које је она пожелала да нам исприча. Има ту и ребуса за решавање, зато ако се жели истина – нека се књиге читају! Нека време проговори!

Љубодраг Обрадовић

ЗБОРНИК ПОЕЗИЈЕ – ПЕСНИЧКИ СВЕТИОНИК ПоезијаСРБ

Поштовани читаоци, драги песници,

Удружење песника Србије – ПоезијаСРБ је посебно - Ми заувек у Ваша срца уносимо лепоту поезије!!!

Свака песма, коју у дружењу са нама, прочитате или је објавите, оплемениће и челичити Ваше тело и душу!

Па било то на порталу поезија.срб, било у нашем часопису или нашим зборницима и бројним ауторским издањима књига поезије...

Зборник поезије ПЕСНИЧКИ СВЕТИОНИК ПОЕЗИЈАСРБ је угледао светло дана, пре свега, захваљујући Латинки Ђорђевић, члану извршног одбора нашег удружења и председнику Литерарног клуба Десанка Максимовић из Цириха, која се својски и несебично потрудила да се то деси.

Уместо увода – Љубодраг Обрадовић

 ПОЕЗИЈАСРБ

ВРЕМЕ ИСПИСУЈЕ СВОЈУ ПРИЧУ – Латинка Ђорђевић

„Најлепша поезија је тренутак кад ниси свестан песме,
И најлепши је живот кад ниси свестан да живиш,
Него мислиш да сањаш”.

Мирослав Антић

Овогодишњи Зборник поезије „ПЕСНИЧКИ СВЕТИОНИК - ПОЕЗИЈАСРБ“ Удружења песника Србије - ПоезијаСРБ из Крушевца постаје авенија песника Србије, региона и дијаспоре. Рукописи су ове године крочили у прво издање зборника и ту ће заувек остати. Овај зборник је у многочему дефинисао Удружење песника Србије - ПоезијаСРБ, као и сам град Крушевац, град културе. Спојио је многе писце и обележио неколико књижевних генерација.

То нам показује да поезија не познаје границе и да је то ризница љубавне, родољубиве, дескриптивне, духовне поезије. Песме су јединствено дело у које је сваки аутор уградио делић себе.

Богатство разноликости улепшава допринос укупном квалитету Зборника. Већина аутора, заступљених у Зборнику „ПЕСНИЧКИ СВЕТИОНИК - ПОЕЗИЈАСРБ“ су чланови националних Удружења књижевника у земљама у којима живе и стварају.

Након појаве овог издања, и нашег сусрета са њим, нама је добродошла свака корисна примедба или сугестија. Она би нам помогла да следећи Зборник буде још квалитетнији!

Свим ауторима чија су дела у овом Зборнику, као и онима који ће следеће године учествовати у овој значајној књизи, она сама је позивница да стварају и проналазе најлепше речи којима ће у сваком ретку описати своју несагледиву моћ и трајање бесконачно. Знамо да књига треба да траје, а највише од свега да се памти. У свему томе у многоне доприноси динамика и сам одабир.

Сагледава се песников однос према свему као и виђење позиције песника у овом свету.

Латинка Ђорђевић

ПЕСНИЧКИ СВЕТИОНИК „ПоезијаСРБ“- Светлана Ђурђевић

Поштовани читаоче,

Пред Тобом је ново издање изабраних песама чланова Удружења „Поезија СРБ”.

Пред тобом је „Песнички светионик - ПоезијаСРБ”, назив веома пажљиво изабран, јер песници са свих крајева планете својим стиховима одашиљу светлост из Крушевца, као стожера и светионика, широм света.

Знам да ћеш уживати у овој књизи, у порукама и поукама, тананим откривањем душа песника који то, свесно или несвесно, обавезно искажу у својим стиховима, и да ће Ти и свет и живот након читања бити позитивнији, обојенији и фасцинантнији.

У то име, нека нам је срећан нови заједнички зборник поезије, „Песнички светионик”, светлимо и читајмо се!

Светлана Ђурђевић Ђурђа

ХУМОР И САТИРА

**Драгиша Павловић Расински,
Крушевац**

ЕПИТАФ КОЦКАРУ РАКИ

Намерниче!

Хвала, пружаш ми прилику
да сторњам муку с којом се борим,
дошао си ми ко кец на десетку,
да испуним жељу од које горим,
и с неким живим створом прозборим.

Свако ко овде сврне
нека прими к знању
да се испод ове плоче црне
на вечном становању
налази коцкар Рака, звани "Треф",
који је чувеном Божи Пубу
испразнио цео породични сеф,
у једном карташком клубу.

А био сам и прогнозер, боли глава,
знао сам, ко она покојна Вава,
чак и оне детаље ситне,
и кад ће тачно гол да падне,
и ко ће лопту у мрежу да ритне,
знао сам, кунем се Богом,
да л' ће то левом, ил' десном ногом.

Коцкање уопште, тако се сматра бар,
датира од времена када је Цезар
код неке реке Рубикона,
узјаха о свог слона,
и ни пет, ни шест,
узвикнуо "Alea jakta est!"

У мојој коцкарској ери
људи су коцкали и карташили
у некој разумној мери,
али ви сте га баш прекардашили.
Толико вас је узело то лудило,
као да вам је пред главу, далеко
било.

Ето, чујем причу о Моцарту,
дошло је, изгледа, време задње,
да је и он, у сваком кварту,
отворио кладионичарске радње,
и уместо да свира и компонује,
он народ коцкањем трује.

Прича се међу нама доле,
да и неки ваши политичари
игре с картама воле,
ал' не оне што таблић с њим игра се,
већ с оним географским, за атласе,
па вам се, због тих карташких
хазардера,
граница често помера.

Промашај сваки, па и у прогнози,
зачас човеку живот угрози.

И у мом случају слично је то.
Ко зеленој шуми што се нада хајдук,
прогнозирах да живим још неко лето,
промаших и стигох из кеца у сандук.

У ствари, био сам лоше среће,
али, ми коцкари се увек вадимо,
оживећу ја поново, видећеш...
Хајде да се кладимо!

ЕПИТАФ ПОШТАРУ СИМИ

Овде лежи покојни поштар Сима.
Целог живота сам другима
делио позиве, писма и разгледнице,
а најзад и мени Свети Петар,
који на живот људи има увида,
посла вест да ми се живот прекида,
јер сам, како рече, на реду
по неком његовом распореду.

Поштар је некада био на цени,
неко коме се вода за здравље пије,
био је људима ко род рођени,
ко неки члан фамилије.
У сваком насељу био је
на трећем месту угледних житеља,
одмах иза попа и учитеља.
Не, не дајем ја ни пет пара
за нека мишљења друкчија,
понављам: поштар некад и сад,
ко Бог и шеширџија.

И још једна ствар:
У моје време је поштар
имао услове веома тешке.
Поштари се данас возе моторима,
а ми смо пошту носили пешке,
и само понеки богаташ
возио је онај бицикл контраш.
У моје време не беше
ове данашње електронске вреве.
Писма, разгледнице и депеше,
не рачунајући "Радио-Милеве",
били су једини начин да се шаље вест
која треба да путује даље.

Морам да кажем, сад ми је шанса,
дељење пензија било је некада
за мене права пригодна сеанса.
Дођем код пензионера у стан,
а он ме дочека радостан,
широм ми отвори врата,
па ме загрли и изљуби ко брата.

Морао сам му би ти гост у кући,
макар десет минута,
ако нећу, силом ће ме увући
на ракију и мезе од пршута.

А ово данас? То мој мозак не схвата.
Пензионер само отшкрине врата
и протне шију да прими пензију.
Ако се настави ова тензија,
тако ми здравља,
ускоро ће пензија
кроз кључаоницу да се доставља.

Наставља се и данас та прича,
да су поштари у свакој вароши
највећи швалери и женскароти.
Добро, и ми понекад чинимо блуди,
има и међу нама швалера,
уосталом, и ми смо људи,
ал' народ га баш претера.

И ја сам једном, признајем, ево,
ђаво нас стално тера и варка,
под колено га његово лево,
спавао са женом комшије Жарка.
Сећам се какав проблем настаде
кад бану Жарко, ко с неба паде,
настаде гужва, настаде борба,
за голи живот битка права,
ја некако збрисах, ал' оста торба,
ма јебеш торбу, важна је глава.

Зада сам чврстог става
да су ме ти стресови,
који су ми се десили,
и та огромна страва,
овде и сместили.

Драган Матејић, Крушевац

А Ф О Р И З М И – Наш точак...

- . Наш точак историје је од воловских кола.
- . Ово су светли тренуци српства. Изгоре и последња нада.
- . Не штипајте се пред огледалом. Ово је Вођин сан.
- . Лако је било Робинзону да описмени Петка кад није имао министра просвете.
- . У Цара Тројана минђуше за мршављење.
- . Кад плаћате главом и дупе најебе.
- . Па шта ако нас полиција поломи, имамо Рибарску бању.
- . Кад ће ти избори, да изведем жену и ја негде.
- . Гласајте за нас. Под нама ће вам бити најбоље.
- . Зашто да гласамо, па ми већ лоше живимо.
- . . Играју се и закулисне предизборне игре. Комедија је комплетна.
- . Веће разоноде од избора ми себи не можемо да приуштимо.
- . Гласаћу опет, јер од мене немам бољег.
- . За избор посланика потребна је двовећинска трећина.
- . Подржаћемо на изборима вашег кандидата ако га ви прво подржите нама.
- . Сељаци радо дају свој глас, само да добију ђубре.
- . Не лају пси села ради. Избори ће.
- . Гласаћу опет за њих, а после ћу да размислим.
- . Кријем своју политичку пропадност.
- . Опозиција, то су појединачни случајеви.
- . Срби су великомуженици.

Михајло Ђирковић Ђира, Крушевац

АФОРИЗМИ – Бекством из Содоме...

- Бекством из Содоме, Лотова душа је победила тело,
а онда се тело осветило души;
- Кретао сам се као слеп по Хоризонтали. Поглед ми је одвукла Вертикала.
- Живели смо као сва браћа. А онда је потекао дим запаљеног тамњана
између нас.
 - Тишина ојача реч, до само-уништења.
 - Не вреди лутати. У сваком крају руже прецветају.
- За мене је Париз био центар Света. А онда сам заволео једну Парижанку.
- Са њом сам улазио у музику, а музику сам одлагао на прагу њеног замка.
 - Не бојим се блата, већ домета њихових руку.
 - Истину ћеш наћи тамо где је најбоље сакривена.
 - Тражили смо од Господа да нас ојача лупом,
а Он нам је послао и огледало.
- Живот се завршава кајањем. Њој што је варала, а њему што није.
 - Е, када смо изабрали Ноа за доделу.
 - Пут са кривинама је краћи, јер свака кривина је циљ.
- Нај пожељнији гости Храма Светог Саве су деца ходочасника Куће Цвећа;
 - Дружење са њом почиње када сам пошао, а не стигао;
- Читање датума на споменику је оптужба да смо ми одузели живот;
 - Живот нам суди по Закону узрочности;
 - Време није утрошено. Уграђено је у моју генерацију;
- Пустинја се успешно бори са човеком. Природа јој је нетакнута;
 - Највећи борци за правду су жртве, а не победници.

Братислав Костадинов, Крушевац

АФОРИЗМИ - Од државе су направили пепео...

- Од државе су направили пепео. Док си рекао пиксла.
- Србија је овлашћени дистрибутер младих и образованих за Европу, Америку и Аустралију.
- Сјаше Курта да узјаше Мурта, а имамо и друге летеће измене.
 - У политици једни лажу и краду, а других и нема.
 - Сви знамо ко је председник. Па нисмо ми незнабошци.
- О томе да ли је Србија демократија или диктатура одлучиће надлежни преки суд.
 - Радници нису примљени за стално, али зато раде нон-стоп.
- Одрасли примерци тајкуна могу да нарасту и до неколико милијарди евра.
- За министре буџет има два дела. За овде и за понети у иностранство.
 - Србија нема море, али зато све више копни.
- Раднике су разбили као звечке, а онда им обукли пелене.
- Не могу да се отнем утиску да су нам киднаповали државу.
- Ако немате макар мрвицу власти, нећете се леба најести.
 - Све мање криминалаца подлеже лежању у затвору.
- Пара врти где бургија неће. Тако су настале рупе у закону.
- И богати плачу. Лију крокодилске сузе на Кајманским острвима.
- Шта вас највише боли? Одлично здравље комшијине краве.
 - Фотеља иде само уз владајућу гарнитуру.
- Најбоље године смо потрошили на најгоре деценије.
- Политичари умножавају своје приходе делећи обећања.
 - Министар нема везе са тајкунима. Он је магнат.
 - Мотка је традиција, а бејзбол палица је помодарство.
 - У вуненим временима народу ваде душу на памук.
- Некад принц на белом коњу, а данас дрипац у црној мечки.
 - Како су то често знали рећи диносауруси - биће боље.

Дејан Ристић, Крушевац

АФОРИЗМИ – Ја сам за...

- Ја сам за равноправност полова, али моја жена неће ни да чује.
- Српско село је увек било главни стожер наше државе. Слава му и хвала!
 - Успон на друштвеној лествици је као употреба сирупа.
 - Већа је корист ако сте претходно мућкали.
- Модерни бизнисмени су као добра ракија. Морају да одлеже неко време.
 - Најбоља места увек запоседну они који не плаћају карте.
 - Такав је наш народ – алав. Чим му даш плату, он трчи да једе.
 - Министар не лаже као други политичари. Он лаже боље.
- Да би направили ред у здравству почели смо са заказивањем прегледа.
 - Успело је, ред никад није био дужи.
 - Некад смо имали стандард као ретко која земља. И сад исто.
- Да видимо ко је против мира у свету, да му одмах пошаљемо НАТО.
- Ја највише волим добра стара јела. Јуче сам јео купус од пре три дана.
 - Повијест упорно тврди да историја лаже.
 - Правда је спора, али може да се убрза – ако се добро подмаже.
- Имамо велики туристички потенцијал, али су нам смештајни капацитети попуњени само у затворима.
 - И неписменима је јасно како нам се пише.
 - Одлуку смо донели једногласно. Ми остали се нисмо мешали.
- Своју ауто-карту сам прилепио селотејпом и тако спречио даље цепање Србије.
 - Отворили смо врата Европе и прозор у свет. Уби нас промаја.
- Морамо хитно да ископамо нове канале за наводњавање. Немамо више где да бацамо ђубре.
 - У Европу ћемо ући као у сауну – голи и боси.
- Од наше писмености и културе неће бити ништа све док најпродаванији сувенир у Тршићу буде бејзбол палица.
 - Феминисткиње се мушки боре за женска права.
 - Наш буџет личи не ђеврек – има велику рупу.
- Мој комшија има проблем. Жена му са панталонама опрала и Вијагру. Сад не може да савије црево од веш-машине.
 - Кућну економију сам поставио на здраве ноге. Деда је коначно оперисао кук.
 - Радничка класа ни ове године није ишла на море, али ће им зато представници њихових синдиката пренети утиске.

Дарко Михајловић, Крушевац

АФОРИЗМИ – Перу руке од свега

- Перу руке од свега. Много су „прљавог посла“ урадили.
- Када државници немају историју у глави, цео народ добије по глави.
- Не учимо много из прошлости. Навикли смо да учимо на сопственој кожи.
 - Имамо ми нашу историју, али се враћамо у праисторију да бисмо кренули из почетка.
 - Наша историја је пребогата, зато је и краду.
 - Срећни народи истражују и изучавају своју историју. Наш народ мора да је доказује.
- Имамо учене људе. То су они који нису по европским стандардима.
- Имамо много паметних људи. Типичан смо пример да памет не помаже.
- Имам своје мишљење. То је оно за које ми кажу да га задржим за себе.
 - Прва виолина по знању увек је труба по кадровању.
 - Офкорс све је офшор.
 - Ако хоћеш јасну слику, искључи телевизор.
 - Ми смо грађани света. У нашој држави ништа није наше.
 - Трговина цвета. Продавање магле је најисплативије.
- Толико је трилера ставила у песму да је од ње направила хорор.
- Одлазе људи у иностранство. Не брините за нас што остајемо. И ми се осећамо као странци.
 - Добили смо тражену демократију. Сад више ништа немамо.
- Од кад смо увезли демократију са запада, тамо извозимо само памет.
 - Није само народ, код нас је и уранијум осиромашени.
 - Савест им је чиста. Гласали су како је наређено.
- Наша грађанска права су мала. Борци за њих су успешни људи.
 - Не раде они на ситно. Праве само историјске грешке.
- Кад родољуб страда, најпрецизнији метак га погоди у леђа.
 - Изрекао је јавну критику. Нема га више у јавности.
 - Живот је стао. Само прошлост овде увек живи.

САВРЕМЕНИ ПЕСНИЦИ

Елеонора Лутхандер, Стокхолм - Шведска

КРИСТИНА ЛУГН

До виђења и срећно!
Проведи се лепо на небу
Мирна Кристина

Ја ћу да наставим

Наставићу да стојим усправно
на летњој киши
док ми хаљина не отежа
од твојих небеских мисли

Превешћу твоју тугу
у свилу

Уста су ми препуна
твојих речи на српском
твоје песме су гости
у мојој крви

Научила си ме да плачем
на шведском

Са снајпером на тој висини
заштити нас
твоју кћер, моју кћер...

Пуцај да убијеш
"Kill Bill"
праведна Кристина!

Ја ћу да наставим

Укротићу твоју ватрену косу
кад те крунишу
за Miss Universe
у Универзуму

Опрости ми

Била сам по мало љута
јер сваки преводац
жели да чучи у крилу
као нарцистичка мачка

Еу wallah зваћу те
једном седмично

Наставићу
обећавам

Ускачем и као
твој Personal Shopper
куповаћу ти грудњаке
и Б и Ц корпе

Па ти одабери онај
који ти најбоље стоји

*Елеонора Лутхандер
9. мај 2020.
у Стокхолму*

**Дејан Бундало,
Крушевац**

КАД ВАСКРСНЕ ЉУБАВ

Кад васкрсне љубав и
престану свађе
Чувам за њу
најлепшу песму
За једну девојку,
нестварну, далеку
Чувам и још
коју лепу реч неку
И понеку псовку,
сочну, бесну
За сваки случај
нека се нађе
Кад васкрсне љубав
а мржња увене
Поделиће са мном
најлепши осмех
Док још спава,
одвешћу је тамо
Где плаво море
постоји само
Нека љубав буде наш
једини грех
Нека сатови умукну,
нека стане време
Кад васкрсне љубав
и свака рана
престане да боли
Суза њена тек онда
имаће смисла
А дуваће ветар,
ужасан хладан
И киша ће страшна
почети да пада
Душа ће признати,
уморна, покисла:
"Ништа није тешко
када се воли."

БАЈКА С ТУЖНИМ КРАЈЕМ

Крај наше бајке
Неће бити срећан
Нити ће је деци
Читати пред спавање
После ове зиме
Нема пролећа
Само хладне кише
И једна срећа мање
Нема ова бајка
Злог чаробњака
Ни принцезу ни принца
Никакве магије
Али чудесна је била
И нестварна као и свака
Само што је неко успео
Срећан крај да сакрије
Некада давно,
Пре много година
Без свести да свака права
Љубав кратко траје
Срели су се он и она
И тако је почела
Бајка с тужним крајем

ЈА САМ

Ја сам трач који чујеш
Погрешно
протумачена шала
Само мени смешна и мала
Ја сам лаж која те трује

Ја сам гомила ружних речи
Које те прате
и не дају мира
Гласне,
као кад музика свира
Ја сам псовка која те
повреди а не залечи

Ја сам мржња
коју ми нудиш
Бесмислен рат
који траје већ дуго
Заслепљен
сопственом тугом
Ја сам онај коме без
доказа судиш

Ја сам тај лажни осмех
Који ми поклониш
када ме видиш
Немој да се стидиш
Нисам ја твој једини грех

Ти си заборављена
љубав која нестаје
Гаси се као уморно
Сунце на заласку
Док се Мрак једини
радује његовом одласку
Ти си моје ћутање
које не престаје

ЗБОГОМ ЉУБАВИ

Збогом љубави
Доста си ме мучила
Хвала ти младости
што си ме обучила
Да живим живот
Без тих гадости
Пољупца, топлине
Смеха и радости
Идите збогом
Срећан вам пут
Повређен јесам
Ал' нисам љут
Какве су ране
које не боле
Успомене давне
много су горе
Непозване горде
увек се враћају
Неке очи модре
животом се плаћају
Јер није живот
без тог погледа
Сан без њих
за мене је увреда
Била некад
а сада већ знам
без тих очију
ја нисам сам
Ја имам своју
малу армију
Сви они који
против љубави ратују
У тој борби
заувек самују
Победа је сигурна
зато не страхују

Горан Минић, Брус

ПРЕЋУТИ

Ако се некада будеш играла
Са мојом ћерком
Молим те прескочи и прећути
Зелене очи
И не реци јој
Колико трагова
У нашим срцима

Ако се некад будеш играла
Са мојом ћерком
Прећути ноћи дуге
И младеж испод суза

Прећути онај трен
Кад су у улици кестенова
Постала кишна кап
А ја твој облак

Ако се некад будеш играла
Са мојом ћерком
Прескочи трагове у души
Што носиш их са собом
Пролећу цвет до колена
Не можемо вратити
И чари поткровља једне јесени

Ако се некад будеш играла
Са мојом ћерком
Молим те не реци јој да је тад
Месец био најлепши изнад Бруса.

СУЗА

Суза у мојим очима
Зеленим
Записао сам – море је плаво
У мојим очима
Вино на столу
Записао сам – крај.

У БОЈИ ЗОРЕ

Још чујем твоје речи
Никада не бих пре брака
Брус спава изнад Балканске
На починак полази још једна ноћ

Одвео сам те у поткровље
Без речи
Ноћас си постала моја жена
Са месечином у туђој соби
Тражећи пољубац без куцања

Кестени миришу на љубав
Изнад града замутио се месец
Док моје усне корачају
Твојим пегاما
А мисли побегле из окова

У боји зоре
Крадем те као грожђе из ноћи
Никада не бих пре брака
А тело расуто

ИЗА ВРЕМЕНА

У грлу гребе реч
За тебе устајем пет минута пре себе
Успињем се иза времена
Шетајући стазом

Кад си отишла
На мени су остале твоје очи
Само очи

За тебе устајем
Пет минута пре себе
И опет видим плаву косу
Док ми се поглед купа
На дну чаше

У кафанском диму
Ми сами између нас

НА КРАЈУ

Памћење је птица луталица
Зато трагам по души
Док пчеле остају без жаоке
И гори багремово дрво
Реке исушиле рибарима мреже
Девојка губи невиност
Она и онако није на цени
Кошнице остају без пчела
И гори багремово дрво

Марија П. Најтхефер Попов, Зрењанин

ХАЈДЕ

Хајде да правимо
Нашу децу
Од тебе и мене
да личе на мудраце
из твојих гена
да им душе буду титраве
од мојих хтења да уче
халапљивци знања да буду
заставом нашом да их повијамо
храном традиције јачамо
историјом вакцинишемо
грб Србије на срце истетовирамо
да боси проходају
да очврсну по трњу кораци
да им вера наша буде прво млеко
са свима упоредо да корачају
да буду сунцокрети ка бољитку
да буду пчелице радне
и немилосрдне
за ред, рад, напредак и поредак
Руже да буду, ружа има трн
да буду као глогов жбун
да реч дају као завет
стежу руком пријатељску руку
гледају људе зеницама и духом
чашћу и поштеност муком
Утабаним траговима људскости
упознају Србију
ту спознају по свету разнесу поносито
и смело
да устану химну кад чују
да је певају
својим језиком говоре

главе не повијају
ћирилицом да се потписују
Славу да славе
пето колено да својатају
родослов да имају
кумове да поштују
комшије да поздрављају
Традицију да негују
хлеб и слатко послужују
на кућном прагу
Коренима да се враћају
свету да показују
како напаћена Србија
рађа умове и карактере
Хајде да правимо децу
генима нашим
папир сам
оплоди ме стихом
где запнеш
ја ћу
ДНК речју
из наше крви
пером
речју
и стихом

ЈА, ЖЕНА БАЛКАНСКА

Поштујем законе балканске
Без пасоша НЕ преко границе
коју оцрта једна матичарка
све уз свадбени марш
десетине метара белине
пар капи крви
после шампањца
су зазвечале чаше
као бич који прети да се протегне
па обмота по голој кожи
до мяса сам згулила кожу
док сам прстен
као оков
стављала око срца

Потписах нејака пуномоћ
Нема слободе кретања
преко балканских схватања

Ја жена балканска
завијам мараму преко срца...

**Милан Марковић, Семедраж -
Горњи Милановац**

ЈУТРО

Просуло се сунце на ливаде и њиве,
зора ће скоро, јутро се спрема.
Пољане још су сањиве,
на прагу куће, стари мачак дрема.

Ведро је небо, облака нема,
топао дан јутро нам спрема.
О прозор бије сунце са истока,
на испашу излази полако стока.

Кафа на пању, крај храста старог,
парче погаче и неба драгог.
Мирис покошене траве и сена,
све је исто, а мене тамо нема.

ШУМАДИЈСКИ КРАЈ

По брдима расула се села,
таква ти је, брале, Шумадија цела.
На планини славуј песму поје,
а крај реке воденице стоје.

Јутро сунцем родна поља буди,
зраком сјајним све ливаде љуби.
Са листова испија им росу,
и милује сву планинску косу.

Са планине поток реци хита,
бистра, хладна вода чиста.
У пољу се са Дичином спаја,
то су чари Шумадијског краја.

ЗАВИЧАЈ

Остале су њиве и ливаде,
успомене на детињство рано.
Остала су брда и долине,
све је тако лепо, било некад давно.

Трчали смо ливадама боси,
крили се од кише испод старог бреста.
Радовали се првој јутарњој роси,
сваком грумену земље, роднога места.

А лето кад дође, мај кад се расцвета,
душу пара мирис мога родног краја.
Под кожу се увуче језа, нека чудна сета,
пожели се срце свога завичаја.

Пожели се душа мириса погаче,
и цветног воћњака у вечери ране.
У грудима срце удара све јаче,
кад се сети на детињства дане.

МОСТ ЉУБАВИ

У одсјају Дрине, на каменом мосту,
стајала је она, са погледом нежним;
И тада ми такну, моју душу просту,
пошао сам ка њој, једним путем снежним.

Погледима својим, узбуркала реку,
а мени се лице замрзло од студи;
Од среће ми сузе саме теку,
у срцу се нешто чудно буди.

И као у причи, лепа је к'о вила,
стоји и гледа ме, ништа не говори;
Очи јој је поклонила Дрина,
а с' говором, разум ми се бори.

Да сам мог'о, тада у том трену,
да јој кажем шта ми је на души,
да дотакнем само косу њену,
па нека се и камен мост поруши.

Милан Милетић, Трстеник

ПЕТЕР ХАНДКЕ ЈОШ КОЈИ ДАН МЕЂ' СРБИМА

Јеси ли чуо, роде,
да мис'о ван песме пролети?
Јеси ли чула, песмо,
кад кремен варницу згаси
да доћи ће вакат кад људи
неће смети рећи да мрак је?
Чула си. И дочекала си...

У кремену искра,
Из искре јак плам,
Из груди огањ,
И наста легенда...

Искра, искрица, искричица,
Ватра, ватрица, ватричица,
Ватра, ватретица, ватрујштина,
Пожар!
Од Срба Хандкеу на дар.

Шта све ми Срби не смемо,
Шта би све хтели, а н' умемо,
Шта би све могли, а можемо -
Дела да се бар
око Петера не гложимо.

Децембар 2019.

ОСМЕХ ЗЛЕ ЖЕНЕ

Она би да суди
Невинима
Она би да суди
Праведнима
Она би да суди
Другима
Себи је давно пресудила

Пошурња те тужи
Голокотра суди.
Што пас с маслом појео не би
Неко пцето би, по потреби.

Покуша да се насмеје
Тријумфално зурећи у мене.
Зар има ичег лепог
У осмеху зле жене?

ЖЕНА ЗА СВА ВРЕМЕНА

Дуго се видели нисмо
Рођени граде мој,
Ево враћам се теби
И жени вољеној.
Крените, свирачи, по старом,
Прва песма је њена,
Она је отишла на пут,
Са кога повратка нема.

Свирачи, ја напред ви за мном
А њену песму знате,
Молим вас у њено име
Са мном да запевате.
Свирачи, другови моји,
Пре него ноћ ова мине,
У почаст љубави њене,
Молим за минут тишине.

Целу ноћ свирајте мени,
Иако немам среће,
А сутра кад зора сване,
На њен гроб ћу однети цвеће.

Ово је песма њена,
Иако ње више нема.
Она је вољена жена,
Жена за сва времена.
Иако ње више нема,
Она је вољена жена
Ово је песма њена
Песма за сва времена

ДАЛЕКО БИЛО!

Имао сам шешир...
Један шешир?
Ма какви.
Два?
Не питај.
Три шешира?
Имао си три шешира?
Имао сам...
Далеко било.

Имао сам ата муњу.
Брзог?
Ма какви.
Још бржег?
Не питај.
Немој ми рећи.
Најбржег?
Брзог...
Далеко било.

Имао сам добру вилу.
Била је лепа?
Ма какви.
Још лепша?
Не питај.
Најлепша?
Била је лепа...
Далеко било.

Имао сам друга.
Доброг друга.
Верног?
Ма какви.
Вернијег од?..
Не питај.
Имао си друга...
Највернијег?
Имао сам друга...
Далеко било.

Имао сам жену.
Намћорасту.
Много намћорасту?
Ма какви.
Намћорасту од моје?
Не питај.

Имао си од свих
најнамћорасту жену?
Имао сам жену
намћорасту...
Далеко било.

Имао сам шансе
да смувам Иву.
Био си близу?
Ма какви.
Још ближе?
Не питај.
Био си близу...
Скоро па?
Био сам близу...
Далеко било.

Имао сам
судски процес.
Као сведок?
Ех, не.
Као онај који тужи?
Ма где ја?..
Као оптужени?
Ћути.
Далеко било.

Имао сам памет...
Памет?
Памет...
Сам имао...
Чекај...
Све си то имао.
А сада?
Шта сада имаш?
Сада?
Имам...
Далеко било.

Милош Ристић, Крушевац

ЈЕЛ ИМА РАПРИЗА*

Јел има реприза мајке ти
Мој те видео Бог те видео
Лепота ће упропастити свет
У неком изврнутом смислу
Не знам како али чини ми се
да сам у праву
Нисам дошао да се свађам
Дошао сам да видим
Само ми се не допада
оно што ми је испред вида
Таман стекнем добар утисак
кад оно гњида
Тако усправно стоје
као да су осигурани од стида

СУМЊИВО МИ СВЕ*

Сумњиво ми све
и тебе што гледам
И не знам чему си
и не знам на чему си
И који ти је рецепт
а која дијагноза
Исправни људи
у омотима песници
кокте и боза
Да сам жена
као мајка бих се
бар остварио
Да сам слепац
давно бих се оженио
Да сам у винклу
не бих беснео и пенио

ЈА ВАС НЕ РАЗУМЕМ*

Ја вас не разумем
Иако сте ме погрешно схватили
Не мрзим вас
иако сте ме блатили
и блатили
Не светим вам се
иако сте ме гневили
и млатили

Ја само хоћу да нестанем

Али ви бисте ме
поново вратили

НА МАЈИЦАМА*

На мајицама носимо Америку

Косово на срцу

Свирамо Титу

свирамо ђаволу

и свирамо курцу

На души носимо Ђикија

у сећањима Слобу

Ставили смо све

осим себе на пробу

Заборавили смо ко јесмо

и ко нисмо били

Забранили су нам

горко кисело и чили

**Песме су без наслова по аутору. Наслове песама ставио уредник часописа користећи неколико првих речи из песме...*

Јасмина Димитријевић, Загреб

ОАЗА ЉУБАВИ

Остала сам сама као пустиња,
У којој нема ни капи воде.
Као да живота у мени нема,
Стаза трња само, кактуса што бode.

Остала сам сама на пешчаној дини,
Несрећна, остављена у зао час.
Никога нема руку да ми пружи,
Реч прозбори, буде ми спас.

Дал' сам сама у пустињи овој?
Дал' још неког врело Сунце пече?
Да снове, наде, чежњу сања,
Слути љубав, док топло пада вече.

Верујем, знам да постоји оаза,
Мир и спокој кад вече заплави.
Потражи ме, знаш да те чекам,
Да нађемо нашу оазу љубави!

КУЛА ОД КАРАТА

Мислила сам да је наша љубав јака,
да може прескочити препреку сваку.
Сећам се свих изговорених речи,
срећни смо били на сваком кораку.

Да, сећам се свих наших речи,
кад смо делити тајне знали.
Обећасмо: "Вечно ћемо се волети",
и своја срца једно другом смо дали.

Зар све то само тако је прошло?
Као да нису обећања дата!?
Зар једна свађа може срушити,
нашу љубав, ко кулу од карата?

Сада ми остаје само да пишем,
једино стихови остају мени!
Наша љубав сад је порушена,
веровао ниси искреној жени.

Остаде ми само твоје срце,
не стигох да ти га вратим!
Пред њим да плачем тужна,
да ме оно теши када патим.

А моје срце у твојим грудима нек куца,
теби сам га драги за вечност дала.
Само га, молим те, пажљиво чувај,
једино да те волим, ја сам знала!

ЦВАТ КОСОВСКИХ БОЖУРА

Километрима сам далеко
Али памтим порекло своје
Сећам се приче о косовском боју
Косовски божури још постоје.

Сећам се звоњаве са црквеног торња
Мада је овде баш не чујем често
Данашњи дан буди ми сећање
На моје драго родно место.

Са поносом свима причам о њему
О историји иза које векови стоје
О кнезу Лазару и српској престоници
Јунацима који смрти се не боје.

Видим да ме многи чудно гледају
Мисле вероватно да претерујем мало
Зар је такво јунаштво постојало
Борили се као да им до живота није
стало.

Писали историју својом крвљу
Црвене реке текле преко Косова поља
Не жалећи давали животе своје
Да би српска будућност била боља.

Сетим се увек и мајке Југовића
Њена као да је и моја рана
На овај дан и ја изгубих сина
Патићу увек сваког Видовдана.

Јако срце свака мајка има
Тихо у себи несрећна пати
Бићу поносна својим пореклом
Срећна што се крушевљанком могу звати.

Снежана Поповић, Крушевац

ПРИНЦЕЗА

Почетак си и крај свих устрепталих мисли мојих.
Господарица и књегинја срца мога.
Роб сам твојих богоугодних жеља
и покорни слуга немогућих мисија!

Ваздух који дишем, хоћу да ми увек
на тебе и дању и ноћу, ко ружа замирише.
Да ме вазда сети, на онај слатки мирис,
кад малену и крхку у наручју држах те.

Бог ми те давно, на поклон дариво,
као знак љубави велике његове.
Да будеш сав мој свет и поглед на свет.
Јер ти си онај најлепши Божији цвет.

Мој си горки чемер и најслађи мед.
Моје осмо светско чудо неизбежно.
Власник мојих мисли и промисли.
Драги камен лудости и мудрости.

Искушење си и покајање родитељско моје,
дилема вечита што душу ми раздире,
да ли васпитање твоје има оправдање своје,
или потпуну осуду заслужује?

Да ли ме као такво савести моје раздужује?
Не, ја нећу да све то ме
као горки подсетник растужује,
спутава и спотиче и од циља удаљује!

Ти си кључ мог успеха и неуспеха.
Разлог мог постојања и трајања.
Да тебе није, не бих препознала ни себе.
Света дужност ми је да увек будем уз тебе!

И зато....преко седам гора, планина и мора
кроз трње ћемо заједно проћи и до циља доћи.
Бољу кћи нећу и не желим наћи за живота ова,
јер си ти моја једина и најдража принцеза из снова.

СНОВИ У АПРИЛУ

Са скривеном чежњом,
заљубљеног бића
што с нестрпљењем
драгог свога чека.
Тако и ја пролеће ово,
жељно очекивах после зиме дуге.

Маштах, планове правих,
унапред радовах се,
неким новим сусретима нашим,
са мојим најмилијима.
Да жеђ због невиђања дугог,
ја своју утолим у загрљајима снажним
и осећањима топлим и нежним.

Кажу... проћи ће.
И пролеће са априлом опет доћи ће,
а сва трава озеленеће
и оно наше цвеће на ливади замирисаће.
На принцезу вољену моју подсетиће ме,
кад малену, нас двоје шетасмо је.

Одустати ја нећу никада,
од љубави мојих и априлских снова.
Као себични баштован,
који љубоморно лале своје чува,
живим за те
ретке тренутке радости наше,
који се у дуга чекања претворише.

ТО СРЦЕ МОЈЕ ЈАКО

У непресушну реку, мудрости и страсти.
Што кроз живот, непрекидно тече.
Снажно и без оклевања што пече.
Храбро урања против свега што је лажно.
То срце моје јако!

Душа и тело, делић су недовољни,
мозаика тог.
Што смисао свој нема,
без слатког дрхтаја његовог.
Изазови нови,
на изглед важни и неосвојиви.
Свагда препрека су савладива и лака.
То за срце моје јако!

Правила су, те животне игре.
За срце, да правила нема.
Све је до Божанске светлости и милости.
До искре опасности, радости и лудости.
То за срце моје јако!

У тишини срца мога, хук океана.
Борба белог анђела и црног демона.
У клопку варљиве паукове мреже,
упасти не може, јер нечасно је
То за срце моје јако!

**Даница Димитријевић Петровић,
Крушевац**

ЈУТАРЊА МОЛИТВА

У даљини чујем звук звона.
Смирено корачам.
У души све више јецам.
Недељно јутро.
Мирис тамјана шири се портом.
Док молитва се ори,
Христов покајник Богу се моли.
Црква се извила небу под облаке.
Људи погнули главе,
Да Богу љубав славе.
Молим ти се Боже,
Уз литургију свету,
Дај мир људима
У читавом свету.
Дај нам смирења.
Да мржње више нема.
Мајка нек грли мене и брата.
Нека се отворе црквена врата.
Верујмо у Бога свога,
Док певамо песме свете.

Мајка милује своје дете.
Она што сина упокоји,
Моли му се за спасење душе.
Све више га покојног воли.
Ветар дува, молитва све јача,
Веру у будућност она враћа.
Пред Богом сви су исти,
У његовим очима сви су исти.
Опростиће све грехе наше,
Помиловаће душе и ваше.
Смирење ово нема цену.
Ту је и човек што изгубио је жену.
Молимо се да нађе свој део,
Да с њом проведе живот цео.
Свештеници мили, насмејани.
Срећни што нас је све више.
Молитву не спречавају
Ни Сунце, ни упорне кише.
Молимо се за јадне.
Молимо се за гладне.
За болесне и за грешне.
Малене руке, не тако веште,
Крсте се деца у име оца и сина.
И она се моле и љубав шире свима.
Није срећан онај што спава,
Онај што се моли,
Од греха се спасава.
Бог је осветлио следе.
Излечио болесно дете.
Нек црквена звона све пробуде,
Нек љубави за сваког буде.
У име Христа,
Свака зеља сада је иста.
Да не буде више рата.
Да оздрави нечији тата.
Свима пуно здравља.
Сто више веселих славља.
За оне сто нису са нама,
Молимо се за њихова покајања.
У име оца, сина, светог духа,
Спаси нас Боже свих мука!

**Милош Милићевић, Добој -
Република Српска**

КОТА 923

Мртвачко звоно стално туче
И бива вечити српски знамен
Док хладан ветар оштро фијуче
На страдиместану Мачков камен.

Велики рат је, четрнаеста
Удари Швабо ко да је мамен
Преко Јагодње и светог места
Које се зове Мачков камен.

Удари сила из правца Дрине
С јесени уз густе магле прамен
Грме топови јече планине
Тресе се кота Мачков камен.

Сваки је живи налик на мрца
Што чека да чује последње амен
Тело се грчи а душа грца
У паклу званом Мачков камен.

А сви ко један, упркос свему
Иду у јуриш, на тај екзамен
Као што песник пише поему
Која се зове Мачков камен.

Кроз цеви пушака поруке шаљу
Auf wiedersehen meine Damen
И реците тамо вашем краљу
Не дамо ником Мачков камен!

Услиши Господе молитву моју
И дај им на небу вечни пламен
Српски је ратник у овом боју
Страдањем створио Мачков камен!

ЗАДУЖБИНА

Сагради кућу али не за се
Негдје између земље и неба
А прије свега нека је красе
Умјесто камења мрвице хљеба!

Па када птице слете на њу
Да пјесмом буде у нама наду
Нека се госте ноћу и дању
Све док смо склони гријеху и паду.

А када посљедње нестане мрве
Зачућеш глас са висина
Твоја је кућа од данас прва
Постала небеска задужбина!

А КИША САМО ШТО НИЈЕ ПАЛА

Чекам зору да ми отвори очи снене
Чекам да ми јаве радосну вијест
Чекам драгу која чека мене
Чекам да потоком крене рибља мријест

И чекам прву бразду испод рала
А киша само што није пала

Чекам прољеће и прве висибаве
Чекам ноћне возове који касне
Чекам несрећне, немоћне и слабе
Чекам да свијећа за покој душе згасне

И чекам да крене она што је стала
А киша само што није пала

Чекам синове и кћери да ми се врате
Чекам поштару и писмо из далека
Чекам случајне, залутале и непознате
Чекам и оне којима нема лијека

И чекам побједу добра против зала
А киша само што није пала.

Чекам правду ко нероткиња дијете
Чекам уснуле претке да ми се јаве
Чекам гласнике смрти који ми пријете
Чекам укупнике да ме у гроб ставе

И видим их уморне усред кала
А киша само што није пала.

ИДЕМО ДАЉЕ

Наиђу тако времена луда
Кад живот окрутне поруке шаље
И усред немоћи и триста чуда
Мораш да кажеш - идемо даље

И тек што једну бригу спртиш
Друга те вуче у своје раље
У том вртлогу док се вртиш
Понављај само - идемо даље

Не клони духом не дај се трпи
И кад ти ставе коњске жваље
Корачај смјело а снагу црпи
Из двије ријечи - идемо даље

Успјех је као морска пјена
Јер с друге стране те медаље
Запамти добро за сва времена
Сигурно пише - идемо даље

И кад у часу док срце зебе
Не будеш марио за детаље
Неко ће други умјесто тебе
Да каже посљедње - идемо даље

ПИСМО

Напиши писмо кад бриге сколе
И кад помислиш да је крај
Видјећеш неправде мање боле
Уз трачак наде ко сунчев сјај.

Чудесне моћи писма крију
Ко оштар скалпел у вјештој руци
Ријечи стварају мистерију
Заклон од буре у мирној луци.

У трагу што га оставља танко перо
Као свједок за сва времена
Чућеш Равелов страсни Болеро
Од којег бруји васељена!

У плесу једва читљивих слова
И ријечи створених само за те
Крије се магија животова
И многе тајне непознате.

Пошаљи писмо а знаш и коме
Да нико не зна осим тебе
И многа ће копља да се слома
Уз лепет крила и цвркут зебе.

КУЋА ЗА ПРИЧЕ

Када се зажелим старих прича
У којим одавно живим и ја
Закључам се у кућу од ћерпича
На једно мјесец или два.

Прострем по поду зобену сламу
Мекану, мирисну као из бајке
Па бацим преко стару доламу
И легнем у крило своје мајке.

Вријеме се повлачи пред тишином
Која ми склапа капке очне
Соба се испуни неком милином
И стара прича може да почне.

Тад отац први ступа на сцену
Ал много млађи но прије укопа
Водећи за собом дјецу и жену
Рођаке, стоку, кумове, попа.

Завлада жамор као на моби
Говор се мијеша са јавом стоке
Док млински камен жито дроби
Тежаци ваљају бразде дубоке.

Док мајка косцима воду носи
А мене босонога за руку води
Отац сав знојав сунцу пркоси
Бескрајно срећан кад жито роди!

Селом пролазе људи, стока
Сватови, спроводи, порезници
Уз цвркут птица, жубор потока
Несвјесни да су већ споменици.

Да ли то неко куца на врата
Ил дјетлић под кором тражи црва
Прича и јава ко из ината
Боре се која ће бити прва!

**Ненад Јокић, 1114 Curtin st. Houston,
Tx 77018 USA**

У ЗЛОМ ЧАСУ

Накоти се брате јада,
Свуд около гмиже куга,
Пуста земља на глас цвили,
Анатама по њој мили.

Заудара смрад из пакла,
Вене цвеће и све мрије,
Нечиста га рука такла,
Иза сенке што се крије.

Архангели небом круже,
Да молитву нашу чују,
Али људи Бога руже,
Ругају се, куде, плују.

Ништа људско у човеку,
у очима мржња гори,
У злом часу и злом веку,
Против зла се крстом бори.

Њ. – ВРИСАК СЛУТЊЕ

Задубљени поглед мутнога ока
Јесење небо милује у зору,
Док дамара чежње предубока,
Кап сузе се спусти тихо по прозору.

Зачу се слутња и њен врисак проби,
Сат на зиду стаде, и све преста,
Ледени се очај појави у соби,
Ничег више не би, све као да неста.

И душа се скупи и згрчи у телу,
Од силнога страха заледи се цела.
Видео сам тада само светлост белу,
Сто пређе врх мога укоченог чела....

ПИТА ОД ЈАБУКА

Стизала је Недеља, а са њом и гости,
Вредно је радила старица по кући,
Бејаше празник за који се пости,
И ново одело ваља се обући.

Дуго нису били, син јој и снаја,
Да се не троше, бринула се бака,
Добили су ћерку по имену Маја,
Мада син је ипак желео дечака.

Све ће добро бити, неће да се брука,
Старачке се руке још предале нису,
Биће хране и колача, пита од јабука,
Сетиће се син детињства по њеном
мирису.

И све беше спремно за светог Луку,
На станицу бака ужурбано хита,
Да дочека госте, загрли унуку,
И да се са свима изљуби и пита.

И тачно у подне стиже прва ластва,
По где који путник изађе и оде,
Аутобус крену, баки срце заста,
Прошапута тихо где си мили роде.

Сломљена болом мораде да крене,
Још неколико пута окрену се, стаде,
низ лице се слише крупне сузе њене,
како кући дође у постељу паде.

Остала је пуста пита од јабука,
Горела је свећа током ноћи дуге,
У самоћи пустој не беше јаука,
Испустила душу старица од туге.

Њ. ТАМО

Хладан ветар ми шамара образе,
Корачам улицама туђег града,
Загрљени парови крај мене пролазе,
У души немир ледени влада.

Мисли ми беже негде далеко,
У једну земљу из мојих снова,
Где мене жељно чека неко,
Где ноћи нису тужне ко ова.

Тамо су људи ведрога лица,
И сунце тамо топлије греје,
Тамо је најлепши цвркул птица,
И моје тамо од увек све је.

Н.Ј. ЗУЛУМ

О Песници маните се пера,
Ваше речи нема ко да чита,
Јер данас је човечија мера,
Само гладна душа незасита.

Раскрештале вране црне грачу,
Зулум чине, уништише њиве,
Те у очи срљају и скачу,
Једна другој диче се и диве.

Нема човек честитогa мира,
Не смеш више ни подићи гласа,
Док њихова химна свира,
Песму страве и ужаса.

Н.Ј.

Поштовани суде, нисам крив.
Стојим пред вама разапет и наг,
Мој једини грех је што сам ипак жив,
Искрен, нежан, осећајан, благ.

Не бих ипак данас смео такав бити,
Превише је оних којима то смета,
Данас добро срце човек мора крити,
Свакаква се багра улицама шета.

Не смеш часни суде показати слабост,
Кидишу ти за врат, нечастиви авети,
Чим приметете осмех, срећу или радост,
Пакост им је суде једина аманет.

А ја боље не знам, већ осмех навучем,
То их све разбесни кидају се, једу,
Кад огрнем милост и осмех обучем,
Заборавим њихову бездушност и беду.

Кад поменем Бога и Исуса Христа,
Часни суде, пуцају од беса,
Мрзе моје име и моја три прста,
Мрзе љубав чисту и рај и небеса.

А ја не дам своје ни мрвице вере,
Не дам часни суде паганинима своје,
Нек их пакост вечно раздире и ждере,
Ја поносно браним све српске боје!

ЦРНА ПРОСИДБА

Она је била заносна жена
Јединица богатог кмета,
Када је била испрошена,
Тог давног врелог Банатског лета.

А он је био сиромах пусти,
Девето дете паорског соја,
Чађаве косе, обрва густих
Ципела већих за два-три броја.

Када је дошао да је проси,
Свечану кошуљу имао је белу,
Понео је што се у просидбу носи,
У новом црном очевом оделу.

Било како било, на капију буну,
И све како ваља, свима назва бога,
Врело после подне о Петрову дану,
Рекоше од посла нема ништа тога.

Кућа ти је мала, стара, истрошена
У њој већ је тесно и теби и свима,
Наша кћер је прошле зиме испрошена,
За човека који силно благо има.

Узалуд си дош'о не квари јој срећу,
Пружише му флашу за њезино здравље,
Сватови већ сутра по девојку крећу,
А ти ако хоћеш дођи нам на славље.

Не дадоше да се бар још једном виде,
Ишао је тамо где га ноге воде,
Спазио је свадбу која друмом иде,
И са њима некуд тога дана оде.

Нашли су га кажу у једноме гају,
Обешена испод неке старе шљиве,
Чије гране више плодове не дају,
На самоме крају од кметове њиве.

Причало се после неколико дана,
Да су нашли тело испод неког моста,
Девојке што беше другом обећана,
Невесте што никад невеста не поста.

AMORE MORTE

Хтедох ти рећи коју реч,
Тако о себи, чисто да знаш,
Да ретко када предајем меч,
И нисам од оних, "дај шта даш".

Знаш, код мене ти је све тако просто,
Ал ипак много је више него што се види,
Вечити дечак у срцу сам 'осто,
И све што се не сме мени се свиди.

Ја сам ти дико од пргаве сорте,
Не тражи разум тамо где га није,
Сто Жабари кажу : " Аморе о морте"
Срце песника ил воли ил мрије....

Стефан Кнежевић, Крушевац

НОЋАС СИ МИ ДОШЛА

Ноћас си ми дошла пред зору рано
У сан када нисам знао за себе
Ја сам те баш лепо угостио тамо
Као да ме нешто још веже за тебе

Ноћас си ми дошла туге да будиш
Знала си да погодиш време и место
Мада се по мени можда залуд трудиш
Јер ти у срцу одавно више није престо

Ноћас си дошла чисто да ме сетиш
На све оне патње туге и боли
Можда се кроз сан ти мени светиш
Знајући ко те још бескрајно воли

Ноћас си ми дошла да не чује нико
И пољубила ме нежно као првог дана
Кроз маглу си ми шапутала тихо
Како се бојиш бити без мене сама

Ноћас си дошла и отишла пре сунца
Да отворим очи ипак нисам смео
Са собом си однела сваки део срца
Мислећи да сам неку другу срео

ЗАШТО

Зашто твоје очи од мене беже
Као да ме никад волеле нису
Зар је у њима то осећање теже
Па сузом сада истину пишу

Зашто твоје усне немо ћуте
Као да ме пре љубиле нису
Можда и оне растанак слуте
Па укус мојих сад заувек бришу

Зашто од мене склањаш руке
Да те грлим ти ми не даш више
Зар у теби нема љубави ни трунке
Па би сама хтела кроз олује и кише

Зашто би хтела ноћас да те пустим
Кад ће и тебе овај растанак да боли
Дозволи ми бар на крају да изустим
Тебе ће срце знам заувек да воли

ЖЕЛЕО САМ

Срце ми у грудима све јаче биље
Као да тајну неку вечну крије
То је можда туга коју сада носим
Желео сам драга ноћас да те просим

Ни слутио нисам да ће растанак доћи
Ни да ће свако својим путем поћи
И док у кафани задње паре трошим
Желео сам драга ноћас да те просим

И све је моје сада бачено низ реку
Док у сузама снимам љубав далеку
Како да кунем нешто што још волим
Желео сам са тобом срећу да створим

И баш све је прошло ко најлепши сан
Ја више љубав немам коме да дам
Место среће сада већ поразе бројим
Желео сам драга само да те волим

Сања Атанасовска, Куманово

ПИШЕМ САМО СРЦЕМ

Хтила сам се одрећи своје маме
и од мајке моје маме
и из домовине,
али мени није ишло.

Нећу опростити
нити заборавити
колико сам дуго
била у чекаоници,
а онда и моји људи
одсјекли су ми руке
и од тада пишем само срцем.

Паушалне ријечи ме оптерећују,
недостаје ми још један сноп
свијетлости за цјелину
а ја упорно
пишем само срцем.

СТИДЉИВО СВЕТЛО

Светло у мојој соби је стидљиво
не дозвољава ми да читам и пишем
удахнути атоме среће
вољети људе
онако како заслужују
да признам да ми неко недостаје
свјетло у овој соби је стидљиво,
лагано, мало
претворило ме у лептира.

ЗАБОРАВИЛИ СМО НА ЉУБАВ

Заборавили смо на љубав
и са сузама у очима
сами у поноћ
ископали смо гроб
јер нисмо имали избора.

Једном су ме прегазили влакови.

Хтила сам имати довољно круха
за све душе гладне љубави.

ПОКРЕТНИ ДИМЊАЦИ

Моја бол има име.

Учинак бумеранга је сила
којих се морамо бојати.

Два помична димњака
оно што не желим називати људима
с нашим украденим временом
купују раскошне виле.

МОРЕ РАДОСТИ

Једном недељно
пливам у мору радости
у одијелу зелене траве
На дну посијем шљунак
Завијам се у валове среће
Преузимам улогу сирене
пливам далеко испред других
о моје море пуно радости
молим те, не осуши се.

**Томислав Димитријевић Томако,
Трстеник**

ПЕТЕР ХАНДКЕ У БЕЛОЈ ВОДИ

Тог топлог лета,
кад кише није било данима,
дошао је Петер Хандке,
у једно мало поморавско село.

Прашина је на сеоски пут пала,
и народ се код старе чесме окупља,
празник је камену беловодском,
и розети, што је веште руке праве.

Петер је пред малу цркву стао,
дочекан од деце и народа овдашњег.
Хлеб и со, за добродошлицу кушао,
и у малу цркву радосно ушао.

У цркви је историју села чуо,
и дивио се иконостасу од камена
склесаног.
У сеоској старој школи,
своје књиге чувене подписивао.

Народ се обрадовао том познатом писцу,
желећи са њиме да збори.
Фотографијом скупа да се овековече,
за успомену сви да имају.

У музеју стари камен је видео,
оно клесано и оно од дара.
Бела Вода јест село чувено,
где камен вековима збори.

На позорници манифестације чувене,
где музика и појење се чује.
Ту светина опуштено ужива,
и у моравској ноћи се веселе.

Беловодска розета
у Петерове руке се створи,
као дар српском пријатељу славном.
Да је своме дому носи,
и нова надахнућа да му даје.

У порти мале цркве на брегу,
скупише се за софром људи.
Вечера и вино за госте се послужи,
и разговор до у поноћ се води.

Баш тог дана, Софи је рођендан,
пишчеве супруге шармантне.
Пољубац као дар јој дадох,
у њен образ париски румени.

Петер Хандке, сав сија и зрачи,
код пријатеља је дошао на част.
У Србију што га тако воли,
са жељом да се поново врати.

Доћи ће он у Србију, опет скоро,
и да посети Косово славно.
У Великој Хочи где га чекају жељно,
да их умним речима охрабри.

Петер Хандке у Белој Води. До њега један од
оснивача Беловодске розете др Велибор Лазаревић

Невена Терзић, Руденице

ПУСТИ ПЕСМУ НЕК КРВАРИ

Упознала сам те
Када је живот пропиштао
из мојих груди
Осећах твоју разливеност по устима
Док си пунила моје тело.

И на причешћу
Док примах Свету тајну
Кроз тебе - Исусову, ја је спознах.

Сретох те касније
Док пуштах прве крваве сузе младости
Осети како је бити жена
Говорила си.

И видех те како истичеш
Кроз уста оне старице.

И везујеш је са мајком Земљом
Као некада са животом.

Чујем твој зов
Носила сам твој живот
А сада ме пусти
У песму да истечем.

Видећеш је касније ил` пре
Да прихватиш - бићеш увек крт
А тешко је...
Боли та проклета смрт.

Суза је пала
Крхкија од стакла
И камен је размекшала
Само човека није такла.

СМРТ САЗВЕЖЂА

Грозничаве зоре зуре у бескрај
У бледи траг Бога давно одбеглог
У сазвежђу исписан је крај
Без потомка заспао је, добри Бог.

Кожу дерем
Лају бесни пси
Гладно звезде берем
А мрачни бедни сни.

Окажи ми бледи лик
Нека звезде зру
Шапни ми бар још један стих
Нека сазвежђа не мру.

АНА

Не зовеш ме, Ана.
И ово твоје свитање, тако је туђе.
Да ли си сама или страна,
Или нерешено питање?
А ретке речи све луђе.

у звонима катедрале
Чујем твој ход
Обула си сиве сандале
И тихо љубиш васкрсли под.

Јерусалимски зид био ти је на
грудима
Осећао сам стид
Само сам тебе имао
Међ људима.

Алекса Ђукановић, Београд

ПОНОЋНИ МЕМЕНТО

Ноћ је мој дан
и дан је моја ноћ.
Сунце се не рађа
и то је први пут.
Време тече,
живот вене.
Безброј доказа
да свет постоји
сада
Нестаје.
У праху
у зраку.
Без трага
без костију
без пепела.
Заувек и коначно
тачка наступа
Сад.
(Све величанствено
нестаје, гаси се и губи
као да никада ничега
није ни било.)
Све се враћа тамо
одакле је и почело.

МИ

Страхови куцају.
Страхови наступају.
Стижу и прете.
Грохотом се смеју
И пред нама играју
одевени у хаљине
агресивности.
Слабости извиру,
Страхови их рађају.
И испољавају се
у подсвесним формама
наше храбрости.

ПРЕД МИЛОША

Његошове мошти
Лазарева реч
Вождова глава
Душаново срце
Вујадинове очи
Синђелићев куршум
Приципова рука
Степине кости
Славне муке
И вечна слобода

Милосав Ђукић Ђука – Крушевац

УМИРЕ ЖИВОТ

Небески јахачи
данас се клањају
Васкршњем јутру,
небеском сјају.

Ројеви пчела
воде ме далеко
Тишина туче
све меридијане.
Знам да те ране
још увек боле.
Молим те, помози
да живот не стане.

Склопила недра
своја земља јунака
Потоци плача теку,
у препуну суза
замагљену реку.
Над Сеном и Невом
Небески јахачи лете,
умире живот
пун туге и сете.

Колика туга,
да ли ти око види
Саткане жеље
свега што живи
Ускоро крећем
Титаник да видим
Зову ме планински
предели сиви
Док ветар покреће
таласе, мора
Нечујно свиће
Васкршња зора

САБОР

Пролазиш ноћас
кроз моје сећање...
Бојама нежним
прекриваш поља.
Мирише сабор, галама
и ведрa недра твоја.

Разиграни коњи,
звуци хармонике
и шуштање оних јасенова,
што својим хладом
прекрише сећања.

Жеља ми гори
да потраје сан.
Крај недара врелих
нек осване дан.

Црквена звона звоне,
наше је венчање...
Пролазиш ноћас
кроз моје сећање.

ЈОВАНОВА ЈАБУКА

Тиха је ноћ,
песма зрикаваца
пара тишину.
Будим се и тражим,
дозивам ти име.

Тишина.

Рашчешљала косе,
у кошуљи белој,
у тишини таме,
сенка твоја,
с Јовановом
јабуком у руци.

Ноћ је за љубав створена,
баш за тајне љубави,
а јабука Јованова
за мир у кући,
мир у души
и мој повратак
у детињство.

Првослав Пендић, Крушевац

ЧУВАРКУЋА

Песничко вече...
„Столицу више!!!“
Неко рече.
У позоришту смо
Тише!
Сад Ђука стихове ниже.

Говори о младости,
Јовановој јабуци
И радости...

Кад чуваркућа узри
Радост.
Замирише авлија,
Да крв проври,
Замирише младост.

Јованова јабука,
Храна за очи,
Понос да брани.

Запис
За славе и богомоље
За име дома и домаћина
Душу да нахрани.

КРВ

Вино тражи воду,
Заточеник слободу,
Поток тражи своју реку,
Мужјак женку неку,
А камење -
своје стење.

Свако свога пара тражи.
За једно не важи:
Крв само крв тражи.

УДАРАЦ У ТЛО

Ништа од мене
Добила ниси.
Ни пород,
Ни са децом радовање.
Провела си живот у надању,
Понекад падању.

Нисам ти дао
Куле ни имање,
Ни злато ни градове,
Ни шамаре ни псовке,
Ни велико падање.

А кад сам ја падао у зло,
Била си уз мене,
И то испод,
Да прва удариш у тло.

Све си ми дала
Да ништа не вратим.
Довољно је што те пратим.
Једино знам
Да сам ти дао
Да те волим
Увек сам знао.

ОПАЛА ЈАБУКА

Не даруј ми
Опалу јабуку.
Не нуди
Кост оглодану.
Обе ће ми у грлу запети.

Подај ми јабуку
Браницу,
Да је миришем,
И бедра бујна
Да зањишем.

Мишко Плочић, Треботин

ВОЛЕЛА ЈЕ

Живела је на крају села
У маленој кући жуте боје
Звала ме је мали меда
А ја њу лане моје...

Волела је да боса трчи по ливади
И да мирише цвеће
Волела је рану зору
И волела је пролеће...

Волела је зором да гледа кроз прозоре
И лагане шетње поред реке
Волела је да ме држи за руку
И волела је романтичне песме неке...

Волела је да носи хаљинице кратке
И црвени шеширџић на глави
Хтела је да се сви у граду окрену за њом
И да мене љубоморним прави...

Волела је пуно да се смеје
И много волела да плеше
Кад стави своје руке око мога врата
Мени увек најслађе беше...

Кад су њени одлазили у други град
Рекла ми је писаћу ти и ти мени пиши
Дуго смо стајали загрљени
И дуго смо се љубили на киши...

И дуго смо писали једно другом
Дуго смо писали обоје
Ал свуда је ваљда тако
Ваљда је време учинило своје...

Она је волела и кишу
Ма она је волела све
А ја кишу одавно не волим
Јер падала је на мом растанку од ње...

Живела је на крају села
У маленој кући жуте боје
Звала ме је мали меда
А ја њу лане моје.

АКО ОДЕШ

Ако одеш не враћај се више
Нек остане само прича о нама
Ал ако ја будем остао сам
Знај и ти ћеш остати сама...

Ако одеш заборави на све
Заборави на љубав и срећу
И немој никад да помислиш на мене
И ја на тебе нећу...

Ако одеш не зови ме више
И немој никад да ме се сећаш
Ако одеш заборави на мене
Мораш то да ми обећаш...

Ако одеш иди са осмехом
Не желим да те са сузама памтим
Ако ми икада у снове дођеш
Желим да те насмејану упамтим.

НИЈЕ ДА НЕ ВОЛИМ

Није да не волим да се љубим
И да се заљубим
Ал још нисам нашао ону праву
Због које бих изгубио главу...

Није да не волим додире и загрљаје
И све чари што љубав даје
Али праве нема на видику
Не могу да нађем прилику...

А, волео бих и ја да имам драгу
Лепу, слатку, симпатични и благу
Да ме, док шетамо, држи под руку
А моја рука да је на њеном струку...

Да ме слатко, заљубљено гледа
Да ме другим девојкама не да
Да другарицама каже ово је момак мој
Ах, како бих то волео, јој...

Волео бих да има осмех благи
Да ме њиме гледа и говори драги
Волео бих и ја, али праве нема
Надам се да ми је судбина спрема.

Александар Драндаревић, Сингер

ПС.

Реко сам јој курво, рекла ми је гаде
растасмо се бесни часа другог
дани иду и месеци лете
А МИ НЕ МОЖЕМО ЈЕДНО БЕЗ ДРУГОГ...

::::

РЕКОХ ТИ ОПРОСТИ И ЗБОГОМ.
ЈЕР ДАЉЕ МОРАМ НАСТАВИТИ САМ
И ЗНАЈ, НЕ ПОНОСИМ СЕ СОБОМ.
-АЛ' ЈЕДИНО ТАКО ЖИВЕТИ ЗНАМ!

ДА КАЖЕМ И ЈА

Рибар...

Среле су се очи једног зимског дана
Разгоре се жеља, па сети се Жана
Неспутано узлетесмо до небеских висина
Ти, ја, ноћ, снегом окована планина

::::

::::

И опет њега молим за неку њу и опет
пишем о..... Ево једног сегмента
најтазије, данашње....

Раздвојени путеи, чежња све већа
Набујала река у корито леже
Загрљаји нови, пролеће све креће
Изроди љубав и живот нас веже.

И МОЛИ ТЕ САДА
ТВОЈ ПОКОРНИ СЛУГА,
НЕ БАЦАЈ НА МЕНЕ
ДРВЉЕ НИ КАМЕЊЕ,
У СРЦУ МОМЕ
НИКАД ВИШЕ ДРУГА,
САМО МИ ЈЕ ОНА
ЖИВОТ И ЗНАМЕЊЕ...

Из различитог света, нарави ни сличне
Суровост живота брише слике идиличне
О истини једној на овоме свету
У колоплет само младу врбу плету.

А.Д. -СИНГЕР-

Ја ваљао нисам ни сад ни пре тебе
По речима твојим ничег нисам вредан
А године ми многе да се сада мењам
Окруњено време а живот је један.

Радила је оно што ваљало није
Скривала ме од света као да сам губав
Окретала главу и ћутала мудро
У глувоћи ноћи тражила ми љубав.

::::

КАД СТИХОМ УЋУТИМ,
ТАД НАЈЛАКШЕ ЈЕ РЕЋИ
-ЗНАМ ДА ЈЕ ДОБРОТА,
ШТО ЧОВЕКА КРАСИ
ЗБОГ ЛУДОСТИ СВОЈЕ,
ПЉУВО САМ ПО СРЕЋИ
-ОПРОСТИ МИ БОЖЕ,
И ДУШУ МИ СПАСИ ...

Скупише се греси на плећима мојим
Старости, самоће нимало се не бојим
А исповест ову нек туђ стих пресече
Ово записа Ганић, и истину рече:

МОЖДА МОЈА КРВ У АЛКОХОЛУ ПЛИВА
А ГРЕХ КОЛИ НОСИМ И У СНУ МЕ ЖУЉА
САМО И ТИ ПРИЗНАЈ КОЛИКО СИ КРИВА
ШТО ПРЕ ТЕБЕ ПЕСНИК САД КОЦКАР И ХУЉА

2. децембар. 2013 године, Ћуприја

:::::

СМЕЈЕШ СЕ У ЛИЦЕ
И БЕЗ ТРУНКЕ СРАМА
И ПРИЗНАТИ НЕЋЕШ
ИСТИНУ О НАМА
ДОК ЖИВЕСМО САМО
У ЛАЖИ И ОБМАНАМА
СВАКОГА ТРЕНУТКА
КАД СИ БИЛА САМА

А УКРАДЕ МИ СРЦЕ
И ОТЕ МИ ДУШУ
САД ТУГУЈЕМ ЗА СРЕЋОМ,
ЖИВОТОМ ШТО МИ УЗЕ
У САМОЋИ ДОК ОД
ЉУДИ СЕ СКРИВАМ
СРЕЋУ НЕК ТИ СПЕРУ
МОЈЕ ГОРКЕ СУЗЕ...

А.Д. -СИНГЕР-
ЋУПРИЈА 12.12.2013

ШТА МИ СЕ ТО ДЕСИ, ОСЕТИО НИСАМ
МА ОТЕРА МИ МОЗАК ТИ У ДРУГУ СТРАНУ
ПА САД ХОДИМ КАО ХИПНОТИСАН
И ОБОЖАВАМ ЖЕНО СВАКУ ТВОЈУ МАНУ...

Сингер-Ћуприја
19.6.2014

Једнога ћу дана и ја, као вечни Ракић,
одвојити само оне драге мени,
опоре и тешке, стихове да трају...
Упућене њеном величанству ЖЕНИ.

*Ево и један стих јер сам дочекао нову
годину читајући великана... Ајд па у
здравље...*

Сингер

НЕ ЖАЛ ТЕ МЕ ПЕСМЕ
ЈЕР ТУГА ЋЕ ПРОЋИ
КАО ШТО ЋЕ ДАНИ
ОДМЕНИТИ НОЋИ
НЕК ЈЕ САМО СРЕЋНА
СВЕ ДА ЈОЈ СЕ ЗЛАТИ
ВЕЧНО ДА ЈОЈ ПЕВАМ
НЕЋЕ ДА СЕ ВРАТИ...

КАДА ОДЕМ

Кад се спусти тама на борове гране
А месец пође низ путању своју
Мене тада више неће бити,
Ко тужни, уплакани бићете на броју.

Гледаћу вас можда, са висина плавих,
Слушаћу о мени да лежете лепо,
Иако сви знате баш истину праву:
-ИЗДРЖАО НИЈЕ, ВОЛЕО ЈЕ СЛЕПО.

У том смртном часу не жалите мене
Јер ни ја за вама заплакати нећу,
Свећама воштаним осветлите путе
Да и тамо нађем неку нову срећу.

Кад спустите капак вечне куће моје,
Пођите лагано за мислима својим,
И поруке се моје присетите тада:
-Ваших речи више се не бојим.

Није ми сад жао што вам ово пишем,
Истину ћу рећи макар и кроз слова
За животом овим ја жалити нећу
Мене тамо чека нека љубав нова.

А.Д. -СИНГЕР- време је

Сети се по некад,
док те други љуби
У тишини тајне,
шапни моје име
Проклетник сам кога,
твоја љубав уби,
Не даде ми лета,
све су само зиме.

А.Д.С.

Владо Спироски, Јагодина

КЉУЧ ЉУБАВИ

Ове ноћи
тражим усне, додир,
пољубац.
Оловка је мој друг,
папир сведок, срце ратник,
а мозак судија.
Поломићу све катанце и
решетке,
прегазићу реке и планине
- ја те волим.
Одуваћу снегове и
отворити путеве,
- ја долазим.
Све сам понео,
искреност, верност, љубав,
само, да ли је кључ љубави
прави?

ВИНО

Кажу
у вину је истина.
Блејим у ову чашу,
гутам ово вино,
- истине нема.
Смеје се ово вино,
црно и опоро,
ја га гутам и гутам,
нема ни тебе, ни истине.
И опет, вирим у дно чаше,
она се лелуја, дуплира, измиче,
али нема истине.
Јој што боли глава.

МОЛИМ СЕ ЗА ЉУДЕ (ДОБА КОРОНЕ)

Молим Тебе Боже,
пошаљи нам анђела наде,
анђела спаса.
Опрости нам похлепу, себичност и
незаситост...
Исцели наше умове,
стави иза решетака нашу глупост.
Молим Те,
охрабри сва отворена уста,
дечија, старачка, жута,
бела, црна.
Пошаљи нам мач здравља,
охрабри беле, плаве - све мантиле,
молим Те, дај нам Сунца.

КУБА

Куба - уздах, не отпевана песма, сан.
Помеша ми времена, упали ми тело,
разгали ми душу.
Мирис љубави узбурка ми крв,
удишем смиреност, упијам лакоћу.
Куба, узбурка ми главу;
поново се преиспитујем
шта нам то фали?
Купио бих ову љубав,
ову смиреност и лакоћу,
украо бих сналажљивост,
песму, осмех.
То се не купује,
не краде, не добија.
То се живи.

ШТА ЈЕ ЉУБАВ

Љубав је
талас који милује обалу,
ветар који уљуљује душу,
зрак сунца који лепрша.
Љубав је и
страст, нада и жеља,
кап која окрепљује, нектар.
Зар није љубав и
дечије руке око врата,
куцине окице, репић,
умазана дечија гуза,
и упишане панталонице.
Љубав је ту –
пружи руку.

ТЕ ТВОЈЕ ОЧИ

Те твоје очи,
скривене, далеке и
туђе.
Искра су и тврђава.
Лептир су у мојим маштама,
жеља, неостварени сан.
Те твоје очи,
чисте и топле,
жељне, лепе.
Поветарац су који милује,
талас који дражи,
шапат који успављује,
зрак који буди.
Те твоје очи,
лепе, чедне и
далеке.

Уз вино,
волим те,
Уз музику
волим те.
Уз самоћу
те сакам.

Дигосмо руке,
отворисмо књиге,
од поцепаних страница
правимо возове и
ширимо грање.
Од отпалог лишћа
градимо мостове.
Гледамо а жмуримо-
венац
над отвореним вратима

ЖЕЛИМ ЉУБАВ

И пијем,
и пишем,
и волим.
И ређам реченице,
дрхтим,
отварам и затварам душу.
Волим.
Папири се ређају, цепају и
сређују.
Мислима истражујем, путујем,
летим и роним,
делим наду, пољупце,
- ове ноћи тражим тебе.
Волим.
Желим усне, додир, лепршање косе.
Желим љубав, баш љубав.

ИСТИНА

Док вино дрема у чаши
ја пишем ово теби
ниси ти мени ни швалерка, нити
љубавница,
ни жена, ни девојка.
Ти си истина.
Желео сам да загрлим све људе
као дете мајку,
хтео сам да се људи ухвате за руке
као дете мајку за сукњу.
Ма стварно сам хтео
да поведем бујицу, искру
и ватру.
Да ли године налегле,
лудост испарила, храброст
одлепршала...
Ја не поведох.

Из биографије: Владо Спирски је рођен 1960 године у Охриду, где је завршио основну школу и Гимназију, а Медицински факултет, специјализацију и субспецијализацију у Београду, Живи у Јагодини и ради као специјалиста оториноларингологије и субспецијалиста аудиологије у Општој болници у Јагодини. Од ране младости пише поезију. Члан је књижевног клуба „Ђура Јакшић“ - Јагодина, Књижевне заједнице Југославије, СКОР-а и Удржења књижевника Србије.

Јелена Вељковић, Ниш

ТВОЈЕ ИМЕ

Ја сам твоје име
шаптала
као тек изроњену шкољку
као њен бисер
држала међу зубима
када је требало пливати
Ја сам смејала твоје очи
и када је другима
осмех био само грч
Ја сам твој лик
навлачила на себе
као вечерњу хаљину
као штит
Ја сам твоје речи
таласала као море
и црпла неизмерну снагу
Ја сам твоје име
изговарала као молитву
када су звездана сазвежђа
остала укљештена
између дана и ноћи

И када је небо постало туђе
ја сам твоје име
носила као стег
и доцртавала наше симболе

27.11.2019.

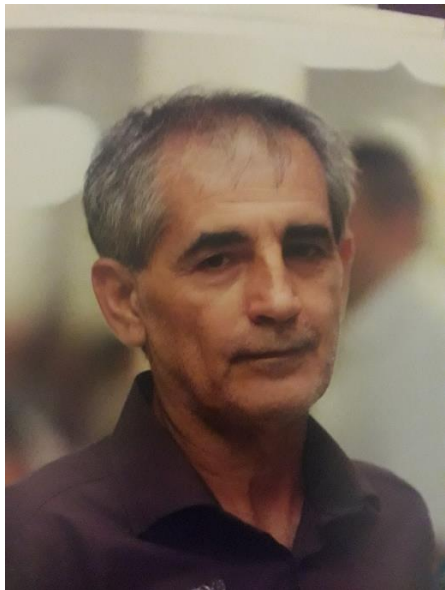
СВЕТЛОСНИ ПРИТИСАК

Ти мени остајеш
једини
као незавршена
бајка пред спавање
као прекинута дечија игра
као стални бол
као жеља за хоризонтом
као нечујни врисак
Ти си сунчева светлост
у мом поларном дану
ритам срца
у мојој поларној ноћи

Кад кише сперу
све атмосферске
телесне
духовне
нечистоће
и кад их мраз изваја
у гротескне фигуре
немоћне да ми науде-
остаће само
твој глас
и његов вишеструки одјек
у леденој галерији

Кад нестану сва сунца
кад гравитација
престане да нас храни
кад се звездана прашина
распе по космичкој хладноћи
као бесмислени сан-
остаће само твоја љубав
тиха и упорна
непрестана
као светлосни притисак
по јединици површине
крила лептира

04.09.2019.

Душан Комазец, Станишић

НЕЧУЈ

Бруји тишина, умукле речи,
а ја к'о слепац обневидио,
растачем тугу док болно јечи
чемер у душу који се свио.

Убог је поглед, на лицу боре
траг блуда чије вечите пратње
рад' тебе беху пијане зоре
које догнаше немир и патње.

Пристижу снови бројни и пусти,
у глави кошмар, мисли се роје.
Бежим, ал' залуд, са неба густе
облаци тугом стално ме доје.

Тад хитам недраг себи и роду
који ме прокле вечитом клетвом
у далек нечуј где ту слободу
сматраћу својом најбољом жетвом.

Снег веје, ледне пристижу зиме.
Душа би хтела варљиве очи,
усне би хтеле најлепше име.
Клецава нога неће да крочи.

ПУТ

Мајка га зове, он само један
дечак у игри ком нестa жара,
Не би да крене сам, неизгледан,
стазама којим тишина хара.

Уплашен ћути, душа му бона
плови по мору немилих слутњи.
Не зна да л' тамо чека га она
или хорови бескрајних ћутњи.

Чезња скривена што неми чиста
у оку видно престалог сјаја
опет би хтела да заблиста,
ал' је прекрили вео очаја.

Мајка га зове, он само један
убоги старац ком' време суди.
Пут пред њим бедан и неизгледан.
У оку вечност, тишина руди.

ОБЛАК

Пристигло време летње, жање се жито зрело.
Смркнуто небо прети, па јуре хитри ати
да пре олује силне у једва видно село
пренесу муку тврду, пшенице родне влати.

Спутани коњи њиште, галопирају, сркћу,
јер их невреме слама, прах испрекрива тамом,
па се од страха стрешћу и као врбе дрхћу
када из облака их муња заслепи пламом.

Последњи трептај дана у сутону се губи.
Невреме слама крошњу столетног храста моћног.
Небо прилази земљи и хоће да је љуби
дахом искомске снаге, јауком ветра моћног.

У соби свећу пали старица смерна, бона.
Плаче, Богу се моли да прође пошаст худа.
Јецају заједно са њом оближње цркве звона
док прашина и туга шире се бескрајем, свуда.

Чемерна од живота што јој уреза боре,
јер свака брига других била је туга њена.
Смерна у патњи својој гледа свеће што горе
и гасну као живот и ружна успомена.

Шкрипе точкови колски, ветар урла све јаче.
Косци стигоше кући, класје у сеник мећу.
Једино шаров стари крај врата цвили, плаче.
У собу пуну туге анђели бели слећу.

Поворка мала креће, опет јецају звона
док посустали ветар прашину пољем носи.
Чамови сандук даде мир што пожели она.
Једино облак бели поче сузе да роси.

Живота Трифуновић, Кобиље

ОДЛАЗАК У ТУЋИНУ

Ја остављам своје село,
стару мајку, оца, фамилију...
Новац треба, туђина ме мами,
низ лице ми горке сузе лију.

Цвили кулов привезан на ланцу,
по дворишту усахнула трава.
Из тора ме посматрају овце,
док из штале тужно риче крава.

Широм су ми отворене капије,
ја полазим ал' ми се не иде.
Опроштај је и болан и тежак,
по дворишту неће да ме виде.

Окрећем се према своме дому,
да још једном видим своје уплакане.
Јер већ сутра далеко ћу бити,
тај тренутак у сећању нек остане.

Док кроз село ја пролазим,
машу ми руком и ја узвратим.
Време ће поприлично проћи,
док се овим путем опет вратим.

А како ће мени тамо бити?
То само моја душа ће да зна.
Сваким даном зној ћу проливати,
а ноћима ја бићу без сна.

Завичај и родно село,
успомена је и болна и тешка.
Морао сам ја отићи, а видећу,
да ли је добро или била грешка...

ЈЕДНА ТАЈНА РЕКЕ

Осећам мирис шарених ливада,
расцветаних трешања, гора изнад села.
Док стада оваца пасу на пропланку,
ја осећам мирис твога тела.

Чује се свуда цвркулт птица,
песма ратара са оближњих њива.
Жубори речица што тече у близини,
са собом носи и многе тајне скрива.

Над реком се надвила велика врба.
у њеном хладу нас је двоје.
Милујемо се и слушамо откуцаје срца,
ја њено, а она моје.

Трепери вода и светлуца на сунцу,
у обалу ударају таласи мали.
Време пролаз, а ми загрљени,
па тако срећни смо и заспали.

Буди нас грактање врана,
хор жаба што неуморно крекећу.
Крећемо заједно мојој кући,
битно је, данас сам нашао срећу.

НИЈЕ ОВО ПУТ ДО РАЈА

Срели смо се једне суморне ноћи,
лепе снове си ми тада помрсила.
И да се пробудим ниси дозволила,
скоро до зоре мени си мучила.

Године ти нисам могао проценити,
твој лик се из часа у час мењао.
И док сам лежао у болничкој постељи,
на неки начин сам ово доживео, сањао.

Из ока ти севали пламичци ватре,
нокти криви, оштри, коса расчешљана.
На једном рамену ти слепи мишеви,
а на другом гракће црна врана.

Измаглице густе, хладне, плаве...
Као копрена између нас пролазе.
Руке ми одузете, ноге претешке,
а по телу, као, неке наказе газе.

Гушим се, мучим, тонем у понор,
никада му и нигде нема краја.
Закачићем о стене, грање, трње...
И схватам, није ово пут до раја.

Готов сам, помислих. Ово је крај!
Тргох се бунован и на кревет седох.
Вода цури низ лице, леђа, тешко мени.
Повратих се мало, ставих топломер...
Температура је прошла 39 степени.

28. 4.2020.

Милорад Шуковић, Аранђеловац

ЛЕПТИРИ ПЕВАЈУ КАО ПТИЦЕ

Пред мојом кућом птице певају,
тужно, на жици.
У још један рат
одлазе војници.

Музика у врту, одлази неко драг,
Отварам врата птици,
слеће на кућни праг.

Свет је постао лакши за сузу неку,
Полети птицо с` прага
неком другом човеку.

Не опраштај се никад
приликом одласка,
Живот је тежак птицо
нек` су ти крила лака!

Желим ти мирно небо,
моја птицо црна,
Ветрове тихе, облаке меке,
без пушчаних зрна.

Пред мојом кућом цвркућу птићи
нејаких крила.
Песма лептира.
Одлазе војници
до још једног мира.

ДЕЧАК, ЛОПТЕ И НАСТАВНИК ПУКИ

У буковичкој школи
истиче се један дечак Коста.
Непримерено, неумесно и
понекад безобразно,
подстичући друге да то исто чине.

Шта све нису радили,
пажљиво, са поштовањем,
сећајући се добро
да су и сами били деца,
да га учине примерним,
да из њега извуку

оно што је најбоље,
како не би био невоспитан,
карикатура самога себе.

Прекоре је лако подносио
јер је осећао да би га радије хвалили.

Казне нису вределе
јер су касно стизале.
Тек пошто је лоше поступио.

Али једног дана ушао је у зборницу,
без куцања и поздрава.

Прст је уперио ка ормару
знајући да су у њему лопте.
Зар ти, опет?! повикали су.

И потом заћутали.

Само је наставник Пуки
устао, отворио ормар
и тихо рекао: "Видиш да нема лопти!

Дао бих ја теби лопту.

Али нема баш ниједне!"

Дечак се извинуо, помисливши
како неће и не може
овако, а ни онако.

Никада више.

Изашао је, осећајући тежину
искреног прекора у ушима
као горчину доброг лека
у устима.

После је било лепо и лако
радити са њим,
допуштајући да понеки пут
и погреша.

Јер деца и сатови
се не смеју
непрестано навијати.
Ваља их пустити.
Нека иду.

СЛИКА У ПРОЗОРУ

По једној причи
Из северног Баната
Наставник ликовне културе
Учећи децу у Радојеву,
старој Кларији,
Свакоме дарује цртеж или слику.

Поклон којем се не гледа у очи

Захвалан што ће чувати
Док не избледе
Међу одбаченим књигама
Под прашином
Међу рамовима, на зидовима.

Одакле сам поклон гледа у очи

Беше се већ уморио
Од помисли
Да је то што чини
Узалуд.
Троши и расипа.

Док једног дана
Неко дете
Крупних, сјајних очију
Не рече
Да га је поздравио његов отац

Ми немамо телевизор
Струју су нам
Давно искључили
Па чим смркне
Упалимо свећу.
Тако је синоћ
Пламен свеће
Обасјао Ваш цртеж
На прозору без завеса.
Дуго смо гледали
Коње који јуре, њивама
И крошње багрема
Сенке и ваздух који трепери
„Баш лепо црта твој наставник!
Захвали се и кажи
Да сам га поздравио!“
Рекао је мој отац
И дунуо у пламен
„Доста је горело.
Сутра ћемо опет гледати“

У МЕНИ

Има те у мени,
под кожом ми дишеш,
растеш из дубина

Има те у мени,
иза сваке речи
твоја је тишина

Не види те нико,
али ипак слутим,
ту си, у близини

Не чује те нико
јер си само моја
песма у тишини

Има те у мени,
на сваком почетку
и пре сваког краја

Ти се увек враћаш,
јер одлазиш
као пролеће од маја

Има те у мени,
пратиш ме и чекаш
с` далеког пута

Ја се само питам
има ли и мене
испод твог капута

Мирослава Смиљанић, Град Сталаћ

ВИОЛИНА

Нема више виолине
у кафани да засвира.
Нема више старих боема,
да оне песме старе
к'о некада да запевају.
Како се времена мењају
све људи мање пара имају,
посао немају.

Све мање људи кафане посећују.

Нема више старог циге,
да засвира виолину.
На увце песму да запева
„Мој Драгане што те нема“,
„Где си Драги ове ноћи,
обећао си да ћеш доћи“.

Ја млада седим сама,
лијем сузе у самоћи.

Друштво ми прави једна маца мала
и она је са мном плакала
и виолина засвирала.

ТВОЈА МЕ СЕНКА ПРАТИ

Твоја ме сенка у стопу прати.
Волео ме искрено човек,
отишао на пут без повратка
и не може никада да се више врати.

А моја душа вечно ће
за њим да пати.
Док ову песму пишем
сузе ми саме теку.
Низ лице ја их бришем.
Из срца туга, сећање на њега.

Док сунце греје, док ветар веје
и када се пева, пије и весели
свуда је његова сенка.

Око мене, у стопу
ме прати.

Живот са њиме,
Не може да се врати.

НОЋ С ТОБОМ

Ноћас сам са тобом
мој капетане била
и страствену љубав водила.
У сну сам те доживела
колико сам те волела.

Само ја и море знамо,
и тајну, заклели се да не одамо.

Сећам се тренутка
са тобомведеног
када си за кормилом био
и брод возио.

Ја сам била поред тебе.
Увече на броду, у ресторану
на вечери била.

Певали смо, играли, плесали
и тренутке за памћење
у дубини душе урезали.
Ти си обучен у морнарско,
бело одело.

Шапку на глави,
на сакоу звездице,
сијају као сунце.

Каква је лепота био Боже,
ниједна дама на броду
одолети га не може.
Ја сам имала црвену хаљину,
црвене лаковане ципеле.

Сваки морнар је
гледао у мене.
Као лутку ме за појас држао
у висину ме дизао.
Осећала сам да си ме
искрено волео.
Те дане сам најлепше
у животу на мору,
на броду са њим провела.
И нисам заборавила.

Гордана Марковић, Ђуприја

УМЕСТО ЖЕЉЕ

Нисам мермер,
ни камен
да ме у њима тражиш
и горким речима клешеш.
Прах сам,
са Животом од Творца удахнутим
и свака моја честица
животе нове ствара.
Трубе Јерихона
не могу ми више ништа.
За поклонима,
којима се тројанци радоваху...
- не хајем.
Љубав је моје сопство
и космичка правда.
Љубави дела
признајем само
и Светлост што осветљава
Живота Пут.

ПОСЛЕДЊА ИГРА ЛЕПТИРА

У мојим песмама
уточиште је твоје једино и ти то знаш.
Не завараваш себе,
јер знаш да по некада
прихватиш само природе зов
и кажеш јој да је "...до облака волиш",
а фали ти наше ходање по води,
лутање космосом нашег ума,
скакутања од планете до планете
ти као Бели Маги и ја као Бели Патуљак
...са тужном ружом... без трња...

Сећаш се моје црвене, балске хаљине,
ципелица са штиклом,
светлости велеграда,
мог плеса на степеништу уз музику
која је допирала однекуд,
када је циганка пружила ружу
"лепој госпођи... видите господине како
лепе и миле очи има..."
и ти јој пружио новчић,
који нисмо убацили у Фонтану жеља...
Тог јутра мирисало ти свеже обријано
лице... и знао си да волим баш тада да
протрљам свој образ о твој...
и ниси ми га сачувао тог дана...
добрио си белег ...
а са белегом више није моје...
И зато оно није био "Плес на киши"
била је последња игра лептира...
нисам хтела патетику...
Чувала сам сваки трен који беше леп да
их прљаве кише улицама не развуку...
Држали смо се за руке те вечери и сукоб
личности разноликих у теби дамарима је
пулсирао и знала сам да је крај, ти то не
видиш и мислиш да си опет мрље сакрио
и победио, за мене је само Љубав
победник, зар си заборавио?
Ходала је за нама босонога, од стихова
који су ми се тада рађали бацала сам јој
кришом по неки да сачини обућу,
да јој стопала не крваре.
Смејала сам се, а болело је,
причала досетке, а болело је,
ходала ивичњак и држала те за руку и
била шипарица...
И Да! Ја умем да губим...
И Да! Могу много да волим... и трпим бол
И Да! Када пружам не жалим,
када остављам не жалим...
Провукох ти прсте кроз косу
и остаде ми је црни траг испод ноктију...
а то са црвеном хаљином,
ни са мном не иде...
и тај црни траг ме опомиње...
И сада немаш ме...
И сада немам те...
И тужно је када љубав умре,
боли много и постаје празно
а још страшније је када ништа не боли
...а чује се одјек...
који траје и траје...
Зато сам бацила црвену хаљину
и обукла ону од лишћа јесењег...
Можда у пролеће озеленим!

ОАЗА

Пронађи ме крај неког кладенца, уморну и прашњаву од пустињског песка, усана испуцалих од суше и зуба заривених у месо, очију мутних од гледања у даљину и тражења оазе, косе побелеле од губитака и пешчаних олуја.

Можда нећу имати снаге да се умијем, длановима воду по лицу да разлијем...

Сети се, извор сам била и водопад и река и твојом се звала и питала "...у дланове би ли ме узео, жедан мене да л' би ме попио?"

Узми воду у дланове, умиј ме... из дланова твојих напој ме...

Ко зна јеси ли мој жубор икада чуо! Моју свежину ниси осетио, ни дах ми упио.

Потражи ме, крај неког кладенца где те нико сем мене не очекује и нико не зна да сам тамо на крај света тражећи те отишла, када сам престала да се надам обичном сусрету и почела да верујем у чуда.

Тело ми није исто, ни коса, ни кожа, душа ми је узрасла, очи имају сјај најсветлије звезде, глас се сједињује са звуковима ноћи и грли све путнике који су кренули да траже алхемију љубави.

Мирно спавају, мој глас их смирује, верују јер ја верујем.

Камен сам желела да постанем, када се умориш, да се на мене ослониш...

Камен крај извора нађи, под главу ми стави, лакше ћу моћи да те гледам...

Чула сам да ме тражиш, заборавио си да мене можеш наћи на путевима којима се ређе иде, да су избори загонетке живота, често без путоказа, али једна олуја мења пејзаж и увек је нов изазов.

Предуго сам те чекала и тражила, надајући се да си "... ту негде..."

Тамо ни трава више не ниче... Зато пустињом ходам и тражим те.

Кажу, долази период киша, онда пустиња озелени, процвета.

Стићи ћеш тада, ако будеш оно што мислим да јеси.

Пронађи ме крај кладенца у оази где је моје последње уточиште, а ја ћу чекајући те веровати фатаморганама.

Весна Михајловић, Шанац

РУШКА

Жики није добро,
завезао главу,
напио се јуче
кад иш'о на славу.

И то само зато
јер му било жао
што је своју краву
јесенас продао.

Није хтела Живка
више да је музе,
а штета је велика,
мале паре узе.

Кад се тога сетио
почео да пије,
и утеху наш'о
у чаши ракије.

“Ти час нађеш разлог” -
кори њега Живка,
“а за сваку муку
лек за тебе шљивка.

А волиш и лозу,
дуњу или крушку,
па тек тад се сетиш
за кравицу Рушку”.

“Немој тако, жено,
није мени лако,
ја сам нашу Рушку
баш волео јако.

Срце ми се цепа
када се ње сетим,
зато ми дај пиво
да се ја окрепим.”

УЗ ПЕСМУ РУШКА

Сестрић мог супруга живи и ради у Шкотској. Тамо је завршио докторске студије и запослио се у научно-истраживачком центру у Глазгову. Једног дана, крајем јануара, од њега ми стиже мејл:

„Драга Весна,

сваког 25. јануара овде се прославља вече једног од најпознатијих шкотских песника Роберта Бернса и у то име спрема се традиционална шкотска храна и читају се његове песме.

Е па, ми смо одлучили да читамо песме из својих крајева и тако, док су остали рецитовали песме познатих француских, италијанских и кинеских песника, ја сам одлучио да читам шаначке .

Да знаш да је твоја песма „Рушка” веома лепо прихваћена и да смо се сви смејали.”

И ја почех да се смејем. Сама. И сетих се одмах оца Ивана и његових речи да су моје песме о Живки и Жики смешне, али да немају никакву поуку. Вероватно је он у праву, али и без поуке оде моја песма чак у Шкотску.

Жика и Живка из малог села крај Мораве одоше у Европу.

Срећко Алексић, Београд

ОБМАНА

Ратујеш сам
са непознатим;
силама и вирусима цветова.

По пољу испрекидана
линија живота и речи,
што доносе обману љубави.

У нашим венама капи
славе крв винограда-
шапутање зрна у пољу.

Наговештај тренем затрепери
као влат покошене ливаде.
У невреме дочеках живот.

Рекох ти да сам
од камена саздан;
Ни људи ;
Ни Богови, ни време -
не могу ми ништа !

Обманух те Госпо
трава сам -
а дани моју су цветови ливада.

У невреме дочеках: Љубав.
У цвету кога волим.
Да живети се може
Од раздаљине Сунца...

ШЕТЊА КРОЗ ВЕЧЕРЊИ ГРАД

Хладноћа стиже као Метеор.
Термометри љубави.
Оловно небо гризе за уши.
Заљубљеност пада на длан.
Погледи вечерњих сусрета
доносе романтичну Нову годину.
Ставих мисао да проветрим песму.

Гледам твој одлазак у црвеној хаљини;
Потез привидне даме и лакованих сандала
На платну времена изгубљен сјај звезда,
На лицу ружичаст кармин и лажан осмех;
Грех њене мајке у ћутању кроз нову песму.

Погледах се у зачараном огледалу.
Сломио бих срце још овај пут,
Када бих га дао лажним сусретима.
Сећање дозрева час, заљубљеност
пада на длан, мрске и одвратне сујете.
Оним истим ћутањем, када љубав затаји-
а људи се довољно не познају ?

У једној обичној Новогодишњој ноћи-
окићеним пољупцима viseћих леденица;
шетњом кроз град да проветрим главу,
кораком слепог путника, у зачараној песми.

НАИСКАП ВИНА

Зрно милости клизи у чаши
рујног вина Рубинове зоре;
наискапом свануће нектар-
као кап милости Божије воље.

У вину је истина, то од давнина кажу;
када испијају горчину снажну-
наздрављамо за Сина- наследника,
у здравље и весељу берићетне године.

Божији слуга домаћин родне земље
у бачвама чува тајну црног вина;
подрумско светло освежава мирисе,
што се црвене венци у чокоту рубина.

Све те ствари распознаје свети Трифун
освештане лозе руком духовног вође,
да зри грожђе и поља винове лозе-
наискапом вина у кристалне чаше.

Под зором среће свануће праскозорје
громогласне речи молитве у свом лику
свака домаћинска кућа и манастир лечи,
црним стоно вином уз знак Божије воље.

Зорица Матицки, Трстеник

СУСПРЕТ

Корачам улицом дугом,
крај озеленелих кестена,
миришу ноћне фрајле,
у крошњама хтења.

Хтедох да завири
у дну твоје душе,
твоје анђеоске очи,
у трен мисли руше.

Угледах те корачаш,
очи ти пуне сјаја,
у њима угледах сутон,
одлазећег маја.

Знам да је твој осмех,
украден из душе твоје,
лажну ми наду даје,
пожелех нека траје.

Да на починак одем,
у сенци мога хтења,
да осетим мирис фрајле
чар и уличних кестења

БАГРЕМ И РУЖА

Украси пролеће, природу и свет,
мирисом занесен и багремов цвет,
лепотица ружа лепше замирише,
ко младост људска, која живот пише.

Лепотом је ружа ,освојила свет,
сластима се хвали багремов цвет.
Девојка и младић као багрем и ружа,
љубав и лепоту једно другом пружа .

Осете у младости благодатну сласт,
обоје су трновити, боре се за власт.
Бодљама се својим
свако од њих брани,
ал' дечицу мора неко да нахрани.

Чудноват је живот, као латице меке,
младост нам пролети, остају семенке.
Трновитој ружи, задиви се свако,
багрему белом пчелица, за кратко.

КУД СЕ ВИЈЕ ВИДЕЛО

Куд се вије грана од багрема
бодљикава бодљице не крије ,
куд се вије западњачка сена
крај Дечана тамом покривена.

Багрем сеје а храстове крчи
у корену црв га подкопава
не презају на светиње моје
тугом тужи моја крсна слава.

Видовдан ми ускоро долази
манастири песму да му поје
погазише светиње и части
све зграбише као да је своје.

О'ј видело ,видом се окити
зар то туђин светињу ми штити.
Зар су часне те њихове очи
зар не може Србин ту да крочи.

Оливера Цветић, Трстеник

ТВОЈЕ ОЧИ

Твоје очи зелено зраче
дубином бистре Мораче,
бојом олистале Зете
зеница жеље плете.

Пространством поглед лута,
око у оку плута,
Ибар све немире слива
у Мораву што дозива.

Моје око вазда чека
таласе драгих река,
да зелено обоје
све неспокоје.

ОН

Он је моја стега
и август од снега,
сан и јава збега,
ал` ништа без њега.

Срећа богомдана,
награда и мана,
плавет јоргована,
радост прошлих дана.

Он је капља вина,
мирис белог крина,
брод и олупина
с дна морских дубина.

Он је блискост свезана
и даљина незнана,
мој корак до бездана
и мој лет ка звездама.

БРОД СВЕТЛОСТИ

Утробом реке плови брод
низ сунчани небески свод,
Морава кике расплиће,
лепота изнова свиће.

На броду светлост бескрајна,
шапутава, игра тајна
у неброј боја од сна,
то уметност љубав тка.

Ко пригрли овај брод
небески ће таћи свод,
запловиће реком снова
на крилима изазова.

Хеј, сликари и вајари,
песници и музичари,
пловите до циља свог,
нек вас увек чува Бог!

МОЈА МАЈКА

Осмех моје мајке
на крин мирише,
раскриљен загрљај
неспокоје брише.

Смерне очи горе
молитве скривају,
очевог знамења
калем заливају.

Смирење јој светли,
осветљава снагу,
корачам у Христу
по њеноме трагу.

ИСПОВЕСТ

Шкрињу мисли отварам
снохватом нижем ненизано,
прегачу прошлог развезујем,
ништа не оста неказано.

Као шапат суза клизи
док себи исказано причам,
са лика ти благодатног
опроштај, Госпoде, читам.

Срећко Симић, Врбовац - Витина

ПОРУКА ЉЕВИШКЕ РАБУ БОЖЈЕМ СЕБРУ

Опет сам сама
И по ко зна који пут ме жагор
У веселу одору не облачи

Па када свиће
И кад се смрачи
Кад под небом усни свако биће
Ја пробудим лета и пролећа
И пронађем славне Немањиће
Да у самоћи оживимо столећа
Све краљеве свете,
Милутина неимара
Великог Душана и кнеза Лазара
Да слаavimo Свето Светосавље
Од Дунава па до Хиландара

Зато залутали ил` намерни човече
Рабу божји
Себру
Када ти душа посрне
Или те радост понесе
Нека ти пламен православља не утрне
Нека те мисао чиста вазнесе
Као што се ја у столећа из пепела
подизах
И када ми крст ломише
Олтар похараше, светитеље блатом
прекрише
Тада корење жилих у тврдо тло
Да се одупрем ветру,
да ме не опустоши зло

Зато залутали ил` намерни човече
Рабу божји Себру
Када крочиш у моје скуте
Покрени лепет голукова на мом крсту

Пробуди зрак сунца заспао на лику свеца
И не жури
Прекрсти се,
Зажмури
У дамаре чућеш јек громава
И покличе славних витезова
Тад ћеш знати да ти има лека
Да ти племе није кратког века

Зато залутали ил` намерни човече
Рабу божји
Себру
Устани над огњиштем својим, угашеним
Не јадикуј
Зло не слуги
Јер када крај Бистрице ћутим
Тад најјаче зборим
А када се у пепео рушим
Тад највише творим

ОДБРАНА НЕОДБРАЊИВОГ

Где год да станем, куд год да кренем
Све је крхко и рањиво
И све ми стидљиво говори
Да браним неодбрањиво

Нико да се из ружног сна пробуди
Јутро је све мање раздањиво
А ја се и усну не дам
И браним неодбрањиво

Још ме понекад у ведро јутро
Развесели око сањиво
А дан ми поруке са неба шаље
Да браним неодбрањиво

Иако разум срце да одустане саветује
И са њим се слаже све живо
Ни на шта ја не пристајем иако знам
Да браним неодбрањиво

Неко бездушно и вражје време
Забада очњаке у још здраво ткиво
А ја се у ропцу батргам
И браним неодбрањиво

Узалуд чекам топли зрак сунца
У погледу хладном небо је сиво
Па у срцу искру живота палим
Да одбраним неодбрањиво

Милан Марковић Лака, Крушевац

КОЊУШЕВАЦ У СРЦУ

Коњушевац је село насељено
ево сада опет расељено
расељене српске породице
а остале у коров равнице.

О Коњушевцу све ћу овде рећи
и не желим баш ништа избећи
све ћу тачно овде говорити
сву истину, ништа нећу крити.

Све ћу тачно ја овде да кажем
свој завичај- не желим да лажем,
све ћу рећи што сам запамтио
О Коњушевцу где сам се родио.

Описаћу моје родно село
ког се сећам радо и весело
мога села близу Подујева
у коме се увек гласно пева.

Певају се песме од старина
слушати их баш је права милина,
Подујево на Малом Косову
од давнина њега тако зову.

Са истока Преполац граница
што одваја Косово – Топлица
од Преполца јужно Преветица
према југу Шарбан, Орлане и Лужане.

Лаб је река из мог родног краја
родно место са садашњим се спаја
доноси ми мирис Завичаја
из Коњушевца у Крушевац се спаја.

ЛАБ

Лаб протиче поред мога села,
а природа то корито хтела
бистре воде и без загађења
описаћу његова знамења.

Лаб је река само са три слова
а потиче са Малог Косова,
баш са Малог Косова доспева
са општине лепог Подујева.

То подручје баш на пола дели
обе стране приближној парцели,
Извориште село Беласица
испод врела лепа воденица.

Од извора према југу тече
Подујево по среди сече,
сви потоци са обадве стране
водотоци Лабу чине гране.

У корито Лаба надолазе,
у велико Косово одлазе,
Лаб се улива у реку Ситницу
и одлази у Косовску Митровицу.

Ситница се у Ибар улива,
Лапска река тако даље плива,
тако река из мог Подујева
кружно тече до града Краљева.

Код Краљева Ибар се завршава,
њега прима Западна Морава,
Лаб, Ситница, Ибар и Морава
водотоци од више састава.

Од Краљева Западна наставља
код Сталаћа са Јужном саставља,
те две реке теку заједно право и
формирају Велику Мораву.

Надица Илић, Београд

МОЈ РОЂЕНДАН

Данас ми је 72.рођендан,
корона вирус ме затворио,
претећи ми zarazом,
пакосно загосподарио.

Храбро у дому,
прелиштавам успомене,
уз рођенданске честитке,
сина из даљине.

Срећна сам мати,
погледом га пратим,
желећи му сва добра,
на овој Планети.

ЗОВЕ МЕ СЕСТРА

Зове ме сестра једина,
која има пуно година,
тужним гласом ми саопштава,
да је ногу и руку сломила.

Сејо драга
Је ли та рука којом си тужбу писала?
Је ли та нога којом си у Суд крочила?

Сестри си пуно зла нанела,
да се и данас није опоравила!

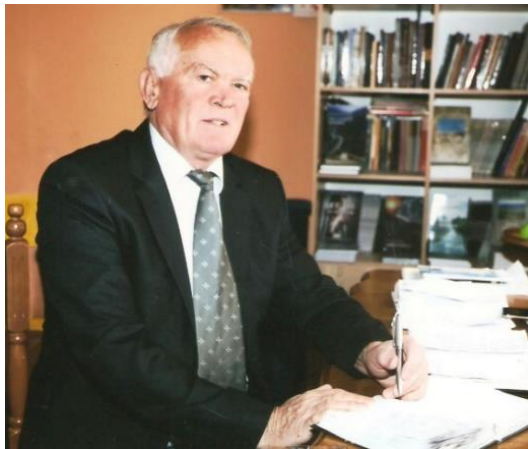
Сејо драга
Кажеш да старачке године живиш у
самоћи,
без икога игде од помоћи,
сваким даном све болеснија,
и у срцу неутешнија.

Сејо драга
Од похлепности помутила си ум,
окупила браћу и кренули у зулум,
против сестре која вам се у злу увек
нашла,
уништили сте је само зато што се у
животу снашла.

Сејо драга
Да су родитељи знали,
какво су семе посејали,
своје постојање би сатрли,
у заборав уписали.

Сејо драга
Судбин час се не може избећи,
зло се злим награђује,
Свевишњи о свему одлучује.

Сејо драга
Умољавам те да ми ране не отвараш,
будиш ми сећања покопана у срцу,
сетне туге да ми ствараш,
постојање твоје у кланцу.

Драгомир Секулић, Лепосавић

ЗЕМЉО МИЛА

У свитање децембарског дана
сан прекину, чула се галама
док ја схвати да сам у болници
на џамију певају шеици.

Поче небо помало да плави
тад размисли ја у својој глави
да л` Србија ово мајка мила
или странци или нека сила.

Суза мени у оку се јави
и Србина ја брата зажали
што он мора да сноси тегобе
и да трпи зулуме и злобе.

Многи плачу кад тај глас чују
и својима мртвим поручују:
- Благо вама ви сте на огњишта
ми одосмо, остадосмо без ништа.

Да понесмо макар груду земље
да је гледа наше поколење
и имамо у нешто заклетву
остависмо нашу земљу лепу.

Онај пева горе на висину
и пробија јутарњу тишину,
глас се шири кроз цело Косово
да л` Србија видиш мајко ово.

Док он пева наши људи плачу
и помињу ту страдалу браћу,
што се не знам где им је гробница,
а њихова озарена лица.

Сад си чула моја земљо мила
каква нам је косовска идила,
неки плачу, а неки се смеју
тешко нама у овакву земљу.

КОРОНА

Корона је болест тешка,
зато треба да се пази
послушајте ви лекаре
није добро да се мази.

Болест тешка тихо хара
од поздрава до поздрава,
што је некад поздрав био
ко га не би прихватио.

Али зато треба време
да корона леђа окрене,
схватате ли све од реда
да корона сваког вреба.

Седи кући програм гледај
и корони ти се не дај,
пери руке, пери лице,
сипај мало ракијице.

Стари људи не излазе
да корона нема шансе.
Пазите се срећни људи
да се ова напаст уби.

А лекари неимари
саветују добре ствари,
сви поштујте добро време
док се болест не окрене.

Поред лекара и сестрице
забринуто њихово лице,
желели би да помогну
да савладају ову злобу.

Ми морамо слушат` владу
савет њену да нам дају,
поштовати сада мере
биће време за весеље.

Браћо моја сви од реда
корона нам у леђа гледа.
Много беше теже преко Албаније
па стиглоше борци до Србије.

О СИЛО, СИЛО

Удари сила са неба и мора,
па зар тако стварно мора?
Зашто тучете моју браћу
они немају ракете, топ ни праћку.

Па зар мора мост на пола
чују се јауци и много бола,
да ли су деца неком крива

О сило, сило, имате `ли децу,
баците тамо једну ракету
много је тешко кад мајка кука,
тад би схватили каква је мука.

Зашто у воз, шта вам он ради,
изгинуше људи недужни, млади.
Комади тела свуда лете,
станите мало проклете ракете!

Оде девојка ни дужна, ни крива,
тек што је у живот закорачила,
оде младост, нестаде дете,
осташе бројеви, књиге започете.

Фабрике наше, пруге, мостови
морате сили бити покорни,
нико нас не пита колико то кошта,
станите јунаци било је доста!

ОЈ, КОСОВО ГРУДО МОЈА

Ој, Косово грудо моја
у теби сам од повоја,
растао сам и учио
радовао се и љубио.

У младости тешки дани
треба хлебом да се храни,
хвала оцу, хвала мајци
што радише ко јунаци.

Чекали смо боље време
и учили школске теме,
на Косову увек мука
још од турског хаџилука.

Па и сада тешко време
на леђима увек бремене!
Кад се вече приближава
и кад треба да се спава
обузму те црни мисли
док се зора не приближи.

Много наших је страдало
исто тако и нестало,
па и даље теку сузе
за нестале наше душе.

Нема правде на видiku
само тужно гледаш слику
и надаш се неком дану,
боље вести да освану.

Да бар знају за гробницу,
за страдалу своју децу
у туги би лакше било
где нестале тело мило.

нико нас не пита, ви сте сила!
Нестадоше куће, штале,
отимају и имање
не смеш своме дому доћи
ни по дану, ни по ноћи.

Како неком да докажеш
ту истину да не лажеш,
неки неће ни да чују
још нам тужно поручују.

Да будемо само добри
пут ће ићи ка Европи,
да дигнемо своје руке
и од земље и од куће.

Неће моћи то баш тако
да се узме туђе лако,
да л` се боје они Бога
стиће клетва њиховог рода.

Преорана гробља јече
од зулума и несреће
ко је јунак то да оре
српске кости им говоре.

Неће јести кору хлеба
неће живет како треба
стиће њега тешке муке
доживеће он јауке.

Манастири, цркве наше
што их неки разараше,
што рушише и палише
и што душу огрешише.

Њих ће стићи страшна клетва
празна биће им колевка,
проливане наше сузе
обузеће њихове душе.

Жута кућа табу тема
још истине за њу нема
па ће стићи једног дана
та истина оплакана.

Ми чекамо боље време
да нормално живот крене
да нормално деца расту
и чекају с југа ласту.

Еј, велике светске силе
помозите људе чиле
да остану на огњишта
не тражи вам нико ништа.

Драгош Павић, Велико Градиште

ПУСТИ МЕ ДА БОРАВИМ У ТВОЈИМ ОЧИМА

Загледао сам се у светлост
и његово трајање.
Помислих да могу до тебе
низ зрак у свитање
као трак сунца кроз пору што јури
и мени се у твој загрљај жури.

А када сунце избистри пецаљку
кроз прозор јутарњег плама,
нека се усели у зенице
наших окатих враголана
што кликћу под стрехом од уранка.

Тада се може видети твоја
устрептала блештава панорама
у којој сјајно небо израња из
поднебља
и вихорно, неумрло,
величајно одзвања.

Твоја узбуђења обасипају
ме радостима
јер дубоко сежу у свесност изгубљену
и моје молбе не уважава.
Ништа се не оспорава
када се љубав омађијана
у свим недогледима поравнава
на сваки зов приче
коме ће бити даровано
твоје благородно озрачје.

ВАСИОНСКИ ГЕТО

Ко се то пење на твоје Олимпе,
да ли и тамо богови живе,
прате ли тебе врховног бога,
осмишљавају ли твоје идеје,
оплођавају ли људске везе
или са прекором множе грехове.

Да ли је вековни њихов кредо
да човек буде и јарац и коњ,
космос је духова препун
па умножени јашу комарце људе
немоћне и злехуде.

Отерај злотворе пакла
јер ти се власт и моћ измакла
што нама људима казује
да се на небу и даље ратује,
треба том јаду стати на пут,
докле на човека бити љут.

Милиони година због неког злочина
што Ева и Адам учинише
кад кобну јабуку окусише.
То је само ђаволов плод
зато смо гурнути у вечни неспокој

Укини васионски гето
јер човек у њему не постоји
и узалуд милионе година броји.
Не зна да нађе себи пута,
знамо за безброј твојих порука.

Нећемо да се рвемо са твојом вером,
бићемо одани твоји верници,
на твоје путу врли ратници,
али нас не води у људски тор
јер само тако бићеш добротвор.

**Драган Величковић, Велика Сејаница
– Грделица**

ЕВО МЕНЕ

Ево мене
дошао сам по сопственом трагу
Да оплевим перунике
и збуним тишину
Од сећања могу тешко
Груди да оболе
Све што имам зарасло ми
У кори тополе
До амбара
преко траве газио сам стазу
Једва сам у трулом лишћу
пронашао име
Од папрати још образи
Црвене и бриде
Пробао сам да оживим
Ал видим не иде
Вришти туга
ко из гнезда отроване птице
Ноћ је хтела
да утисне заборав на длан
Збуњене и уплашене
Тумарају сене
У ноздрве чај од липе
Накваси ми сан
А ја лајем с керовима
иза задњих кућа
И режим на густу маглу
јединим ми родом
Као путник намерник на
Сопственом прагу
Самог себе дочекујем
шећером и водом

БЕЛИ ДАН

У ком делу на реверу
да окачим бели цвет
и у мени знаном смеру кружим
као сунцокрет
ал' не могу
ноћ је мрачна одузета
ко нетачна
преклињем је ал' не вреди
не буди се само бледи

Хајде дане, пропалице,
да нам сунце види лице
дај, отвори лепе очи,
што си таква изелице
скини дрље бели дане,
пробуди се и не жмури
мисли су ми изгужване,
сркни кафу и пожури

Уштини се и не зевај,
познајем те ко злу пару
и без тебе и са тобом
подстанар сам подстанару
крени, стара спавалице,
тресни о под потпетице
па загреби старим жаром
калдрмом и тротоаром

Барем трепни нема смисла,
лупи шаком звезде гаси
орошена твоја коса
још се цеди на тераси
покриј месец свануло је,
нек' зора од среће штуцне
пробуди се и умукни
ил' ме прати или цркни

Јасмина Теа, Лесковац

У МИРИСУ ОРХИДЕЈЕ

Мирис орхидеја опија ме
Спаковаћу све бриге
Коферчић туге отпловиће
Океаном златног сјаја
залазећег сунца.

Вољеног дозвољау
У ритму срца заплесаћу
По осећају душе која воли
По такту љубави вечне
Која зна и те како да боли.

Запленићу очима звезде
радосне, срећне, божанствене
Од срца запеваћу
За усамљену душу лек ћу наћи
У својој женствености засијаћу.
Преплављеном чежњом поћи ћу.

Први корак биће мој
Знам, неће моћи одолети.
Пољубац медени твој.
Нежношћу обојићу месец
Док све цвета и опија
Неодољивим мирисом орхидеја.

КОЛЕВКА МОЈЕ МАЈКЕ

У даљини преко речице
пут борова до пречице,
види се прамен дима,
до бакине кућице грмови
зрих, дивљих купина.
У кући је огњиште,
вериге и катао,
на зиду је лејка
и стара,
чађава петролејка.
У црепуљи погача румени,
бака седи на трножац дрвени.

Ватрене искре лете,
кајмаком коленице пуни,
то воли свако дете.
Ливадског меда врчве су пуне,
у беговским домовима
некад се сладиле кадуне,
а прича се вековима.
крај прозора бака седа,
слике деце и унучића гледа,
у чемерној самоћи
у души гаји наду,
чезне кад падну ноћи,
они су у далеком граду.
Прадедовско огњиште свето,
у свету нема драже место.
Богатство је показати сину мом,
топли срдачни дом
и некада знане лелејке,
колевку моје драге мајке.

ИСУСЕ, ЈА МОРАМ УСТАТИ!

Хеј самоћо!
Па, ти си незвана дошла,
лебдећи на крилима ветра,
бол ми у венама ткаш.
Студен ми се увукла под кожу,
да ли то знаш?
А толико је било љубави и среће,
зашто је то морало
да се деси баш?
Вео самотне туге
покри ми лице,
док неми јецај добује
грудима мојим,
пара их на ситне комаде
у неспокоју душа самује.

Да ли је то била љубав?
У трену једном дотаћи звезде,
а већ у другом
наћи се на дну.
Сама, к'о птица без гнезда,
без крила да полетим.
Љубави из душе се сетих,
смрти у очи погледах,
болна на колена падох,
борећи се за ваздух.

О, Исусе, анђеле чувару мој!
Морам устати, морам!
Али како, мајко моја, мила,
кад терет љубави безнадежне
пао ми на главу, душу, плећа?
Зар није превелика цена
спознаја да душу нема?
ИСУСЕ, ЈА МОРАМ УСТАТИ!

Злата Цветковић, Лесковац

ИГРА ЛЕПТИРА

Ако ти шапнем најнежније речи
узвраћаш нежно песмом,
јер уткан си у музику и речи.
А ја као бреза треперава
волим твоје приче и бајке.

Ако ти кажем да смо отишли далеко,
да ли ћеш веровати у моје речи,
да ли ће те болети моје риме,
хоћеш ли видети блиставост росног
јутра у мојим очима,
магличавост мојих мисли на увиру.

Ако нам ветар, највећа луталица,
помути срећу, што на игру лептира
личи, ко ће после тебе
да приземи разлетеле снове,
умири немире и зароби душу?
Ко ће после тебе умети и разумети
како да ме од себе спаси
и онда кад не желим бити спашена?
Још једно сањиво вече
прошарано топлим дахом дана,
обећава спокојан одлазак
у још једну чаробну ноћ.
И док свици пале фењере и
ватра љубави тиња у нама,
на јастуку боје пурпура,
заостали снови јучерашњег дана,
а свеже јутро,
окупано бисерним капима наде.

Ако си Ти и надаље
у тим данима
онда они имају смисла.
Ако уништиш игру лептира,
и дозовеш капи кише
ко ће речима још неисказаним
да о теби песме пише?

НЕКА ДРУГА ЈА

Осамим се па ме нема,
јер тако хоћу,
И слушам шта душа шапуће,
док грлим самоћу.
Ако ме данас сретнете,
нећете ме препознати,
то нисам ја.
Узалуд ћете куцати на врата моје
душе,
само се скривам огрнута њоме.
Усамљени сам путник кроз алеју
снова
где погледом душе, само љубав
тражим.
Данас сам само једна изгубљена
душа!
Моје је име непреболна Туга,
а мој немир, само драгом Богу знан.
Замандалићу капије свога бића,
окове тешке ставићу на себе.
Огрнућу се пластом
неприступачности,
аскетом ћу се назвати и тумарати
беспућима,
налик на лелујаву сенку.
И док ми се успут деца буду ругала
и бацала каменице на ме,
бићу срећна.
Безболнији су и искренији сви
њихови ударци
од оних, света одраслих.
Нека бар скончам од искрених руку.
Тад мене крај неће болети,
к'о сто ме животна агонија,
крваво мучи и боли.

**Жаклина Марковић Митић -
Велика Грабовница - Швајцарска**

НИЧИЈА

Кажите му да ме нема више,
негде сам, где је сунце далеко и сиво.
Између врелог лета и хладне зиме
љубав према њему је остала,
супротно од пута где ме срце води
сам кренула.

Тамо, где кајање месец засени,
а ноћ од звезда сија јаче,
далеко од погледа
што милује празнину,
тамо сам, где због издаје небо плаче.

Ни његова, ни своја... Тако ничија,
у свом изгнанству из љубави живим.
Јер кад истина се на пола прећути,
распукну се снови, надања и хтења,
садашњост због прошлости
сузу пусти,
а будућност би јуче и данас, да мења.

Са пуним џеповима празних обећања,
у друштву погрешних
очекивања лутам.
Под окриљем ноћи устајем и падам,
тражим воз, коме заборав
последња је станица,
и парче неба на коме,
између истине и лажи
јасна је граница.

Кажите му да ме нема више!

ПОЖУРИМ, ПОСРНЕМ...

Свима прећутим, да слабост
на њега ми је јача страна.
Често ми чежња
дата обећања превари,
и мисли моје његовим додиром обоји.

Пожурим, посрнем,
о пожуду се саплетем.
Сакријем од воље невољу,
и као по обичају изаберам
од две лоше одлуке, гору.

Љубав ми разум спута,
жеља дивља и смела,
дату реч прогута.
И кренем, њему у загрљај пожурим,
да не видим да газим по свом поносу
на једно око зажмурим.

НЕ УМЕМ

Нисам ти ја за то:
Да смејем се док ме лажу,
слушам изговоре глупе,
да ме стављају у калупе.
Бели дан ми у сиво боје
они који и сами не знају ко су,
да ми живот по својој мери кроје.

Стрпљења за такве сам имала,
али нећу више,
доста ми је егоманијака,
можда и превише.

Не умам ја то:
Да потврдно климам главом
кад тако не мислим...
Ма нисам ти ја за овај свет,
кад мало боље размислим.

Горица Додеровић, Лесковац

КРВ У ПЕСМИ

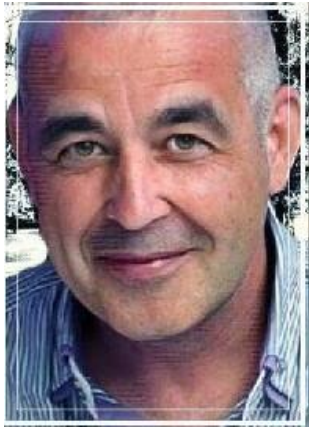
Разболех се од звука
раштимованог клавира
и мерим корацима
напуштене пруге
хуктим као локомотива
чекам да видим две дуге.
У старим крпама лутам
бескрајно гладна
не кривим ни време ни дане
али се надам када све ово стане
ожиљци на срцу да не постану ране.
Узалуд певам глумим људима
и кријем очи да не виде умрли сан
све што је црно бојим бојом неба
празне ми руке
меке ко лан.
Разболех се од звука
раштимованог клавира
некад заћутим ни слово не кажем
распалим ватру уплашим димњак
шаљем димне сигнале
по правилима васпитана да никад не
лажем.
Задремам некад крај огњишта.
Када ме виде снену питају.
Шта ти је ?
Ја кажем ништа.
Свет се разболео а ја не могу да га
излечим.
Пуштам крв у песму
да ја оздравим.

АМОР ДЕЛИРИЈА

А волела сам
није да нисам
босонога у цветној хаљини
да ходам по жици
носећи сликарско платно
да упије боју неба.
Спајала неспојиво
мешала светлост и мрак
да насликам сутон.
Одвезивала се и расла
сазревала полако к'о воће.
Црвеним очима
померала планине.
Минуте претварала у године
да улепшам свет.
И ћутала...
Са дијагнозом
Амор делирија
посрнух у поезију.
А волела сам
није да нисам.

БЕЛА КОШУЉА

Нисам вам тражила ништа
а нудили сте
није да нисте.
Белу кошуљу са дугим рукавима
ону што се копча позади.
Гајих цвеће
а терасте ме да клешем споменике.
Речима тровасте крв
а ја вам сликах небо и траву.
Бојисте ме у сиво
а ја црвени мак ставих на усне.
Исекосте бор и отерасте птице
а ја мрвице бацах да их дозовем.
Просусте ме ко песак испред прага.
У огледалу видех папирне очи.
И одох...
Тихо...
У кочији без звука.
Продадох прстен без сјаја
на пијаци старих ствари.
Купих дрво дрена да направим фрулу.
Зар је грех певати ?
У хаљини од љубичица
сликам пролеће
и к'о балерина тражим тачку ослонца.

**Зоран Јовановић,
Лесковац**

МУКА

Голему си имам муку
притиснула са све стране
у груди ме еве стиска
ћу дочекам ли да сване.

Дал ће с'мне ново јутро
кој од нас ће се пробуди
јебем ли га кое овој
може човек да полуди.

Телевизор исту причу
у круг врти и збуњује
седи дом бре и мируј си
с'м на живи па свањује.

Неко зло се узвртело
поганија, пропас прави
кој не седи и мирује
и у затвор час заглави.

По цел свет се људи кријев
из авлије не излазив
носив маске, рукавице
рекли ги тако се пазив.

Неки други па казујев
сас корону плашив људи
неје страшно - кобајаги
а мож се и праив луди.

Коме човек да верује
кој га све не закецује
кој га лаже кој га трује
које ли га умирује.

Голему си имам муку
еве, с очи, све колутам.
кој направи у свет срање
мајке му га изнабутам.

ОЋЕ МЕ ЖЕНИВ

Да ме женив моји се решили
у сокаци има сви да зађев
цело село има да обрнев
мирацику добру да ми нађев.

Да је фина, мајку да ми слуша
с главу клима да гу вика мамо
мираз јектер уз њума да иде
а ми мене само да гим дамо.

да је вредна,
татка да ми гледа
руку цуне, да га вика тата
уз њу трактор, ако мож да иде
нек је ружна - ал да је богата!

Да се с мушки неје вуцарала
не дај боже, да навучем глобу
на никога да неје давала
уз мираз још и спаваћу собу.

У кућу да буде домаћица
пере, пегла, да спрема у кујну
уз трактор да иде косачица
а ја оћу бар у груди бујну!

Нашли ми и наводоцију
по три села около ме фали
за кошуљу и златно дукаче
таквога ме ни ми несмо знали.

убав, вредан,
не коцка, не пије
по кафане не уме да троши
певаљке у скут
несу ми седеле
тој ме лајев,
вика, људи лоши.

С пола село због мен заратили
ицепише два пара обућу
не нађоше, што су намислили
мирацику из богату кућу.

Још ми тражив,
све ги нешто фали
свака с ману,
кад се пресабраше
Бира бирка ћоравога Мирка
ја нежењен све се поудаше!

САМО ЈА

За женидбу,
моји све спремили
да ко момак
више не осванем
и девојку нашли
место мене
само ја још
треба да пристанем.

Нашли снајку,
из богату кућу
што погачу
носи преко 'леба
Татко оће, мајка
с главу клима
само још ја
да се сложим треба.

Татко њојан
мираз уз њу дава
не мож више
да не спије ноћу
рипав момци преко
прозор стално
Само још ја,
треба да гу оћу.

Мајка си гу
на све стране фали
везе, хекла,
и судови мије
мушка рука
још не гу је такла
само ја још сас њу
да преспијем.

Моји оћев,
она се сложила
њојни нећев срећу
да ни кварив
заједничко весеље
се спрема
само мене јоште
да преварив.

Сви ме дворив,
молив, наговарав,
све ме титрав,
око мене шенив
време ми је,
ћу престарим викав
Само ја још
нећу да се женим.

Градимиr Карајовић, Крушевац

ЉУБАВ ЈЕ КАО РУЖА

Куда иду старе љубави
кад срце више не воли
зашто у неком пале плам
а други негде сузе
лије сам

Куд иду дивна пролећа
оде срећа највећа
кад двоје срећних
странци постају
и неку нову срећу чекају

Љубав је као ружа
из срећних вртова
љубави мирис пружа
кад споји срца два

Љубав је као ружа
што никад не вене
ако и вене
остају успомене

Ако сам драга грешио
јер сам те увек љубио
јер лажна љубав
дуго не траје
човек погреша
па се каје

И мени поглед застане
кад неку жену
лепу угледам
да сви смо људи
ипак добро знам
да теби драга
вечно припадам

ЗАГРЛИ МЕ ЈАЧЕ

Када не знам куда поћи
а чудна ме сета прати
знам да свету могу рећи
увек ћеш ме саслушати

Када дођу дани груби
и док љубиш моје лице
ја сам човек сасвим други

Загрли ме јаче загрли
нека се небо сруши
пољупци ће рећи
шта нам је на души

Звезде су са нама љубави
што пале сјајне зраке
још једном приђи ближе
и загрли ме јаче

ТИ СИ МЕНИ СВЕ

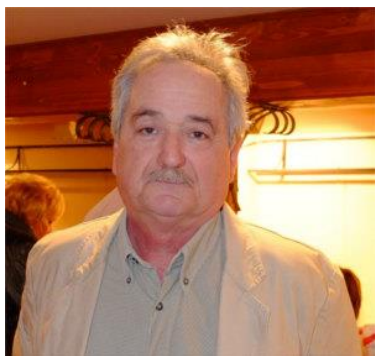
Ти си сунце што ме греје
нежан ветар што ме њише
вино што се једном пије
песма што се једном пише

Ти си небо што се плави
када сунце путе губи
срећа што се једном јави
жена што се једном љуби

Ти си свеже јутро
испуњеном песмом славуја
цветна нота која траје
ти си вода чудне снаге
што ме увек носи даље

Ти си радост мога ока
моја звезда златног сјаја
ти си прича мог живота
без почетка и без краја

Потражи ме у песми
потржи ме у теби
када једном одеш
и будеш и будеш сама
да снивамо о љубави и срећи
и данима пред нама

**Живојин Манојловић,
Крушевац**

ОСЕЋАМО

Опијен вином твог
извора
Уснама
Руменог нектара сласти
страсти
Сваки дамар
У мени трепери
Не гасном ватром
Топлине твојих очију
Расплињујем машту
Огледам звезде у њима
А речи
Љубав
Волим те
Неизговорене
Одзвањају
Непрекидним ехом
Мрсећи твоју косу
Понекад
Лепо их је чути
Годе
Знамо их
Осећамо
Осећамо
Покретом прста са
бурмом
Једним забацајем косе
Ходом
Јутарњом кафом
Мази
Уснулим уздахом
Мирисном ружом у вази.

КАД ПРИЖЕЖИ У АМБАР БЕЖИ

Препекла дзвезда
Све се
Подуспари
Улегнем у бачваре
Пуну с стари ствари
У њу ладнооооо
На плућа дуватиш
Одма код улаза
За кожуче се латиш
У лево ћоше корпе
Од прућа плетене
Пуне компирем и лукем
Ладавина
Не мож да свене
Бачве растове
Домаћински буриће
Плетени балони
У њи разно пиће
На мотке уз таван
Милина
Вешалице и
Сланина
Споља кафена
Унутра бела
У устима се топи
Добро је сазрела
У качице сирине
Три месеца врело
Заливено пресолцем
У близине трножац
И од даске столац
Дал није повукло
Да се проба мора
А коца га има
Онда на клупе
Од толико посла
Ред је сат одмора
За мен се не бојте
Радојка је бачве
Све запечатила
Тек ће се отворе
Кад се свадба
Буде правила
(((Ал буренце с комињакем
Није опазила)))

С ЊОМ

Утањам у међу
Раскошних груди
Кидам црни грудњак
Љубим једну па другу
Малинасто руменило
луди...
Њене груди...
Прсти клизе
Зноје се
Подрхтавају у грчу
облине бедара
Где је траг
чипкастог веша
Остао на њима.
Мушкост
Бутине чврсте
Пролаз до страсти
Набујали сокове сласти
Уздаси
Неприметно
орошена кожа
Капи пожуде
Спајају до врхунца
Обострану жељу.
Коса просута
по јастуку,
Грудима
Замршена прстима
Екстаза.
Клонемо у загрљај.

Дејан Петровић Кенац, Крушевац

КАД ДУША ПЛАЧЕ

Не могу да гледам док те други љуби
Док узима све оно што беше моје
И док ме туга слама и гуши
Чежњом те проклињем једино моје.

У глави безброј слика са тобом
И неки дани срећни а наши
И док ме туга слама и мучи
Празан сам човек што би да љуби.

Љубав је тешка кад неког губиш
Кад ти се сруши живот у трену
И када оде од тебе неко
Ког силно волиш ког срећан љубиш.

Разум ми ништа више не вреди
Кад срце тугу свило под скуте
И кад су очи мутне од суза
Не плаче човек то душа плаче.

СА ТОБОМ У МЕНИ ЖИВИМ

Сви путеви моји воде ка теби
Кад сване јутро, прође дан,
Дође вече а звездано небо обасја
Скривену стазу по којој
шетасмо давно.

Негде у својим мислима корачам
Руку под руку са женом
Беспрекорног сјаја,
Изгубљен у њеној лепоти
живех тренутак
Између среће и очаја.

Нема нас више ни тебе, ни мене,
Живи смо, негде смо се изгубили
У некој даљини, у лошим људима
У времену што руши све пред собом.

И знај где год да будеш
бићу са тобом,
Ниси из мене отишла, твој сјај
И даље сија као звезда водиља моја
Негде на небу
тражим лепоту која је отишла.

Све су ми ноћи једнаке и тамне
У нади живим тренутке давне
И проклињем јутра што тако свићу
Нисам те заборавио
са тобом у мени остарићу.

ИЗМЕЂУ ЈАВЕ И СНА

О теби не знам ама баш ништа
И нисам неки чаробњак ни пророк
Ал кад те видим сав заблистам
Највећи сад си мој грех и порок.

И не знам шта ме ка теби вуче
Ал дуго траје а жеља већа
И док те гледам ја сам ко камен
Привидно хладан и пуно срећан.

Негде у себи тренутак тражим
Да могу рећи све што бих хтео
Ал ипак усне остану неме
Постајеш полако мог бића део.

И зато бежим од тебе дуго
Јер ниси сама нисам ни ја
Тренутак сневам ко да је јава
Жеља ме вуче а разум не да.

У смирај ноћи кад све утихне
Уђеш полако у снове моје
Шапатом нежно проговориш
Љуби ме сада једино моје.

А руке дрхте ко да су криве
Као да их разум на зло тера
И никако сада жељу да смире
У сновима бар да им се предаш.

Не желим ништа а све бих сада
И разум само заблуду ствара
Тренутак један ја бих желео
Тебе на јави и део сна.

Ратко Тодосијевић Баћо, Крушевац

ОДЛАЗАК

Не треба ми сажаљење лажно,
нити Ваше, нити било чије.
Не ружите своја лица,
без спокоја празне душе,
у незнању удаљења од свих зала,
што налећу одасвуда.
Ех, да је живот сат на зиду,
који куца успомене из младости,
а казаљке брате,
у времена кад исписивасмо,
урезујући у кору дрвета,
срце, стрелице, имена...
Није болело урезивање,
болело је нарастање.
Ћутим, ћутим да убијем тишину ноћи,
тренутак кад уписан је наш код.
Ех, кад би знала, а знам да знаш,
ти мапо бескрајно плава,
путањом судбине наше исцртана...
Шапни ми, молим те, сад.
Која пречица води,
корак мој до скривеног
откуцаја срца,
који је једнак откуцају срца мог.
Одлазак.

НЕСТАЛА СЕЋАЊА

Твоје речи мени недостају,
поглед наду тражи. Твоје очи...
Сам са собом
често разговарам.
Сам са собом,
без тебе у ноћи.
Нестала сећања...

ПРОЋЕ ЖИВОТ

Предвечерје уморног живота,
сутон маглу на душу привија.
За ким вапи срце у грудима?
Не зна живот, а то не знам ни ја.

Прође живот, прође младост пуста,
с ветровима године ношене.
Сећања су почела да бледе
и наде су с тугом покошене.

Пусте речи у магли нестају.
Остадоше избледеле слике,
кад се петли огласе у зору,
плаветнило прекрије видике.

Усахле су године радости.
Празне стоје у кафани чаше.
Река среће ноћас је далеко,
успомене једино осташе.

ИДИЛА МОРАВСКА

Ти свемоћна,
јака и горда,
а ја пред тобом сићушан.
А не знаш ти,
како је беспомоћан бити,
док у твојим таласима,
моје успомене отичу,
праћене месечевим ликом
и нашом сликом.
А глуво је уво од незвука,
од неречи.

И нема друге победе,
осим ове,
која чека да је дочекамо.
Ја бих у валове твоје,
у залогај младости,
зелених врбака шум...
Ћутим да убијем мрак ноћи,
што хрли зори,
која чека,
да је дочекамо.
Идила моравска!

Мирко Стојадиновић, Макрешане

НЕБЕСКА ЉУБАВ

Да ли је даљина препрека за љубав?
Не није и нити ће бити.
Јер је љубав ваздух који дишеш.
И када је права не можеш је скрити.

Љубав је у срцу што куца у теби.
У сваком дамару што осећај буди.
У свакој капљи што нам небо даје.
Када се догоди немој да те чуди.

Осетићеш онда десила се она.
Чекаћеш тренутке да се срца споје.
Догоди се онда да ваздух што дишеш,
Обоји ту љубав у дугине боје.

И сваки ће ветар ту љубав да шири,
И сваки маслачак што по њему плута.
Љубав са даљина преносиће страсно.
Шириће је срцем, нико да је спута

УСНУЛИ СНОВИ

Да ли спаваш душо моја?
Уснулим сном заљубљене жене.
Има ли мене у сновима твојим?
Има ли места крај тебе за мене?
Плашим се душо што си ми бледа.
Дубоким сном си уснула мила.
Нек срце твоје за ме још куца.
Волим те душо ма где ми била.
Отвори очи и чуј глас мој мила.
Непрочитана писма твоја читам.
Која си срећо писала мени.
Истим жаром да ли ме волиш, себе
питам? Ако ме волиш погледај на ме.
Док ја читам писма твоја.
Што си их тако вешто крила.
Волим те душо љубави моја.
Волим те сада и увек мила.
И нећу рећи да волео сам те.
За мене ти си бисерна шкољка.
Била си, бићеш и када живим
последње сате.

НЕ КРАДИТЕ МОЈУ ДРАГУ

Молио сам млади месец да не вири кроз прозоре.
Да не слуша шта шапућем раздраганој драгој својој.
Шта год чује да не чује и да нашу тајну чува.
Наша тајна, наша срећа и да буде само моја.

Послушао млади месец па он тражи своју звезду.
Пригрлио ту што светли са најлепшим златним
сјајем.
И не вири сад кроз прозор док ја драгу своју љубим.
Пољупцима венац плетем и своје јој срце дајем.

Што порани јутро рано, да ми моју драгу буди.
На јутро се ја наљутих што је склања с мојих груди.
Свилене јој косе мрсим, разасуте свуд по мени.
И љубим јој медна уста, не дам зори да румени.

Исплео сам ја чврст венац, од љубави драгој својој.
Не љутим се ја на зору и не кунем румен њену.
Љубићу је тако снажно и чувати у свом срцу.
Нећу дати ја ни дану да ми краде драгу жену.

ЧЕКАЈУЋИ ЛЕПТИРА

Гле чудног цвета испод грма вири.
Неприметан много за погледа сетних.
Над латима цвета, лептира је много.
Ал за чудног цвета нема дана сретних.

Пожелео цветак да приметан буде.
И да неки лептир слети му на лати.
Да би благи нектар подарио њему.
У бојазни чека да то лептир схвати.

Прелеће често лептир над цветом.
Примамљив нектар њему је драг.
Изазов цвета већег га мами.
Усамљеног цветка однеће враг.

Свестан је цветак да грм му је дом.
Светлост сунца кроз грма грана,
И крила дивна лептира тог.
Чекаће цветак ноћи мрклих и светлих дана.

И неће лептир нектар да пије..
Јаловим цветом цвет ће да плоди.
Чежњом чекаће да лептир слети.
У пустој нади да се љубав роди

Богдан Јевтић, Крушевац

ЗАГРЉАЈ

Назире се пламен
ватре,
у соби благостање,
опијени љубављу
не бројимо дане.
Сваког новог јутра,
данас и сутра,
за будућа времена
уживамо у лепоти
давања.

Лепотом споја
осваја се васиона,
лети се без крила,
нежна као свила,
снажна као гром
у загрљају том.
Топимо пожаре
што у срцу горе,
стварношћу освајамо
снове.

ДВЕ РЕЧИ

Да ли љубав најављују
две чаробне речи:
"Волим те!"
У њима је снага,
уз њих светлост
се рађа.
Вредне су молитве,
дрхтања дамара,
стрпљења и чекања.
Весник су дивљења,
са којим свет се мења.
Љубав се
у снове призива,
када се јави
она се не скрива.

Верна је као сунце дану,
које просторствима
златне зраке просипа,
да се искристалише
бајковита слика.
Саме речи „волим те“
буде осећања
пуна нежности снене,
откривају тајне
истанчане и искрене.

ПЕРОМ ЗАПИСАНО

Песник је широке душе,
искрених осећања,
љубав је стална
инспирација,
о њој машта, о њој
сања.

Чека је са пуно
стрпљења,
са њом свет мења,
центар је његовог
сазвежђа,
блиста као звезда
Северњача.

Сва су годишња доба
као раскошна пролећа
у колориту прелепих
боја,
величанствена кроз
столећа.

Песникове речи, риме,
са којим он поносно
за љубав гине
део су његове суштине.

Сва осећања у срцу
уткана,
чаролијом пера
записана,
Песник поезију ствара,
светлост љубављу
осваја.

БИСЕРНЕ РОСЕ

Полетесмо до небеских висина
да распламсамо звездани сјај,
све у срцу што је мировало
у свечаном тренутку се
отворило.

Извајане усне боје пољупца
доведе до неизбежног споја,
осваја нас топла страст у
венама,
лагано подрхтавају нам тела.

На врховима прстију и
дланова
осећам лепоту која се сања,
са расплетене косе
скидам капи бисерне росе.

Млад месец, мангуп,
зрацима сребрним намигује,
бројчаник сата
с првом зором сунцу предаје.

ДАМА СА ШЕШИРОМ

Бео тен савршен,
бисерни поглед снен,
дамски шешир
за њену лепоту кројен.

Девојка великог ума
своју лепоту поносно чува.
Љупку самоувереност
скрива,
у шетњи градом ужива.

Остали модни детаљи
њеном харизмом улепшани.
Шешири различитог кроја и
боја,
уз сваки шешир хаљина
нова.

Сувише велика озбиљност
за ова времена,
свака хаљина
пада преко колена.

Као богиња чедности
брзим кораком пролази,
по облаку као да плови,
она је савршенство
вечности!

Дејан Милошевић, Крушевац

НЕМОЋ

Шетају успомене
по ходницима моје самоће
Ковитлају и распирују
осећања што сам
Лавином заборава затрпао.
Враћање у прошлост ствара осећај
Затвореног лава у кавезу.
Даброви су направили брану
Где се таложи патња.
Лава пробуђеног вулкана
ваља сва моја порицања
Сад.
Све бих да избледи
(до коначног заборава).
Замућен поглед ка небу полако
отвара видике.
Превазилазим ли то немоћ?

АКО МЕ НЕКАД ОСТАВИШ

Ако ме некад оставиш
Будем ти мрзак, срце ме неће.
Тад ћеш још више да ми значиш.
Нек ти је срећа, нек ти је пролеће.
Ја ћу можда негде у осаму,
Да тугу лечим
Сваку своју бесану ноћ
Мењам за молитву теби док клечим.
А кад ме више не буде било
Знај да ти и тад желим срећу.
Пронађи ми гроб, ти, небеска вило,
За покој, за вечност, запали свећу.
Остави прамен црне косе.
Буди док свећа догори до краја.
Ветар по гробу нек га разнесе.
То је уместо загрљаја.

СЛУТЊА

У мојој крвавој комори, стоји твој лик,
сјајнији од сребрне росе
– процвала чула руше храм,
црвене цветове из разума разносе.
Преливање чудесних боја,
необјашњивог лука,
на бескрајном хоризонту
– попут млечне магле,
опомињу на заборава, на нестанак мог
имагинарног света љубави.
Јача од страха, челична – разјарена,
необуздана и већа
од надземаљских сила,
пробија, као стрела,
моју моћ љубави – слутња.
Вечна слутња,
која лелуја као пламен свеће,
над мојим незаборавом.

ЗИДОВИ САМИЦЕ

Киша си
Из ноћног неба
Поток мутни.
Поломљене крошње младог
Тек стасалог стабла.
Успомена си оцртана
У лику старице близу скончања.
Далека васиона.
Жмурим због светлости
Нежељене.
Оста ми душа
цвет свели.
Тако сам горко платио милост
Што ми у сржи оста
Што сам до искона
У лажљиву заклетву вере имао.
Удишем мемлу
Место мириса липе.
У очима скрама.
На зиду моје самице црна сена.
Помеша се бљештава светлост и
вечни мрак.
Плаши ме Јудин свршетак.

Миломир Терзић, Крушевац

СПОЗНАЈА

Ноћас те видех
С чашом црног вина
У руци што зрачи
И схватих
Ти си оно биће
Што изнова свиће
Што мојом душом
Ведри и облачи.

СТРУНЕ

Трепере животне струне
Распете и празне
Које су то ћуди разне
Набрекле груди љубави
Испразнише
Сувопарном лажи
И веру
Као недовршену баладу
Искидаше
И лажну вечеру
И лажну наду

Па истиче
Животне капи

И сада
Сања разрада
А између цвета
И мирисних капи
Само неповрат
И рупа значи !

КРАДУ МИ СНОВЕ

Тигра ми трње
Вуче вантелесно
У души тесно

Гази ми разум
Те неразум бесни
Па су ми тесно
И кожа и тело
Видим само бело
Око мене иње
Ковитлацу неразума
И студен студи

О, Боже људи
Дани утабаним
Проћердани
Мени неразумни
Вуку у неке облике нове
Па опет
Само неразум видим
И осећам
Да краду
Краду ми снове !

САМИ

У рукама ми дрхти
Време изгубљеног времена
И лагано клизи
Ка души што чами
Као да ми каже
На пола пута:
Време је тешко
А струне нејаке
Остадосмо сами
Ти и ја.

НЕВИЂЕЊЕ

Виђење и НЕВИЂЕЊЕ
Речи и безречја
Дан по дан
Претечу и стежу.

Невиђено виђење
Поједе траг разуму
И траг неверици
Се увуче
Као ћутња и слутња !

Данијела Јевремовић, Крушевац

НИСАМ

Нисам ја оно што ти мислиш о мени
то је твоја мисао и твоја предрасуда,
твоја слика у глави,
твоја потреба и твоја утеха,
твоја жеља и твоја замисао.
То су твоја немоћ и твоје боли,
твоји неостварени снови.

Не, нисам ја оно што мислиш о мени,
не познајеш ми ране, ни радости,
ни откуцаје срца,
ни немире у рана јутра.
Не познајеш ми ни душу, ни песму,
ни један, једини стих,
ни моје жеље и наде
у румена сванућа.
Не знаш ти ни мој страх,
ни моје боје глас,
ни укус мојих усана,
ни топлину мога загрљаја.

И зато нисам ја
оно што ти мислиш о мени,
то је твоја представа о мени,
твоја илузија и фантазија,
твоја лаж и обмана,
ружна гласина и клевета,
слика у прозору у немо праскозорје.

СРЕЋА

Трагам за срећом годинама, по врлетима,
равницама и планинама, трчим, падам, па
устајем, не мирујем, негодујем.
Нестајем у трагању и надању,
непристајању и немирењу.

Додирнем је на трен руком с великом
муком, па ми одлепрша, ко лептир на
други цвет и прекине безбрижни лет.
Трудим се, усред ноћи будим, од бриге
лудим, док све око себе не слудим.

Онда ми неки глас шапну у сну
да је срећа ту крај мене, ту у срцу на дну,
кад се будим мој дах и оних које волим
благи осмех. Песма птица, ластавица,
сеница и голубица, цвет у роси и ветар у
мојој коси, дечји кораци боси
и мој пас што верност у срцу носи.
Свитање зоре и плаво море,
звук виолине и укус зреле малине.
Небо звездано и јутро чудесно,
лепоте света и смех детета,
рука у руци у мирној луци.

За срећом се не трага, она спава на
вратима кућног прага, где су лица драга,
где нас неко воли, где се срце за њих
моли. Где неко дише за нас,
Ту је срећа, у томе је спас!

ЗЕНИЦА ОД КЕСТЕНА

Носим ниску од бисера и камења,
огрлицу од дана и година, у зеници од
кестена, паперјасти облак снова.

У мојим зеницама спаваш, будиш се
и умиваш у сузи што гаси огањ у њима.
Сваку ми сузу преточиш у росу на цвету,
сваку ледену кишу у реку што тече ка мору.

И моје сузе постану со,
стопим се са таласима на пучинама.
Досликаш на трен луке и бродове,
чамце и увале, облутак претвориш у бисер
и ситан песак у златни прах.

Кад магија престане и месечина нестане
утонеш у паперјасти облак снова
у зеници од кестена.

Даница Рајковић, Крушевац

ЖЕЛЕЛА САМ ЖИВОТ

Желела сам живот без лажи и кајања,
самоћу да оставим иза себе.

Да потражим прави пут,
у радости да живим поред тебе.

Твоје очи су сијале од среће...
И ја сам понекад летела у облацима...

И увек се враћала теби,
насмејана чистог срца.
Често сам говорила себи,
да си искрен и прави.

Да си увек стао иза наше љубави
и сваку топлу реч са осмехом ми дао.

Живети без тебе као без ваздуха,
зацелио си ми ране својим погледом.

Био си светлост мога срца,
за све дане проведене са тобом.

Путеви се наши разишли,
сад сам остала сама са собом.

ОБАЛЕ НОВЕ

Издајека посматрам
плаветнило у твојим очима
и тишину како спава.

Довољан ми један трен
и у једном даху у мом телу осетим,
вечити пламен полако сагорева,
а тебе не прогања издајека.

Посматрам љубав,
срећу и радост...

Временом сам схватила,
да је то била чаролија
и лепа младост.

Можда ме ниси слушао,
или ме ниси разумео...

Вечити пламен
сагорева моје снове,
а у твојем плаветнилу,
таласи праве обале нове.

ТЕБЕ НЕМА

Са тобом сам делила
бол радост и сету
У теби је срце моје пронашло мир
Сваки је камен на своме месту

Код тебе ништа нејасно није
Кад говориш слику ствараш
Ваздух планине и падине
На мом срцу рану затвараш

Најтеже је када се човек
Нађе између разума и срца
Пут постаје предуг
Мој дах за тебе куца.

Сунце сија као пре на пашњацима
Зима се спрема

Тражим те у мислима мојим
Скрећем поглед али тебе нема

САМО СУНЦЕ ЗНА

Све што је твоје у мени живи,
кривудасти путеви и облаци сиви,
пшеница када се српом жање,
краве када пођу на орање
и кад косачи откосе праве
и твоје расцветале гране.

Волим реку и брзаке,
ливаду и шумарке,
лане у детелини када пасе
и жирове када једе прасе...

Стене обрасле маховином
и џиновске висоравни,
твоја света места
и све што те лепотом прави

Само сунце зна,
колико те волим ја.

Драган Тодосијевић, Треботин

ВИДОВДАН

О сви Српски мученици свети,
да ли се нама и Бог сада свети,
да ли се нисмо довољно молили,
или смо се од Бога одродили?

Кажите ми мученици моји,
шта над главом свих нас Срба стоји,
да ли смо се камењем на Бога бацали
или су нам путеви од себе закрчени?

Патњи овој крај се не види,
сад се и свој свога стиди.
Хоћемо ли кренути ливадама цветним,
или уским стазама трновитим?

О сви српски мученици свети,
којим ћемо путем кренути?
Историја да се не понавља,
следимо пут Светосавља.

НОЋ НАД ТРЕБОТИНОМ

Тихо се спушта
још једна ноћ
над Треботином.

Негде иза брега
појављује се месец
и изгледа уморан
од дугог пута.
Река тихо жубори
испод старог моста
који почива
под кривом врбом.

Пролазника више нема,
а по која ноћна птица,
прекида тишину у тами.

Благи поветарац
њише врбове гране,
све је пусто,
а и црне вране спавају...
Шишмиши лете
и траже свој плен,
а један жабац зелен,
седи на обали реке
и крекетом својим,
по кад-кад прекида
ноћну тишину...

И док се пољем
шири мирис
покошеног сена,
цвеће пуно росе,
припрема свој прах,
за сутрашњи дан,
а у једној соби
уморна жена дрема,
јер не може да спава,
кад љубави њене одавно нема,
и од туге пуца јој глава.

И тако,
после сваког дана,
спушта се тихо
тама над Треботином,
а ја,
стојим и посматрам,
ноћ над Треботином,
у тишини коју прекида,
лавез паса,
крекет жаба...

И тако могу да стојим,
читаве ноћи сам,
у тој ноћи над Треботином,
и чекам...

И гле,
буде се потоци,
буди се гора,
живот буја...
Таква је свака зора,
кад сване
у Треботину.

Саша Милетић, Крушевац

РАСПУЋА

На раскршћу
Лицем у лице
Уста им нема
Милује јој косу
Глава му на рамену њеном
Очи су на земљи
Наручја им пуна
Душе су празне
Ковитлац у њима
Жал за пролећа
И цвркуте птица
Прошло се не враћа
Односи их ветар
К'о листове са грана
У непознате крајеве
И сутра ће сванути
Леп и сунчан дан
Да ли ће га видети?

СЛАТКО ОД ДУЊА

По први пут њен сам гост
Позвала ме на кафу и слатко
На све што сам највише волео
Припремила само за мене
Њене жуте дуње преточене у слатко
Још увек миришу на њу
А ја у великој дилеми
Шта прво да пробам
Да ли да се послужим слатким од дуња
Или њеним уснама слатким

НИКАДА НЕЋЕМО ЗНАТИ

Негде по телу
Много је непознатих тачака
Понекад одговориш бурно
Понекад си потпуно мирна
И док те љубим
И додирујем
Схватам да је жена
Бескрајно
Неистражено пространство
И да је живот
Исувише кратак
За било какво откриће

ПИСМО

Реших да напишем које слово о љубави
Ваљда је адреса остала ти иста
Да ти кажем да сам још помало жив,
Да ми савест није ни мало чиста,
Без тебе ми живот поста облак сив.
Ниси томе, душо, ти нимало крива,
Ма, криве су речи, ово лоше време,
Капи горких суза у рујноме вину,
Наша луда срца јача и од стене,
Криве су године што лако промину.
Знам, лудост је ово што пишем ти сада,
Али хришћански је опраштати бедним
Верујем, у души остала си иста,
Са очима сјајним и осмехом чедним,
Да ти бујна коса као некад блиста.
Хтедох да ти кажем да си вечна књига,
Омиљени роман с неизвесним крајем
За опроштај можда постало је касно,
Ал' себе бих теби, још увек да дајем,
Да те опет љубим, као некад страсно.
Вратио бих с тобом оне беле зоре,
Трчали би сами по пољима боси,
Да мазим те руком к'о ветар по лицу,
Маслачке би брали по јутарњој роси,
Смејали се опет за сваку ситницу.
Жељно моје срце само тебе тражи
Иако на њега паде црна скрама
Од кад неста мирис плавог јоргована,
Слутили смо, мила, шта ће бити с нама
И време нам стаде још од оног дана.
Можда ће потећи нека суза сама
И можда ће писмо изгужвано бити,
Пчела можда нисам на твом ретком цвету,
Пробуђену љубав ја не могу скрити,
Па макар те чек'о и на оном свету.

Лепа Симић, Цирих

СВЕ ЈЕ МОЈЕ ТАМО

Речима слажем мозаик
најлепши
у мом споменару

Стижу ме сећања

Узавреле мисли
због оног парчета мог завичаја
у ком су јаки ветрови
срушили димњаке

Опustoшили села

Нема више озарених лица
мирисних погача
славских колача
изување у ходнику

Никог више тамо нема
да отвори цркву
за празнике наше
и осети мирис тамјана

Никог нема...
да заплаче за коренима својим
док Србија тече венама нашим

Православље моје
душом Те славим

ВОТКА С'ЛЕДОМ

На шанк наслоњен
топлим погледом
странац ме гледа

Нешто бележи

Корацима
однекуд знаним
застаје крај мог стола
"Може ли вотка с ледом"?

Радознало одмотавам папир
ситним словима пише

"Све ове године
нисам заборавио
наш први пољубац,
а Ти"?

ЉУБАВ ИЗДАЈА И КРАЈ

Теби је свеједно
што ми ниоткуда
не долази добро јутро
и што кафу испијам сама

А говорио си

Чекај ме
облачићу те у ноћи благе
бићеш срећна жена

Нећеш имати миран сан
кад сазнаш
да ми је досадило да ти пишем
да те од раног јутра премештам
из срца у песме
и да те више не волим
као што сам те волела

ИЛУЗИЈА

На дну душе
утиснут траг
његових стопала

Поклањао ми је
најлепше зоре

Остала је љубав прикована
за један слап румене крви

Од безбројних видова
под којима се јављао
мутио моју мисао
и ишчежавао

Усталила се илузија
као навика чекања

Латинка Ђорђевић, Цирих – Крушевац

ПОЧЕТАК

Лако је ветру
Разгонити облак,
У прамење претворити,
Сунцу отопити ледњак.
Ал', како после свега
Учинити први корак,
Скупити снаге
И стати преда ме.

КАКО СЕЈЕШ ТАКО ЖАЊЕШ

Ако ти из ока завист вири
Тад и душа мржњу шири.
Мучиш срце, трујеш себе,
А не знаш, не знаш зашто.
Једноставно желиш тако.
Е, када би сазнао истину праву
За све твоје муке што те муче
Сагао би до земљице црне главу.
А тек како је тешко носити злобу,
Срдитост и гнев!
Пун си јада и зато венеш
Ко најлепши цвет.
Посеј, посеј љубав,
Доброту, драгу и поштену реч.
Не тражи ти нико ништа више,
Јер све осим тога увек се има.
Посеј, посеј ту лепоту
Да имаш што жњети себи
И поколењима
У животу.

ТРАЈЕМ

Трајем, под месечином
Где спокој дрема,
У кишном плаветнилу
И покислом прозору.

Трајем, у пришивеним
Осећањима моје душе,
Што очи ко два сунца има.
Као сребрна прштава река,
Судбина лета птице
Која виси на небу.

Трајем, као камен, између срца
И тескобе у грудима.
Трајем.

ОЧИ МОЈЕ МАЈКЕ

На језера два из бајке
Личе очи моје мајке.
Наоколо стабла вита,
А сред воде, мирне, сјајне,
Два отока к'о две тајне.

Каква птица пева тамо
Сред језера?
Да л' рибице златне роне
На дну тихе воде оне?
На језера к'о из бајке
Личе очи моје мајке.

ДАХ ПРОЛЕЋА

На моме прозору
Мириш ђурђевка,
Љубичица.
Осећам ли стварно то,
Или души нешто недостаје,
Ил' се то у мени буде сећања
На време док сам била жива.
Можда је то ехо
Давног живота,
Магија срећних из младости дана.

Прожима ме осећај давног пролећа,
Хода по мени у друштву анђела среће
Патње и бола.
Сада знам,
Чувају ме од смртог
Отрова злих.

Драгојло Јовић, Крушевац

НОЋАС МИ МИСЛИ ПУТУЈУ К` ТЕБИ

Ноћас ми мисли путују к` теби
Док топло вече звездама роји
Ноћас би душа да врати време
Па да га негдашњим бојама боји.

Ноћас се моје мисли боре
Да те за свагда некуд избришу
Није то лако разум ми каже
Љубав је јача од сваке страже.

Када из груди олуја јача
Борба се бије до корица мача
На којима увек једно срце страда
За љубав се боримо, а због ње се пада.

Погледај у небо и видећеш звезду
Што тихо гасне ил` пребрзо пада
Само не плачи ништа се не враћа
У очима тиња још последња нада.

Да још једном живиш из младости снове
И зов чујеш опет, кад нико не зове
Још би срце хтело ко` са шеснаест лета
Да све назад врати у време детета.

Па још један живот и све из почетка
Проживиш са мало, али душе сите
И да мале ствари донесу ти срећу
Са љубави пуно, ону баш највећу.

УСНУЛИ ГРАД

У мрачну ноћ
Тоне уснули град
Улице гладне и неме
Тумарају и траже људе.

А где смо сада ми?
Где смо се дели
Од чега смо се скрили
Или смо ћутећи, тек нестали.

А где су сада они?
Господари света и планете
Што бомбама убише сунце и земљу
У утроби мајке тек зачето дете.

Сад нам је кожа тесна
А до јуче смо много хтели
Имасмо хиљаду жеља
А нисмо, нисмо смели.

Остала је само једна
Велика и вредна
Да живот траје за сутра
Да гледамо нова јутра.

Последња опомена је стигла
У памет се човече мали
Живот што су ти свевишњи дали
Поштуј и чувај, са злом се не шали.

И док уснули град
Све дубље тоне у сан
Улице и тротоари
Зграде и облакодери
Тишином болном јече.

А сваки нови дан
Слави се као година цела
У реду на плочнику
Човек оставља траг
И коначно озбиљно схвата
Да бахатост је однео враг.
А села наша пуста и празна
Пуним плућима и даље дишу
Оловку и папир сада спремају
Да нам последњи позив напишу.

Да тамо још нас чека
Родна кућа и криви плот
Колевка стара, оцаклија и сач
Ваздух, вода и њива родна
А ниоткуд не вреба невидљиви мач.

Још није касно за последњи чин
Да се коренима врати одбегли син
Срећу у родном гнезду да тражи
У свету туђем све смо видели
Тамо душе нема, све су само лажи.

(Да ли ће нас КОРОНА осветити?)

Светлана Ђурђевић, Крушевац

УСПОМЕНЕ

Постоји
негде
дубоко у мојим
мислима
постоји
нешто
недефинисано
неразрешиво...
мисао... или
страх?
Бол... или
чежња?
Лаж!
Само
недоживљене
успомене.

ТУГА

Од кад те немам
очи ми прекрива
модра сенка
и лад се смејем

Од кад те немам
бојим се немира
срећу
укалупљујем
белим мермером

Од кад те немам
не мерим време
дан је празан
а ноћ изговор
за сутрашње
ћутање

Од кад те немам
немам ни себе

ДА МОГУ

Да могу да се још
једном заљубим
онако... просто...
у једно плаво око
дубоко или црно...
неодсањано

Да могу
да још једном
осетим
како је љубав
„лепа док се чека“
да „задрхтим као
жице
на Рилкеовој
виолини“
да ископним без
пољубаца
као Татјана без
Оњегина

Да могу
да се још једном
заљубим
да заволим лудо...
безусловно
да одледим санту
око срца
да ми крв венама
као пожар јури

Да могу
да још једном
дочекам зору
преплављена
стрепњом и
надањем
... ишчекивањем

Да могу

НЕМИРИ

Ноћ је.
Хладна, тмурна, претпролећна ноћ.
У њој, бескрајно мртвило несна.
Моје спокојство ремети једино
Она тиха бол која рије у мени
Суморна и тесна,
Копка ме и боде. Наслућује неизвесност
Која прети.

И туга и љубав излишне су ове ноћи.
Сама сам. Спокојна. Непрозираност таме
Пробија једино реалност
да ће и то проћи,
Да ће остати само моје изгубљене мисли
Које плутају и развејавају се,
сасвим саме.
А душу и мозак су ми стисли
Неки опори, туђи људи,
а опет, све пролази...

И остаје ноћ. Ноћ као и све друге.
А мене одвлаче некуд у маглину
Прозрачне нечије руке дуге
И ја не осећам више животну плиму,
Сопствену.

Не могу да се изборим са
Тим лудим ветром снова
Који ме односи у пустош...
И онда, увек сама, изнова
Покушавам да из себе избацам раскош,
Дозивам мртвило да ме прикује,
Зароби и заувек остави овој ноћи.
Само овој, једној јединој ноћи!
Али прозрачна рука ветра блудно
Ме милује
И односи даље.

А ноћ је тако мила, црна.
Опија ме својом чистотом и дише;
Омамљује смирајем и заборавом.
Али јутро, јутро обећава неке друге кише,
Води ме ка новом понору, плавом, и
Стравичном,
До нове ноћи.

Ноћ је. Лепота пустињске степе у мени.
А ноћ је као и свака друга
– тамна и пуста.
У некој удаљеној, замагљеној и
Заборављеној сени
Очекују ме нова, а ипак добро позната,
Нестална – нечија, топла и сигурна
Моја места.

Мирослав Мића Живановић, Крушевац

ПОЗОВИ ИЛИ СВРАТИ

Изненади ме
позови или сврати
пошаљи поруку
и немој да се бојиш
ја нећу штети ништа.
и нећу питати ништа
ни где си била
и да ли кога волиш
чекаш и дане бројиш.

Нећу те подсећати
на сузе ни речи
на заклетве и обећања
новчиће у фонтани
и урезана слова
на још млада стабла јасенова.

Отишли су дани
ни јасенова нема.

Од свега што је било
само још ти постојиш.

И зато те зовем
да са мном бројиш
своје победе и моје поразе
своје ловоре и моје падове

да се озариш
и опет полетиш.

Изненади ме
позови или сврати
и ако се сетиш
понеси слике
с почетка
деведесетих.

НЕ ЧЕКАЈ УЗАЛУД

У очима твојим заспала је поноћ
у свиленој коси тишина и туга
у грудима белим сакрила је зора
самовања твоја и чекања дуга.

Погледима сетним пратила си мене
остајала с надом да ћу да се вратим
ни слутили нисмо али једног дана
морао сам живот животом да платим.

Знала си да чекаш, прашташ и волиш
да судбину кунеш а не губиш наду
знала си за мене да се Богу молиш
ал оваквом ниси надала се јаду.

Буди јака не дај да те сломи туга
и немој да плачеш плакала си доста
само ми опрости сва чекања дуга
и нека ти буде моја љубав проста.

А мараму црну не носи већ баци
стави златни накит нек ти краси груди
не чекај узалуд, мене више нема
успомену чувај и поносна буди

Хвала ти на свему и за сва времена
за судбину страшну ти себе не криви
само ти ћеш знати ко ниједна жена
да сачуваш љубав да живот надживи.

АКО СИ ЈОШ САМА

Ако једном прођу ови луди дани,
и пожелим срећу да нађем за себе,
еј, љубави моја из младости давне,
ако си још сама потражићу тебе.

Не реци ми тугу, да сам стиго касно,
године су прошле пуста жеља оста,
осмехни се само и не питај ништа,
дочекај ме макар као драгог госта.

А ако ти сузе у очима видим,
кад седнемо поред старог камина,
помислићу, Боже, остала је иста,
моја чежња давна и љубав једина.

Грлићу те нежно и питаћеш тада,
због чега ти нисам бар послао писмо,
кад ти будем реко део свога јада,
рећи ћеш па ми се растајали нисмо.

Љубодраг Обрадовић, Крушевац

МАКИ

Не носи се скупо одело, да би неко био човек.
Четкицом се коси зло и косиће се заувек!

Слутњама се не откривају тајне,
нити се немиром свемир буди.
Он четкицом хита у сласти бескрајне
и као ветар у нове пустиње жуди.

Сложиће пешчану дину за своје оазе,
своју кулу лепоте до неба попети.
Сликари светом одувек пролазе,
а он ће на надахнућу и да полети.

Не куне се клетвом доносилац вести,
четкица платном клизи за своје идеје.
Не бежи он од наде, у сну ће је срести,
иако му снег већ одавно косом веје.

Еј Маки, Маки! Зашто си такав?
Зашто платном ведриш и облачиш?
И зашто у просторе духа и бескраја,
младе моме чежњом завлачиш?

Ухватити пролазности рефрен,
који пред очима сумњом чарлија.
Експлозију бленде подесити да трен
истине, као светлост на платну засија.

Гледање у светлост око замара,
а слика његова благодет зрачи.
На путу до коначног бескраја,
свој спокој никад неће наћи.

Пролећу секунде, сати, живот!
Вечност се, ко лед у пустињи, топи.
Пред огледалом све је криво
и све се са судбином стопи.

Еј Маки, Маки! Увек све пролети,
а птице на слици заувек лете.
Твоју загонетку свет ће да осети,
тек кад тама око њега мрежу исплете.

Не носи се скупо одело, да би неко био човек.
Четкицом се коси зло и косиће се заувек!

НА ЖИЦИ ОКРЕЋЕ СЕ ЗВРЧАК

Бескрај и тама.
У излогу света осмех.
Пут до звезда је слadak,
до непознатог живот кратак...
О животу прича се истина,
на жици окреће се зврчак!

Волим то да гледам,
плотуне да слушам далеке
и судар да очекујем.
Волим и мржњу и зебњу,
страх презирем.
Велики борци гину за недела,
жена чека човека и смрт.

На робији гостује већина,
затвор је илузија великана.
Волим то да гледам,
сок живота на сламку да кушам.
Презирем реку која из мене истиче,
њу не осећам у мозгу.

На грани се високој седи,
на грани се високој забавља,
грана се висока понекад откине,
и њен гост се у блату ваља понекад.

Бескрај и тама, у излогу света осмех.
Тело обузима чама, кости се расклате
кад човек пости. А брод плови
и месец кад гледа и сунце кад пржи.
Брод морнаре воза у вртове рајске
и илузијама их хлади, девојкама
купује њихов занос.

Бродом се веслало, сад је атомско
доба, кретање се убрзава,
светлост није недостижна.
Некад је брод тонуо, долази дан
кад ће брод светлост да постане,
долази дан кад ће морнари да сагоре.

Волим то да гледам,
то ишчекивање ме опија,
ја сам нека луда без изгледа,
Пијан сам од истина,
сломљен од лажних моћи.

Мене пут до звезда пали!
На жици окреће се зврчак...

САДРЖАЈ

УМЕСТО УВОДА – Љ. Обрадовић.....	4
ЕКСКЛУЗИВНИ ДОДАТАК	5
ПЕТ ДО ДВАНЕСТ - Електронска књига кратких мисли – Марина Адамовић ...	5
АУТОБИОГРАФИЈА:	9
У ОВОМ БРОЈУ ИЗДВАЈАМО	10
Марина Адамовић, Ниш.....	10
АНЂЕО	10
ХАИКУ	10
ПРОЛЕЋЕ И ЛЕТО.....	10
ТИШИНА.....	10
БОДЛЕРУ	10
УПАМТИ ДОБРО	11
ТЕЛЕФОН	11
ТИШИНА.....	11
Љубиша Бата Ћидић, Крушевац.....	12
ГРЧКО НЕБО	12
МАСЛИНА	12
ТАЈ АТОС	12
Сава Илић, Сант Гален, Швајцарска.....	13
ЈЕСЕН ЖИВОТА.....	13
ЉУБАВ ЈЕДНОГ ЦИВЏАНА	13
РАПСОДИЈА ДУШЕ	13
Борисав Благојевић, Ћуприја	14
ШЉИВА МЕСТО СПОМЕНИКА	14
Слађана Бундало, Крушевац	15
СВИ МИ ДАНИ НА ТЕБЕ ЛИЧЕ.....	15
ШАПУЋЕ ВЕТАР	15
ТУ СИ	16
ТАЈНА.....	16
ЗАУВЕК БУДИ ДЕТЕ	16
ВАРКА	16
Невена Татић Карајовић, Сиднеј - Аустралија	17
ПЛАМ.....	17
СПАС.....	18
ХРИСТОВИ ВОЈНИЦИ.....	18
Ана Гинић, Торонто	19
ВИТРИНА.....	19
КУЛА.....	19
КАРДИНАЛ	19
СЕМЕНКЕ.....	19
ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВЕ.....	20
Милка Ижогин, Ћуприја (1946. - 19.06.2020.)	20
Милка Ижогин – Биографија.....	20
ОСРЕЋЕНА СРЕЋА.....	21
Љ У Б И Ч А С Т О.....	21
Наташа Пајковић - МИЛКА ИЖОГИН.....	21
Наташа Пајковић - ПОСЛЕДЊИ ПОЗДРАВ.....	21
Наташа Пајковић – НА КРАЈУ	22
МИЛКА ИЖОГИН рођена ЂУРИЋ, 1946. - 19.06.2020.	22
Душан Матић, Ћуприја.....	23
Поезија Душана Матића - приредио Ђорђе Петковић.....	23
1. Забележено после бомбардовања на Ускрс 1944.	23

2. Да запишем.....	24
3. Зарни влач.....	24
4. Матићев сонет	25
Превод сонета	25
ЉУБА У МАТИЋЕВОМ СЕНДВИЧУ – Ђорђе Петковић	25
1.....	25
2.....	26
3.....	26
Ђорђе Петковић, књижевник, Параћин - МАТИЋ ДАНАС И ОВДЕ.....	26
Живадин Лукић, Крушевац	41
ПОЕЗИЈА ЖИВАДИНА ЛУКИЋА – Приредила Светлана Ђурђевић	41
*НИСМО МОГЛИ	41
*УКРЦАЛИ СМО СЕ.....	41
*ДАН ЈЕ	41
*СУМРАК.....	42
*МОРЕ.....	42
*ЗАМИСЛИХ.....	42
*КО СИ ТИ	42
МАНИФЕСТАЦИЈЕ	43
ЉУБАВ И ВИНО – ВЕЧИТА ИНСПИРАЦИЈА 2020, Крушевац	43
Одлуке жирија на конкурс ЉУБАВ И ВИНО – ВЕЧИТА ИНСПИРАЦИЈА 2020	47
РЕАЛИЗОВАНИ ПРВИ СУСРЕТИ ПЕСНИКА ПОЕЗИЈАСЦГ	48
РЕЗИМЕ - Зорица ЗОЦА Бркић	48
ПОЗДРАВНА РЕЧ – Миљојко Биле Милојевић.....	50
ТИ ТО НЕ СЛУТИШ – Љубодраг Обрадовић.....	55
КЊИГЕ	56
КРИВО ОГЛЕДАЛО – Драгојло Јовић	56
Криво је огледало – Љубодраг Обрадовић.....	56
Погледај се у огледало, анђеле – Вељко Стамболија.....	57
ЈА – Светлана Ђурђевић Ђурђа.....	59
О трагању за истином и проналажењу људске суштине – Невена Симић.....	59
Борисав Бора Благојевић - IN NEMO TRAGE ICH MOND - У КОШУЉИ НОСИМ МЕСЕЦ.....	62
Промоција у библиотеци Душан Матић у Ђуприји, Љ. Обрадовић	62
„У кошуљи носим месец" Борисава Благојевића – Милош Ристић.....	63
НЕКА ВРЕМЕ ГОВОРИ – Даница Рајковић.....	64
Промоција у Крушевачком позоришту, Љубодраг Обрадовић	64
О књизи НЕКА ВРЕМЕ ГОВОРИ Данице Рајковић, Ратко Тодосијевић Баћо.....	65
Нека време проговори, Љубодраг Обрадовић.....	66
ЗБОРНИК ПОЕЗИЈЕ – ПЕСНИЧКИ СВЕТИОПНИК ПоезијаСРБ.....	70
Уместо увода – Љубодраг Обрадовић.....	70
ВРЕМЕ ИСПИСУЈЕ СВОЈУ ПРИЧУ – Латинка Ђорђевић	71
ПЕСНИЧКИ СВЕТИОНИК „ПоезијаСРБ“ - Светлана Ђурђевић	71
ХУМОР И САТИРА	72
Драгиша Павловић Расински, Крушевац	72
ЕПИТАФ КОЦКАРУ РАКИ.....	72
ЕПИТАФ ПОШТАРУ СИМИ	73
Драган Матејић, Крушевац.....	74
А Ф О Р И З М И – Наш точак... ..	74
Михајло Ћирковић Ћира, Крушевац.....	75
АФОРИЗМИ – Бекством из Содоме	75
Братислав Костадинов, Крушевац.....	76
АФОРИЗМИ - Од државе су направили пепео.....	76
Дејан Ристић, Крушевац.....	77
АФОРИЗМИ – Ја сам за.....	77
Дарко Михајловић, Крушевац.....	78
АФОРИЗМИ – Перу руке од свега.....	78

САВРЕМЕНИ ПЕСНИЦИ	79
Елеонора Лутхандер, Стокхолм -Шведска.....	79
КРИСТИНА ЛУГН	79
Дејан Бундало, Крушевац.....	80
КАД ВАСКРСНЕ ЉУБАВ	80
БАЈКА С ТУЖНИМ КРАЈЕМ	80
ЈА САМ.....	80
ЗБОГОМ ЉУБАВИ.....	80
Горан Минић, Брус.....	81
ПРЕЋУТИ.....	81
СУЗА	81
У БОЈИ ЗОРЕ.....	81
ИЗА ВРЕМЕНА	81
НА КРАЈУ	81
Марија П. Најтхефер Попов, Зрењанин.....	82
ХАЈДЕ	82
ЈА, ЖЕНА БАЛКАНСКА.....	82
Милан Марковић, Семедраж - Горњи Милановац	83
ЈУТРО	83
ШУМАДИЈСКИ КРАЈ.....	83
ЗАВИЧАЈ.....	83
МОСТ ЉУБАВИ	83
Милан Милетић, Трстеник	84
ПЕТЕР ХАНДКЕ	84
ЈОШ КОЈИ ДАН МЕЂ' СРБИМА	84
ОСМЕХ ЗЛЕ ЖЕНЕ	84
ЖЕНА ЗА СВА ВРЕМЕНА.....	84
ДАЛЕКО БИЛО!	85
Милош Ристић, Крушевац.....	86
ЈЕЛ ИМА РАПРИЗА*	86
СУМЊИВО МИ СВЕ*	86
ЈА ВАС НЕ РАЗУМЕМ*	86
НА МАЈИЦАМА*	86
Јасмина Димитријевић, Загреб.....	87
ОАЗА ЉУБАВИ	87
КУЛА ОД КАРАТА	87
ЦВАТ КОСОВСКИХ БОЖУРА.....	87
Снежана Поповић, Крушевац	88
ПРИНЦЕЗА.....	88
СНОВИ У АПРИЛУ	88
ТО СРЦЕ МОЈЕ ЈАКО.....	88
Даница Димитријевић Петровић, Крушевац.....	89
ЈУТАРЊА МОЛИТВА	89
Милош Милићевић, Добој - Република Српска.....	90
КОТА 923.....	90
ЗАДУЖБИНА	90
А КИША САМО ШТО НИЈЕ ПАЛА	90
ИДЕМО ДАЉЕ.....	91
ПИСМО	91
КУЋА ЗА ПРИЧЕ	91
Ненад Јокић,1114 Curtin st. Houston, Tx 77018 USA	92
У ЗЛОМ ЧАСУ	92
Њ. – ВРИСАК СЛУТЊЕ	92
ПИТА ОД ЈАБУКА	92
Њ. ТАМО.....	92
Н.Ј. ЗУЛУМ.....	93

Н.Ј.....	93
ЦРНА ПРОСИДБА	93
AMORE MORTE	93
Стефан Кнежевић, Крушевац	94
НОЋАС СИ МИ ДОШЛА	94
ЗАШТО	94
ЖЕЛЕО САМ	94
Сања Атанасовска, Куманово	95
ПИШЕМ САМО СРЦЕМ	95
СТИДЉИВО СВЕТЛО	95
ЗАБОРАВИЛИ СМО НА ЉУБАВ	95
ПОКРЕТНИ ДИМЊАЦИ	95
МОРЕ РАДОСТИ	95
Томислав Димитријевић Томако, Трстеник.....	96
ПЕТЕР ХАНДКЕ У БЕЛОЈ ВОДИ	96
Невена Терзић, Руденице	97
ПУСТИ ПЕСМУ НЕК КРВАРИ	97
СМРТ САЗВЕЖЂА	97
АНА.....	97
Алекса Ђукановић, Београд	98
ПОНОЋНИ МЕМЕНТО	98
МИ	98
ПРЕД МИЛОША.....	98
Милосав Ђукић Ђука – Крушевац	99
УМИРЕ ЖИВОТ	99
САБОР	99
ЈОВАНОВА ЈАБУКА	99
Првослав Пендић, Крушевац	100
ЧУВАРКУЋА.....	100
КРВ.....	100
УДАРАЦ У ТЛО	100
ОПАЛА ЈАБУКА.....	100
Мишко Плочић, Треботин.....	101
ВОЛЕЛА ЈЕ	101
АКО ОДЕШ	101
НИЈЕ ДА НЕ ВОЛИМ.....	101
Александар Драндаревић, Сингер.....	102
ДА КАЖЕМ И ЈА	102
Реко сам јој курво.....	102
РЕКОХ ТИ ОПРОСТИ И ЗБОГОМ	102
И МОЛИ ТЕ	102
КАД СТИХОМ УЋУТИМ.....	102
СМЕЈЕШ СЕ У ЛИЦЕ	103
Једнога ћу дана и ја.....	103
НЕ ЖАЛ ТЕ МЕ ПЕСМЕ.....	103
КАДА ОДЕМ.....	103
Сети се по некад.....	103
Владо Спироски, Јагодина	104
ВИНО.....	104
МОЛИМ СЕ ЗА ЉУДЕ (ДОБА КОРОНЕ)	104
КЉУЧ ЉУБАВИ.....	104
КУБА	104
ШТА ЈЕ ЉУБАВ.....	104
ТЕ ТВОЈЕ ОЧИ	105
ЖЕЛИМ ЉУБАВ.....	105

	ИСТИНА.....	105
Јелена Вељковић, Ниш		106
	ТВОЈЕ ИМЕ.....	106
	СВЕТЛОСНИ ПРИТИСАК.....	106
Душан Комазец, Станишић.....		107
	НЕЧУЈ	107
	ПУТ	107
	ОБЛАК.....	107
Живота Трифуновић, Кобиље		108
	ОДЛАЗАК У ТУЋИНУ	108
	ЈЕДНА ТАЈНА РЕКЕ.....	108
	НИЈЕ ОВО ПУТ ДО РАЈА	108
Милорад Шуковић, Аранђеловац.....		109
	ЛЕПТИРИ ПЕВАЈУ КАО ПТИЦЕ	109
	ДЕЧАК, ЛОПТЕ И НАСТАВНИК ПУКИ	109
	СЛИКА У ПРОЗОРУ	110
	У МЕНИ	110
Мирослава Смиљанић, Град Сталаћ		111
	ВИОЛИНА.....	111
	ТВОЈА МЕ СЕНКА ПРАТИ	111
	НОЋ С ТОБОМ.....	111
Гордана Марковић, Ћуприја		112
	УМЕСТО ЖЕЉЕ.....	112
	ПОСЛЕДЊА ИГРА ЛЕПТИРА	112
	ОАЗА.....	113
Весна Михајловић, Шанац		114
	РУШКА	114
	УЗ ПЕСМУ РУШКА	114
Срећко Алексић, Београд.....		115
	ОБМАНА.....	115
	ШЕТЊА КРОЗ ВЕЧЕРЊИ ГРАД.....	115
	НАИСКАП ВИНА	115
Зорица Матицки, Трстеник		116
	СУСРЕТ.....	116
	БАГРЕМ И РУЖА	116
	КУД СЕ ВИЈЕ ВИДЕЛО	116
Оливера Цветић, Трстеник		117
	ТВОЈЕ ОЧИ	117
	ОН.....	117
	БРОД СВЕТЛОСТИ	117
	МОЈА МАЈКА.....	117
	ИСПОВЕСТ	117
Срећко Симић, Врбовац - Витина		118
	ПОРУКА ЉЕВИШКЕ РАБУ БОЖЈЕМ СЕБРУ	118
	ОДБРАНА НЕОДБРАЊИВОГ	118
Милан Марковић Лака, Крушевац.....		119
	КОЊУШЕВАЦ У СРЦУ	119
	ЛАБ.....	119
Надица Илић, Београд		120
	МОЈ РОЂЕНДАН	120
	ЗОВЕ МЕ СЕСТРА.....	120
Драгомир Секулић, Лепосавић		121
	ЗЕМЉО МИЛА	121
	КОРОНА.....	121
	О СИЛО, СИЛО.....	121
	ОЈ, КОСОВО ГРУДО МОЈА	122

Драгош Павић, Велико Градиште	123
ПУСТИ МЕ ДА БОРАВИМ У ТВОЈИМ ОЧИМА	123
ВАСИОНСКИ ГЕТО	123
Драган Величковић, Велика Сејаница – Грделица	124
ЕВО МЕНЕ	124
БЕЛИ ДАН	124
Јасмина Теа, Лесковац	125
У МИРИСУ ОРХИДЕЈЕ	125
КОЛЕВКА МОЈЕ МАЈКЕ	125
ИСУСЕ, ЈА МОРАМ УСТАТИ!	125
Злата Цветковић, Лесковац	126
ИГРА ЛЕПТИРА	126
НЕКА ДРУГА ЈА	126
Жаклина Марковић Митић - Велика Грабовница - Швајцарска	127
НИЧИЈА	127
ПОЖУРИМ, ПОСРНЕМ	127
НЕ УМЕМ	127
Горица Додеровић, Лесковац	128
КРВ У ПЕСМИ	128
АМОР ДЕЛИРИЈА	128
БЕЛА КОШУЉА	128
Зоран Јовановић, Лесковац	129
МУКА	129
ОЋЕ МЕ ЖЕНИВ	129
САМО ЈА	129
Градимиr Карајовић, Крушевац	130
ЉУБАВ ЈЕ КАО РУЖА	130
ЗАГРЛИ МЕ ЈАЧЕ	130
ТИ СИ МЕНИ СВЕ	130
Живојин Манојловић, Крушевац	131
ОСЕЋАМО	131
КАД ПРИЖЕЖИ У АМБАР БЕЖИ	131
С ЊОМ	131
Дејан Петровић Кенац, Крушевац	132
КАД ДУША ПЛАЧЕ	132
СА ТОБОМ У МЕНИ ЖИВИМ	132
ИЗМЕЂУ ЈАВЕ И СНА	132
Ратко Тодосијевић Баћо, Крушевац	133
ОДЛАЗАК	133
НЕСТАЛА СЕЋАЊА	133
ПРОЋЕ ЖИВОТ	133
ИДИЛА МОРАВСКА	133
Мирко Стојадиновић, Макрешане	134
НЕБЕСКА ЉУБАВ	134
УСНУЛИ СНОВИ	134
НЕ КРАДИТЕ МОЈУ ДРАГУ	134
ЧЕКАЈУЋИ ЛЕПТИРА	134
Богдан Јевтић, Крушевац	135
ЗАГРЉАЈ	135
ДВЕ РЕЧИ	135
ПЕРОМ ЗАПИСАНО	135
БИСЕРНЕ РОСЕ	135
ДАМА СА ШЕШИРОМ	135
Дејан Милошевић, Крушевац	136
НЕМОЋ	136
АКО МЕ НЕКАД ОСТАВИШ	136

	СЛУТЊА.....	136
	ЗИДОВИ САМИЦЕ.....	136
Миломир Терзић, Крушевац.....		137
	СПОЗНАЈА.....	137
	СТРУНЕ.....	137
	КРАДУ МИ СНОВЕ.....	137
	САМИ.....	137
	НЕВИЂЕЊЕ.....	137
Данијела Јевремовић, Крушевац.....		138
	НИСАМ.....	138
	СРЕЋА.....	138
	ЗЕНИЦА ОД КЕСТЕНА.....	138
Даница Рајковић, Крушевац.....		139
	ЖЕЛЕЛА САМ ЖИВОТ.....	139
	ОБАЛЕ НОВЕ.....	139
	ТЕБЕ НЕМА.....	139
	САМО СУНЦЕ ЗНА.....	139
Драган Тодосијевић, Треботин.....		140
	ВИДОВДАН.....	140
	НОЋ НАД ТРЕБОТИНОМ.....	140
Саша Милетић, Крушевац.....		141
	РАСПУЋА.....	141
	СЛАТКО ОД ДУЊА.....	141
	НИКАДА НЕЋЕМО ЗНАТИ.....	141
	ПИСМО.....	141
Лепа Симић, Цирих.....		142
	СВЕ ЈЕ МОЈЕ ТАМО.....	142
	ВОТКА С'ЛЕДОМ.....	142
	ЉУБАВ ИЗДАЈА И КРАЈ.....	142
	ИЛУЗИЈА.....	142
Латинка Ђорђевић, Цирих – Крушевац.....		143
	ПОЧЕТАК.....	143
	КАКО СЕЈЕШ ТАКО ЖАЊЕШ.....	143
	ТРАЈЕМ.....	143
	ОЧИ МОЈЕ МАЈКЕ.....	143
	ДАХ ПРОЛЕЋА.....	143
Драгојло Јовић, Крушевац.....		144
	НОЋАС МИ МИСЛИ ПУТУЈУ К' ТЕБИ.....	144
	УСНУЛИ ГРАД.....	144
Светлана Ђурђевић, Крушевац.....		145
Мирослав Мића Живановић, Крушевац.....		146
	ПОЗОВИ ИЛИ СВРАТИ.....	146
	НЕ ЧЕКАЈ УЗАЛУД.....	146
	АКО СИ ЈОШ САМА.....	146
Љубодраг Обрадовић, Крушевац.....		147
	МАКИ.....	147
	НА ЖИЦИ ОКРЕЋЕ СЕ ЗВРЧАК.....	147

Часопис за поезију – ПоезијаСРБ број 14.

ЗА ИЗДАВАЧА:

Удружење песника Србије – ПоезијаСРБ
Крушевац, Цара Лазара 142

Уредник часописа: Љубодраг Обрадовић

Редакција часописа:

Љубодраг Обрадовић; Светлана Ђурђевић;
Мирослав Мића Живановић; Спасоје Ж. Миловановић;
Латинка Ђорђевић; Лепа Симић; Саша Милетић;
Зоран Јовановић и Драгојло Јовић

Лектура: Сами аутори

Уводна реч: Љубодраг Обрадовић

Дизајн корица: Љубодраг Обрадовић

Слика на корицама: Слађана Бундало

Дизајн знака *ПоезијаСРБ*: Зорица Бркић

Припрема за штампу: Љубодраг Обрадовић

Штампа: СаТЦИП - Врњачка Бања

Тираж: 100 примерака

Часопис излази два пута годишње

CIP - Каталогизација у публикацији

Народна библиотека Србије, Београд

82

ПОЕЗИЈА СРБ : часопис за поезију
/ уредник Љубодраг Обрадовић.

– 2014, бр. 1 (март)-.

– Крушевац :

Удружење песника Србије

Поезија СРБ,

2014- (Врњачка Бања : СаТЦИП).

– 29 cm

Два пута годишње.

ISSN 2335-0105 = Поезија СРБ

COBISS. SR-ID 205696012

Ауторски хонорар за објављивање у часопису нисмо у ситуацији да платимо!

Ако сте са тим сагласни пошаљите нам свој рад на мејл: poezijasrb@poezija.rs

Штампање овог часописа омогућио је Град Крушевац